

Dansk udgave

Meddelelser og oplysninger

<u>Informationsnummer</u>	Indhold	Side
	I <i>Meddelelser</i>	
	
	II <i>Forberedende retsakter</i>	
	Regionsudvalget	
	43. plenarforsamling af 13. og 14. marts 2002	
2002/C 192/01	Regionsudvalgets udtalelse om »Grønbogen om fremme af en europæisk ramme for virksomhedernes sociale ansvar«	1
2002/C 192/02	Regionsudvalgets udtalelse om »Udkast til fælles rapport om social integration«	5
2002/C 192/03	Regionsudvalgets udtalelse om »Kommissionens hvidbog om »Den europæiske transportpolitik frem til 2010 — De svære valg«	8
2002/C 192/04	Regionsudvalgets udtalelse om »Meddelelse fra Kommissionen til Rådet, Europa-Parlamentet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om visse juridiske aspekter vedrørende biograffilm og andre audiovisuelle værker«	15

Pris: 18,00 EUR

(Fortsættes på omslagets anden side)

<u>Informationsnummer</u>	Indhold (fortsat)	Side
2002/C 192/05	Regionsudvalgets udtalelse om »Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om unionsborgeres og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område«	17
2002/C 192/06	Regionsudvalgets udtalelse om: — »Forslag til Rådets direktiv om betingelserne for tredjelandsstatsborgeres indrejse og ophold med henblik på beskæftigelse som lønmodtagere og udøvelse af selvstændig erhvervsvirksomhed«, og — »Forslag til Rådets direktiv om betingelserne for, at tredjelandsstatsborgere frit kan bevæge sig på medlemsstaternes område i højst tre måneder, indførelse af en særlig rejsetilladelse og fastsættelse af betingelserne for indrejse med henblik på at færdes på medlemsstaternes område i højst seks måneder«	20
2002/C 192/07	Regionsudvalgets udtalelse om: — »Hvidbogen om styreformer i EU«, og — »Kommissionens meddelelse om »Nye rammer for samarbejde om aktiviteter vedrørende informations- og kommunikationspolitikken i Den Europæiske Union««	24
2002/C 192/08	Regionsudvalgets udtalelse om »Europa-Parlamentets udkast til betænkning om kompetenceafgrænsningen mellem Den Europæiske Union og medlemsstaterne«	31
2002/C 192/09	Regionsudvalgets udtalelse om »Strategier til fremme af det grænseoverskridende og tværregionale samarbejde i et udvidet Europa — et grunddokument med retningslinjer for fremtiden«	37
2002/C 192/10	Regionsudvalgets udtalelse om »Problemer for EU's ømråder og perspektiver i lyset af udvidelsen«	42
2002/C 192/11	Regionsudvalgets udtalelse om »Meddelelse fra Kommissionen til Rådet, Europa-Parlamentet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget — Styrkelse af den lokale dimension i den europæiske beskæftigelsesstrategi«	45
2002/C 192/12	Regionsudvalgets udtalelse om »Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om det fælles glossar for offentlige kontrakter (CPV)«	50
2002/C 192/13	Regionsudvalgets udtalelse om »Partnerskab mellem lokale og regionale myndigheder og socialøkonomiske organisationer: et bidrag til beskæftigelse, lokal udvikling og social samhørighed«	53

2002/C 192/14	Regionsudvalgets udtalelse om: <ul style="list-style-type: none">— »Forslag til Rådets beslutning om på Det Europæiske Fællesskabs vegne at godkende Kyoto-protokollen til De Forenede Nationers rammekonvention om klimaændringer og den fælles opfyldelse af forpligtelserne i forbindelse hermed«,— »Meddelelse fra Kommissionen »Om iværksættelse af det europæiske klimaændringprograms første fase«, og— »Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om en ordning for handel med kvoter for drivhusgasemissioner i Fællesskabet og om ændring af Rådets direktiv 96/61/EF«	59
2002/C 192/15	Regionsudvalgets udtalelse om »Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om bestemmelser og procedurer med henblik på indførelse af støjrelaterede driftsrestriktioner i Fællesskabets lufthavne«	63
2002/C 192/16	Regionsudvalgets resolution om »Kommissionens arbejdsprogram«	64

II

(Forberedende retsakter)

REGIONSUDVALGET

Regionsudvalgets udtalelse om »Grønbogen om fremme af en europæisk ramme for virksomhedernes sociale ansvar«

(2002/C 192/01)

REGIONSUDVALGET har —

under henvisning til Kommissionens grøn bog om fremme af en europæisk ramme for virksomhedernes sociale ansvar (KOM(2001) 366 endelig),

under henvisning til Kommissionens beslutning af 25. juli 2001 om i henhold til EF-traktatens artikel 265, stk. 1, at anmode om Regionsudvalgets udtalelse,

under henvisning til præsidiets beslutning af 13. juni 2000 om at henvise det forberedende arbejde til Underudvalg 5 »Social- og Arbejdsmarkedspolitik, Sundhedsvæsen, Forbrugerbeskyttelse, Forskning, Turisme«,

under henvisning til konklusionerne fra De Europæiske Råd i Lissabon og Nice, som fremhævede den rolle, som virksomhedernes sociale ansvar spiller for beskæftigelsen og tilpasningen af arbejdsvilkårene til den nye økonomi, og hvordan dette ansvar kan bidrage til at opfylde målet om at opbygge en dynamisk, konkurrencedygtig videnbaseret økonomi med social samhørighed,

under henvisning til forslag til Regionsudvalgets udtalelse (CdR 345/2001 rev.), der blev vedtaget af Underudvalg 5 den 19. november 2001 med Constance Hanniffy (IRL/PPE, medlem af Offaly County Council, medlem af Midlands Regional Authority), og Martine Buron⁽¹⁾ (F/PSE, byrådsmedlem, Châteaubriant) som ordførere,

og ud fra følgende betragtninger:

det er hidtil hovedsagelig store virksomheder, der har anvendt begrebet socialt ansvar. Der er dog mulighed for at udvikle en socialt ansvarlig praksis i alle typer virksomheder, herunder SMV'er, men også i den offentlige sektor, herunder hos de lokale og regionale myndigheder,

at være socialt ansvarlig betyder andet og mere end blot at opfylde de juridiske krav —

på den 43. plenarforsamling den 13. og 14. marts 2002 (mødet den 14. marts) enstemmigt vedtaget følgende udtalelse.

(¹) Medlem af Regionsudvalget indtil den 25. januar 2002.

1. Regionsudvalgets generelle kommentarer

1.1. Regionsudvalget stiller sig positivt til grønbogen, som det betragter som et vigtigt skridt i retning af et socialt ansvarligt og konkurrencedygtigt Europa med plads til alle. Regionsudvalget glæder sig over, at grønbogen åbner for en debat om, hvordan EU kan fremme virksomhedernes sociale ansvarlighed (VSA), tilskynde virksomhederne til at påtage sig dette ansvar og få mest ud af de eksisterende erfaringer.

1.2. Regionsudvalget er opmærksom på, at grønbogen omfatter resultaterne af mange overvejelser og diskussioner om at tilskynde virksomheder til at bidrage til et bedre samfund, og at den desuden kommer på et tidspunkt, hvor forvaltningsstrukturen står over for nye udfordringer som følge af den globale økonomi, der skaber behov for nytænkning for så vidt angår forbindelserne mellem erhvervsliv og samfund.

1.3. Regionsudvalget anerkender, at sociale partnerskaber mellem erhvervsliv, myndigheder, NGO'er, enkeltpersoner og civilsamfundet danner basis for virksomhedernes sociale ansvar, og mener, at lokale og regionale myndigheder kan spille en afgørende rolle i forbindelse med udviklingen af virksomhedernes sociale ansvar.

1.4. Regionsudvalget mener, at der skal sondres klart mellem ansvarsfølelse og filantropi/velgørenhed/sponsorering som bevæggrund, idet dette initiativ handler om ansvarsfølelse.

1.5. Regionsudvalget understreger, at forslaget er betinget af, at virksomhederne frivilligt påtager sig et socialt ansvar, og er samtidig enig med Kommissionen i, at »virksomhedernes sociale ansvarlighed (ikke) bør (...) opfattes som en erstatning for regler eller lovgivning om sociale rettigheder eller miljø-mæssige standarder, herunder udvikling af ny relevant lovgivning«.

1.6. Regionsudvalget vurderer, at der er mulighed for at integrere principperne vedrørende virksomhedernes sociale ansvar bedre i EU's øvrige politikker og programmer, og at nogle af programmerne i højere grad kan anvendes til forskning, fremme og benchmarking af politikker vedrørende virksomhedernes sociale ansvarlighed.

1.7. Regionsudvalget erkender, at grønbogen er rettet mod såvel offentlige som private organer, og henstiller til Kommissionen, at det foreslåede memorandum eller den foreslåede

hvidbog refererer mere direkte til den rolle, som de offentlige myndigheder, herunder de lokale og regionale myndigheder, spiller i vedtagelsen og gennemførelsen af VSA-principperne.

2. Regionsudvalgets henstillinger

2.1. EU's rolle og behovet for en ramme

2.1.1. Regionsudvalget mener, at selv om socialt ansvar er baseret på virksomhedernes frivillige deltagelse, så har EU en rolle at spille i forbindelse med at opstille en ramme, der skal tjene til at bevdstøge, fremme virksomhedernes sociale ansvar, hjælpe erhvervslivet og de offentlige myndigheder med at indføre en socialt ansvarlig praksis samt rette opmærksomheden mod god praksis.

2.1.2. EU vil ligeledes kunne fremme en uddybende undersøgelse af, hvordan socialt ansvar påvirker virksomhedernes resultater såvel som særlige målgrupper og sociale sektorer.

2.1.3. Regionsudvalget anbefaler Kommissionen at udarbejde en EU-finansieret studie vedrørende adfærd og praksis, der falder i tråd med virksomhedernes sociale ansvarlighed.

2.1.4. Det anbefales, at de indikatorer, der skal defineres af EU's »Business Impact Taskforce«, tilpasses og implementeres straks, hvis de skønnes egnede.

2.2. Fremme af virksomhedernes sociale ansvar

2.2.1. Regionsudvalget mener, at hvis socialt ansvar skal behandles som en investering snarere end som en omkostning, bør erhvervslivet overbevises og oplyses om fordelene ved at indføre en socialt ansvarlig praksis. Med dette for øje mener Regionsudvalget, at der på EU-niveau bør iværksættes en undersøgelse af forbrugernes holdning til VSA-produkter og -serviceydelser samt af de kommercielle fordele, som erhvervslivet opnår ved at investere i socialt ansvar.

2.2.2. Regionsudvalget slår endvidere til lyd for, at der hurtigst muligt iværksættes en undersøgelse af virksomheder, der efterlever VSA for at vurdere, hvordan socialt ansvar påvirker virksomhedernes resultater.

2.2.3. Regionsudvalget mener, at Kommissionen bør udvikle og tilvejebringe en række redskaber for erhvervslivet og offentlige myndigheder, der anerkender behovet for og fordelene ved social ansvarlighed, og som ønsker at implementere dens principper ved at anvende de bedste metoder.

2.2.4. Regionsudvalget finder det nødvendigt at undersøge, om der er et reelt behov for at indføre VSA-mærkning af varer og tjenesteydelser, og om det reelt vil nytte noget. En mærkning kunne måske fremme forbrugerbevidstheden, men Regionsudvalget er også bevidst om muligheden for misbrug. Hvis der træffes beslutning om at indføre en sådan mærkning i offentligt eller privat regi, bør man efter Regionsudvalgets mening overvåge mærkningsstandarderne, fastlægge objektive minimumskriterier og regulere deres anvendelse, således at troværdigheden omkring VSA-processen bevares, og forbrugerne beskyttes.

2.2.5. De grupper, der er trængt ud i samfundets periferi, skal have mulighed for at komme til orde under den løbende udvikling af VSA. Der bør bevilges en mindre sum penge til at styrke sådanne samfundsgruppers forudsætninger for at deltage i partnerskaber.

Regionsudvalget foreslår, at VSA og forbindelser mellem erhvervsliv og udstødte bør udbygges ved at justere sigtet med den eksisterende finansiering, hvor det anses for nødvendigt.

2.3. *Hvordan drager man bedst nytte af de eksisterende erfaringer?*

2.3.1. Regionsudvalget mener, at man bør forsøge at få mest muligt ud af de eksisterende erfaringer og definere god praksis som et grundlæggende redskab, hvis man vil opnå, at erhvervslivet frivilligt påtager sig socialt ansvar.

2.3.2. Regionsudvalget slår ligeledes til lyd for, at casestudies fra lande uden for EU inddrages i denne proces, eftersom de kan åbne nye perspektiver for parallel erhvervs- og samfundsudvikling med et mere konkurrencedygtigt Europa som resultat.

2.3.3. Regionsudvalget vurderer, at VSA bør integreres i såvel formelle som uformelle uddannelsesstrukturer, og at der bør gøres en samlet indsats for at inddrage VSA i programmerne for de videregående uddannelser, særlig i relation til erhvervsdrift og administration.

2.3.4. Regionsudvalget lægger vægt på, at det er virksomhedernes ansvar at engagere sig proaktivt i medarbejdernes videreuddannelse og udvikling. Der er behov for at demonstrere, at virksomheder opnår fordele gennem øget medarbejdereje, forbedring af arbejdstagernes kvalifikationer og hurtigere tilpasning til ændrede forudsætninger, hvis de har en strategi for livslang uddannelse.

2.3.5. Regionsudvalget understreger, at udvikling inden for de miljømæssige, sociale, kulturelle eller økonomiske områder ikke sker isoleret. Alle er tæt forbundet, og fremskridt på et område vil medføre en positiv ændring på nogle af de andre områder, hvis ikke alle.

2.3.6. Regionsudvalget foreslår, at der i grønbogen særligt peges på den kulturelle udvikling. Der eksisterer allerede en forbindelse mellem erhvervsliv og kulturel udvikling, som muligvis kan skabe sociale forandringer og øget økonomisk aktivitet.

2.3.7. Regionsudvalget er opmærksom på forbindelsen mellem socialt ansvar og social kapital og anmoder om, at der henvises hertil i grønbogen. »Ved social kapital forstås forskellige former for social organisation, såsom netværk, normer og social tillid, der fremmer koordinering og samarbejde til gensidig nytte« (Putnam, 1995).

Nøglebegreberne er:

- Deltagelse i sociale netværk
- Deltagelse i demokratiske strukturer
- Udjævning af uligheder i samfundet
- Opbygning af tillid og gensidigt samarbejde.

Udvikling af social kapital fører til flere netværk, større tillid og deltagelse og efterhånden også til et samfund med større social samhørighed.

2.3.8. Regionsudvalget fremhæver den rolle, som informations- og kommunikationsteknologi kan spille for virksomhedernes sociale ansvar, særlig teknologiens evne til at fremme udbredelsen af information om god praksis og sætte i stand til at kommunikere med medarbejdere og lokalsamfund på en åben og gennemsigtig måde.

2.3.9. Regionsudvalget mener, at der bør gøres opmærksom på de positive virkninger af en proaktiv sundheds- og sikkerhedsstrategi i erhvervslivet. Fravær på grund af sygdom o.l. dræner virksomhederne for ressourcer og er en trussel mod konkurrenceevnen. Forebyggende strategier, der skal fjerne årsagerne til dårligt helbred, er en integrerende del af VSA.

2.3.10. En stor del af arbejdet sker i dag ved underleverance. Virksomhederne bør tilskynde underleverandører til at anlægge en proaktiv strategi som den, der beskrives ovenfor.

2.3.11. Erhvervslivets personaleforvaltningspolitikker bør komme til udtryk i en socialt ansvarlig praksis og i uddannelse og udvikling. Virksomheder bør tilskyndes til at integrere VSA i uddannelsesprogrammer for medarbejderne.

2.3.12. Regionsudvalget betoner den centrale rolle, som SMV'er vil kunne spille. Regionsudvalget er klar over, at store virksomheder sandsynligvis vil være de første til at udvide VSA-aktiviteterne, men mener samtidig, at SMV'er befinder sig i en særlig god position, når det drejer sig om at indgå i et samspil med lokalsamfundet med henblik på udvikling af en virksomhedskultur. Arbejdsstyrkens forbindelse til deres nærmiljø er en vigtig faktor i forbindelse med fremme af en proaktiv dialog mellem SMV'er og civilsamfundet. SMV'er vil have brug for velstruktureret støtte fra eksisterende finansiering, da det er mindre sandsynligt, at de indfører VSA på kort sigt.

2.3.13. Regionsudvalget foreslår, at anvendelse af mentorordninger som eksempel på VSA fremhæves. Et proaktivt samspil med virksomheder i udvikling fører til skabelsen af et mere nyskabende og iværksættende samfund, som i anden række giver det etablerede erhvervsliv øget rentabilitet.

2.4. Lokale og regionale myndigheders rolle i forbindelse med fremme af VSA

2.4.1. Regionsudvalget påpeger, at lokale og regionale myndigheder allerede spiller og kan spille en afgørende rolle i flere af initiativerne til fremme af VSA. Dette gælder navnlig:

- udvikling af lokale partnerskaber til sociale formål, som skaber forbindelse mellem erhvervslivet, den tredje sektor og udstødte samfundsgrupper
- udvikling af partnerskaber mellem den offentlige og den private sektor med fokus på virkningerne for lokalsamfundene
- lokale præmier og benchmarking
- støtte til SMV'er
- udvikling af lokale kulturelle initiativer, der er knyttet til erhvervslivet
- klarlæggelse af, hvilke udstødte, lokale grupper der bør være mål for erhvervslivets indsats
- øget bevidsthed om forbindelsen mellem udvikling af lokalsamfundet og økonomisk udvikling

— koordinering af uddannelse og livslang uddannelse

— indtagelse af en fører position inden for udvikling af informations- og kommunikationsteknologi.

2.4.2. Der bør lægges vægt på de lokale og regionale myndigheders rolle, når det gælder den økonomiske og sociale planlægning. Der påhviler dem et særligt ansvar i forbindelse med etableringen af permanente strukturer til informationsudveksling, samråd og udarbejdelse af projekter, der skal omfatte såvel erhvervslivet (repræsenteret ved arbejdsmarkedets parter) som de øvrige lokale og regionale aktører — især inden for erhvervsuddannelse, beskæftigelse, bekæmpelse af udstødelse og beskyttelse af miljøet. Repræsentanter for erhvervslivet bør opfordres til at tage del i al fysisk planlægning, der vedrører deres region — for eksempel udarbejdelsen af lokale udgaver af Agenda 21.

Strukturfondene — særlig Den Europæiske Socialfond — kunne anvendes til støtte for disse nærdemokratiske strukturer og medvirke til udviklingen af innovative erfaringer. EU-initiativerne URBAN og EQUAL kunne også omfatte lokale foranstaltninger til fremme af virksomhedernes sociale ansvarlighed.

Man bør være særlig opmærksom på, hvordan omstruktureringen af samfundet påvirker de lokale og regionale myndigheder. Disse bør bidrage til oprettelsen af grupper for »strategisk overvågning« med henblik på dels at vurdere effekten af de forventede ændringer i erhvervslivets aktiviteter, dels skabe de betingelser, der kræves i forbindelse med disse ændringer, og som de berørte parter kan godkende.

Ligeledes bør der fokuseres på de sikkerhedsspørgsmål, der er forbundet med den enkelte virksomheds situation og aktiviteter.

2.4.3. Man bør være opmærksom på de lokale og regionale myndigheders rolle i den økonomiske og sociale planlægning med særligt sigte på at skabe en dialog mellem erhvervslivet og lokalsamfundet for at bremse fremtidige konflikter vedrørende forslag til erhvervsudvikling.

2.4.4. Lokale og regionale myndigheder fortsætter med at udlicite mange af deres aktiviteter, samtidig med at de selv ejer og driver virksomheder, og som det er blevet påpeget adskillige gange, er de nogle af de største arbejdsgivere på lokalt plan. De lokale myndigheder iværksætter desuden decentrale samarbejdstiltag, der sigter mod at styrke de lokale myndigheder i tredjelande. Regionsudvalget ser gerne, at der ydes EU-støtte til pilotprojekter om udvikling af indikatorer til

at bistå lokale og regionale myndigheder i deres forsøg på at gennemføre etiske budgetter. Regionsudvalget mener absolut, at lokale og regionale myndigheder kan gå forrest, når det gælder god VSA-praksis ved at sikre, at deres indkøbsstrategier

er i overensstemmelse med VSA. Regionsudvalget opfordrer de lokale og regionale myndigheder til at indstifte en belønningsordning for gode eksempler på socialt ansvar inden for deres område for at fremme god praksis.

Bruxelles, den 14. marts 2002.

Albert BORE
Formand for
Regionsudvalget

Regionsudvalgets udtalelse om »Udkast til fælles rapport om social integration«

(2002/C 192/02)

REGIONSUDVALGET har —

under henvisning til Kommissionens meddelelse »Udkast til fælles rapport om social integration« (KOM(2001) 565 endelig),

under henvisning til Kommissionens beslutning af 12. oktober 2001 om i henhold til EF-traktatens artikel 265, stk. 1, at anmode om Regionsudvalgets udtalelse,

under henvisning til præsidiets beslutning af 12. juni 2001 om at henvise det forberedende arbejde til Underudvalg 5 »Social- og Arbejdsmarkedspolitik, Sundhedsvæsen, Forbrugerbeskyttelse, Forskning, Turisme«,

under henvisning til Kommissionens interne arbejdsrapport »e-Inclusion — The Information Society's potential for social inclusion in Europe« (SEC(2001) 1428),

under henvisning til Kommissionens »Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om et fællesskabshandlingsprogram til fremme af medlemsstaternes samarbejde om bekæmpelse af social udstødelse« (KOM(2000) 368 endelig),

under henvisning til Kommissionens meddelelse »Skabelse af et Europa med plads til alle« (KOM(2000) 79 endelig),

under henvisning til sin udtalelse om Kommissionens meddelelse »Skabelse af et Europa med plads til alle« (CdR 84/2000 fin) ⁽¹⁾,

under henvisning til sin udtalelse om Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om et fællesskabshandlingsprogram til fremme af medlemsstaternes samarbejde om bekæmpelse af social udstødelse (CdR 302/2000 fin) ⁽²⁾,

under henvisning til forslag til Regionsudvalgets udtalelse (CdR 393/2001 rev.), som blev vedtaget af Underudvalg 5 den 19. november 2001 [ordfører Joan Hanham (UK, PPE)],

og ud fra følgende betragtning:

meddelelsen tager sigte på Det Europæiske Råds ekstraordinære møde i Laeken —

på den 43. plenarforsamling den 13.-14. marts 2002 (mødet den 13. marts) enstemmigt vedtaget følgende udtalelse.

⁽¹⁾ EFT C 317 af 6.11.2000, s. 47.

⁽²⁾ EFT C 144 af 16.5.2001, s. 52.

Regionsudvalgets synspunkter og henstillinger

1. Regionsudvalget ser med tilfredshed på iværksættelsen af Kommissionens femårige handlingsprogram om social integration fra og med 2002, og konstaterer, at den åbne koordinationsmetode vil blive benyttet til fremme af god praksis og udveksling af viden på EU-niveau.

2. Regionsudvalget hilser Kommissionens udkast til fælles rapport om social integration velkommen som det første samlede politikdokument. Heri vurderes den indsats, der er gjort i hele EU for at bekæmpe fattigdom og social udstødelse, og medlemsstaterne opfordres til at tage bemærkningerne til de nationale handlingsplaner (2001) til efterretning.

3. Regionsudvalget beklager den meget korte frist, ordføreren har fået til at udarbejde denne udtalelse, så den kan fremlægges på Underudvalg 5's møde den 19. november 2001 og vedtages inden Laeken-topmødet i december 2001.

4. Regionsudvalget finder det uacceptabelt, at 18 % af EU's befolkning (mere end 60 mio. mennesker) lever i eller trues af fattigdom.

5. Regionsudvalget er enig i, at der — jf. rapporten — er behov for betydelige forbedringer med hensyn til fordeling af ressourcer og styrkelse af mulighederne for personer, der lever i fattigdom og/eller social udstødelse, så det sikres, at de kan tage del i samfundslivet og udøve deres grundlæggende rettigheder. Samtidig konstaterer Regionsudvalget, at alle medlemsstater er nødt til at kalkulere med økonomiske begrænsninger under udformningen af kommende strategier vedrørende social integration, ikke mindst som følge af den nuværende globale recession.

6. Regionsudvalget finder det beklageligt, at kun få nationale handlingsplaner formår at takle udfordringerne i forbindelse med særlig udsatte grupper som asylansøgere, flygtninge, indvandrere, børn og unge, ældre, arbejdsløse og enlige med børn, og at beskæftigelsesaspektet fortsat i høj grad dominerer spørgsmålet om ligebehandling af mænd og kvinder. Regionsudvalget fremhæver også betydningen af, at de økonomiske aktører gennem skattemæssige foranstaltninger og direkte støtte inddrages i oprettelse af nye arbejdspladser, erhvervsuddannelse og omskoling.

7. Regionsudvalget er enig i, at skatte- og socialsikringssystemer og systemer vedrørende uddannelse, boliger, sundhedsservice m.v. skal have en sådan rækkevidde, at de tilgodeser behovene hos personer, der trues af fattigdom og social udstødelse. Regionsudvalget understreger her den centrale rolle, som de lokale og regionale myndigheder spiller i forbindelse med tilvejebringelse og/eller koordinering af en stor del af de grundlæggende serviceydelser.

8. Regionsudvalget peger for så vidt angår de lokale og regionale myndigheders rolle navnlig på følgende aspekter, som alle er af betydning for bekæmpelse af fattigdom og social udstødelse: De lokale og regionale myndigheder fungerer som

- lokale spydspidser og centrale aktører i lokale genopretningspartnerskaber, idet de skaber samarbejde mellem lokale offentlige organer og kontorer, lokale/frivillige grupper og den private sektor om praktiske løsninger på problemer i tilknytning til sundhed, beskæftigelse, uddannelse, boliger og kriminalitet,

- garanter for korrekt anvendelse af foranstaltningerne til bekæmpelse af social udstødelse,

- udbydere og formidlere af serviceydelser til alle borgere i lokalsamfundet,

- katalysatorer for den økonomiske aktivitet og beskæftigelsen,

- arbejdsgivere,

- formidlere af lokal information og forskning.

9. Regionsudvalget finder det positivt, at de fleste medlemsstater har erkendt behovet for at supplere de nationale planer med en integreret tilgang på regionalt og lokalt niveau.

10. Regionsudvalget mener også, at medlemsstaterne bør benytte den nye proces vedrørende social integration til at styrke bekæmpelsen af fattigdom og social udstødelse, og understreger, at medlemsstaterne bør bruge anden runde af udformningen af de nationale handlingsplaner til at omvurdere og udvikle deres politikker vedrørende social integration, både rent strategisk og med henblik på udformning af nye politikker og initiativer.

11. Regionsudvalget er enig i, at det er vigtigt at finde eksempler på god praksis, og at der i denne forbindelse kræves en grundig analyse af politikkerne vedrørende bekæmpelse af fattigdom og social udstødelse. Efter Regionsudvalgets opfattelse bør Kommissionen dog foreløbig oprette en databank med praktiske løsninger, som kan danne grundlag for udveksling af erfaringer om nuværende praksis. Oplysningerne i de nationale handlingsplaner (2001) kan bruges som udgangspunkt.

12. Regionsudvalget støtter de otte centrale udfordringer, der på grundlag af de nationale handlingsplaner opstilles i den fælles rapport, og lægger særlig vægt på social beskyttelse af personer, der ikke kan arbejde. Arbejde er for de fleste en vej ud af social udstødelse, men der bør være en rimelig social beskyttelse af personer, der ikke er i stand til at deltage på arbejdsmarkedet, eller som skiftevis har lavtlønnet arbejde og er arbejdsløse.

13. Regionsudvalget er enig i, at der kræves en bedre høring af de centrale aktører i forbindelse med gennemførelsen og overvågningen af de nationale handlingsplaner (2001). Medlemsstaterne bør sikre en bedre høring i forbindelse med anden runde af udformningen af de nationale handlingsplaner, herunder høring af lokale og regionale myndigheder, ikke-statslige organisationer og — hvor det er muligt — socialt udstødte.

14. Regionsudvalget mener, der bør afsættes tid til udviklingen af de nationale handlingsplaner i medlemsstaterne, så det regionale niveau integreres på en effektiv måde.

15. Regionsudvalget støtter idéen om, at alle myndighedsniveauer (nationale, regionale og lokale) under udformningen af deres politik på et tidligt stadium skal gøre rede for den pågældende politiks indvirkning på fattigdom/social udstødelse, og anbefaler navnlig den metode, der anvendes i Storbritannien (Nordirland).

16. Regionsudvalget understreger vigtigheden af forebyggende foranstaltninger i forbindelse med bekæmpelse af fattigdom og social udstødelse på politikområder som sundhedsfremme, socialpolitik, uddannelse, kultur og sport.

17. Regionsudvalget finder det vigtigt, at der udvikles og vedtages fælles indikatorer for fattigdom og social integration. Det er positivt, at man erkender, at der kræves en yderligere indsats for at fremme udformningen af indikatorer på såvel

EU- som nationalt niveau. Regionsudvalget ser i princippet også positivt på hensigten om at inddrage andre centrale aktører i diskussionen om indikatorer, idet denne gruppe bør omfatte Regionsudvalget på europæisk niveau og de regionale og lokale myndigheder på nationalt niveau.

18. Regionsudvalget henstiller, at antallet af fælles vedtagne indikatorer begrænses stærkt, så det sikres, at de giver mening i alle medlemsstater.

19. Regionsudvalget understreger vigtigheden af at fremme samarbejde mellem alle myndighedsniveauer — med den tiltagende globalisering in mente og med henblik på at integrere økonomiske, sociale og miljømæssige overvejelser i en bred strategi for bæredygtig udvikling. Ngo'er, universiteter, forskningsanstalter, offentlige organer og erhvervslivet bør inddrages gennem dialog og diskussioner på lokalt, regionalt, nationalt, europæisk og globalt niveau. De lokale og regionale myndigheder har som det myndighedsniveau, der er tættest på borgerne og i mange tilfælde leder partnerskaber mellem forskellige sektorer, en afgørende rolle at spille i denne proces, ikke mindst via deres nationale og tværeuropæiske sammenslutninger og Den Internationale Forening for Kommuner og Amter (IULA). Via partnerskabssamarbejde med lokale partnere og ekspertgrupper bidrager de lokale og regionale myndigheder til:

— at fremme skabelsen af nye job,

— at fremme erhvervsudviklingen,

— at sikre videreuddannelse og støtte til forbedring af jobegnetheden,

— at udvikle en integreret tilgang til løsning af lokale problemer vedrørende beskæftigelse og jobegnethed.

20. Regionsudvalget finder det positivt, at man anerkender de trusler og udfordringer, der ligger i den hastige vækst inden for det videnbaserede samfund og informations- og kommunikationsteknologierne (IKT). De lokale og regionale myndigheder spiller en vigtig rolle med hensyn til at gøre tjenesteydelser tilgængelige for alle dele af samfundet og anlægge et overordnet syn på tjenesteydelserne i deres område ved at bruge IKT mere effektivt i samspillet med borgerne og herigennem fremme uddannelse, færdigheder og beskæftigelsesmuligheder, deltagelse i fritids- og kulturaktiviteter, et aktivt medborgerskab og alles mulighed for at deltage i den demokratiske proces.

21. Regionsudvalget opfordrer Kommissionen til at tage hensyn til de spørgsmål, der rejses i denne udtalelse, når den fremlægger sit forslag til fælles rapport om social integration på Laeken-topmødet i december 2001.

22. Regionsudvalget opfordrer Det Europæiske Råd og Parlamentet til at sikre, at det lokale og regionale aspekt behørigt anerkendes på dette vigtige politikområde.

Bruxelles, den 13. marts 2002.

Albert BORE

Formand for

Regionsudvalget

Regionsudvalgets udtalelse om »Kommissionens hvidbog om »Den europæiske transportpolitik frem til 2010 — De svære valg««

(2002/C 192/03)

REGIONSUDVALGET har —

under henvisning til Kommissionens hvidbog om »Den europæiske transportpolitik frem til 2010 — De svære valg« (KOM(2001) 370 endelig),

under henvisning til Kommissionens beslutning af 14. september 2001 om i henhold til EF-traktatens artikel 265 at anmode om Regionsudvalgets udtalelse,

under henvisning til præsidiets beslutning af 12. juni 2001 om at henvide det forberedende arbejde til Underudvalg 3 »Europæiske Net, Transport, Informationssamfundet«,

under henvisning til sin udtalelse om »Det transeuropæiske transportnet: 1998-beretning om gennemførelsen af retningslinjerne og fremtidige prioriteter« (KOM(98) 614 endelig udg.) (CdR 60/1999 fin) ⁽¹⁾,

under henvisning til sin udtalelse om »Den Fælles Transportpolitik — Bæredygtig mobilitet: fremtidsperspektiver« (KOM(98) 716 endelig udg.) (CdR 189/1999 fin) ⁽²⁾,

under henvisning til sin udtalelse om »Udvikling af borgernes transportnet« (KOM(98) 431 endelig) (CdR 436/98 fin) ⁽³⁾,

under henvisning til sin udtalelse om »Fysisk planlægning i Europa« (CdR 340/96 fin),

under henvisning til sin udtalelse om »En alsidig og sammenhængende transportstrategi for de lokale og regionale myndigheder og EU« (CdR 255/97 fin) ⁽⁴⁾,

under henvisning til sin udtalelse om Kommissionens grønbog om »Mod fair og effektiv prissætning på transportområdet« (KOM(95) 691 endelig udg.) (CdR 364/96 fin) ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ EFT C 293 af 13.10.1999, s. 9.

⁽²⁾ EFT C 374 af 23.12.1999, s. 76.

⁽³⁾ EFT C 198 af 14.7.1999, s. 8.

⁽⁴⁾ EFT C 180 af 11.6.1998, s. 1.

⁽⁵⁾ EFT C 116 af 14.4.1997, s. 52.

under henvisning til sin udtalelse om »Den europæiske regionalpolitik struktur og målsætninger i sammenhæng med EU-udvidelsen og globaliseringen: Åbning af debatten« (CdR 157/2000 fin) ⁽¹⁾,

under henvisning til sin udtalelse om »Samhørighed og transport« (KOM(98) 806 endelig udg.) (CdR 390/1999 fin) ⁽²⁾,

under henvisning til sin udtalelse om »Den anden pakke af fællesskabsforanstaltninger vedrørende søfartssikkerhed foranlediget af olietankskibet Erika's forlis« (KOM(2000) 802 endelig — 2000/0325-0326-0327 COD) (CdR 50/2001 fin) ⁽³⁾,

under henvisning til forslaget til Regionsudvalgets udtalelse, som blev vedtaget af Underudvalg 3 den 23. november 2001 (CdR 54/2001 rev.) med Muriel Barker (UK/PSE) som ordfører,

og ud fra følgende betragtninger:

transport spiller en afgørende rolle for alle regioners udvikling med hensyn til både infrastrukturer og tjenesteforsyning,

alle politiske beslutningsniveauer — EU, medlemsstaterne, regionerne og kommunerne — skal samarbejde om transportpolitikens udvikling, men i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet er de lokale og regionale myndigheder det beslutningsniveau, der er tættest på borgerne,

EU's regionalpolitik vil i fremtiden også skulle sigte mod at styrke den økonomiske og sociale samhørighed og fremme en generel, harmonisk udvikling i EU,

godstransport er en afgørende faktor for europæisk integration og for fremme af den økonomiske og sociale udvikling i regionerne,

EU har ingen kompetence inden for fysisk planlægning, men Kommissionen kan foreslå »bløde« politikker, der kunne have en betydelig positiv effekt på miljøet og fremme en bæredygtig udvikling,

de lokale og regionale myndigheder har en afgørende rolle at spille i forbindelse med planlægning og gennemførelse af en integreret fysisk planlægning,

alle transportformer har indvirkning på miljøet og helbredet, på omkostningerne ved at etablere og vedligeholde offentlige infrastrukturer og til en vis grad på andre transportbrugeres sikkerhed og transporttid,

trafikal overbelastning og forurening i vore byer og regioner forøger erhvervslivets omkostninger og skader transportsystemets effektivitet,

Amsterdam-traktaten forpligter EU til at integrere miljøbeskyttelseskrav i udformningen og gennemførelsen af Fællesskabets politikker med henblik på at fremme en bæredygtig udvikling,

på Det Europæiske Råds møde i Göteborg blev ændringen af balancen mellem transportformerne sat i centrum for EU's strategi for bæredygtig udvikling,

det er almindeligt accepteret, at enkelte transportformer ikke altid betaler deres fulde interne og eksterne omkostninger, og at dette skaber forvriddinger på transportmarkedet,

Regionsudvalget udarbejder en særskilt udtalelse om revisionen af TEN-retningslinjerne —

på den 43. plenarforsamling den 13.-14. marts 2002 (mødet den 13. marts) enstemmigt vedtaget følgende udtalelse.

⁽¹⁾ EFT C 148 af 18.5.2001, s. 25.

⁽²⁾ EFT C 226 af 8.8.2000, s. 22.

⁽³⁾ EFT C 357 af 14.12.2001, s. 1.

Indledning

1. Regionsudvalget bifalder Kommissionens skridt til indførelse af en europæisk transportpolitik, som vil sikre en merværdi til medlemsstaternes transportpolitiske initiativer, der allerede har mange fælles elementer. En bæredygtig transportpolitik skal tage højde for de potentielle problemer ved øget brug af biler i hele EU som i ansøgerlandene, når indkomstniveauet begynder at stige som følge af EU-medlemskabet.

2. Regionsudvalget bifalder generelt de ca. 60 EU-foranstaltninger, der foreslås, men understreger, at de lokale og regionale myndigheder skal inddrages i alle faser af udviklingen af EU's transportpolitik, og efterlyser en tidsplan for foranstaltningernes gennemførelse (med fastsatte mål, som skal understøtte implementering til tiden).

3. Det er af stor værdi at inddrage borgerne i udviklingen af potentielt kontroversielle politikker. Det er vigtigt, at man ikke skaber grupper af »vindere og tabere«, når man indfører grundlæggende politikker. Policy-making skal være gennemsigtig, og det er vigtigt at fostre en følelse af, at beslutningerne træffes tæt på borgerne. De lokale og regionale myndigheder har særlige forudsætninger for at spille denne rolle.

Bæredygtig transport

4. Regionsudvalget bifalder, at PACT-initiativerne efterfølges af Marco Polo-programmet, men gør samtidig opmærksom på, at de planlagte bevillinger for de næste to år er for beskedne, når man betænker, hvor vigtigt det er at sammenkoble de forskellige transportformer for at sikre bedre udnyttelse af jernbanetransport og flod- og kanaltransport. Fremme af short sea shipping, jernbanetransport samt flod- og kanaltransport som alternativer til landevejstransport er et vigtigt element i hvidbogens forslag om at skabe balance mellem transportformerne. Det er afgørende, at de mere bæredygtige transportformer udvikles, så de kan tilbyde den fleksibilitet, alsidighed og hurtighed, der kendetegner den dominerende vejtransport. Landevejstransport bør integreres fuldt i den intermodale transportkæde, da det er den eneste transportform, der kan tilbyde dør-til-dør-levering. Når det drejer sig om særligt omkostningsintensive infrastrukturprojekter til fremme af in-

termodal transport, f.eks. jernbanetunneler, bør krydsfinansiering være tilladt i henhold til fællesskabsretten. Infrastrukturdirektivet bør åbne mulighed for at inddrage eksterne omkostninger for at sikre omkostningsægthed, så man kan finansiere infrastrukturer, der repræsenterer et mere miljøvenligt alternativ. Regler om statsstøtte bør ikke hindre brugen af offentlig støtte, når det er vigtigt for indførelsen af innovative systemer til fremme af intermodal transport.

Udvalget påpeger dog samtidig, at dette program ikke må marginalisere de regioner, som ikke er i stand til at drage fordel af disse alternative transportformer, navnlig ømråderne, hvis varetransport er afhængig af landevejstransport.

5. Regionsudvalget anbefaler, at eksisterende evalueringsmetoder udnyttes fuldt ud ved vurderingen af nye udviklings- eller infrastrukturforlags bæredygtighed. Dette vil sikre, at målene for fysisk planlægning ikke undermineres af individuelle beslutninger, der umiddelbart kan se ud til at være vigtige. Transportens miljøvirkninger kræver specielle overvejelser, og det er vigtigt, at der sker en effektiv implementering af direktivet om strategisk miljøvurdering.

Balance mellem transportformerne

6. Regionsudvalget pointerer, at ændring af bestemte transportformers anvendelse sigter mod at bidrage til opfyldelsen af bredere målsætninger som nedbringelse af trafikal overbelastning og forurening. Det må være et krav til alle foranstaltninger, at de sikrer, at transporten yder et passende bidrag til opfyldelsen af EU's klimabeskyttelsesmæssige forpligtelser. Der skal sondres klart mellem mål og midler. Regionsudvalget bemærker, at fremskridt i retning af en mere bæredygtig balance mellem transportformerne skal evalueres ved hjælp af et ambitiøst overvågningsprogram, der dækker alle transportformer, og som er gearret til de varierende muligheder for intermodal transport, som frembyder sig i de forskellige regioner.

7. Offentlig transport har stor værdi for samfundet. Den overordnede styring af den offentlige transport er frem for alt en offentlig tjeneste, og det er vigtigt at støtte en bæredygtig udvikling. I den udstrækning, det er muligt, bør kontrollen med den offentlige transportforsyning overvåges af organer, der er demokratisk ansvarlige, enten direkte eller gennem effektive tilsynsmyndigheder.

8. Regionsudvalget støtter Kommissionens forslag om at tage transportpolitikens konkurrenceretlige bestemmelser, herunder navnlig bestemmelserne om ydelse af statsstøtte, op til fornyet overvejelse. Dette vil bidrage til erkendelsen af, at mange regioner har særlige transportvanskeligheder, hvoraf nogle skyldes geografiske faktorer som afsides beliggenhed eller status som bjerg- eller ømråde.

9. Foranstaltninger til fremme af transportbrugernes interesser gennem nye kontrakter om offentlig transport kan ganske rigtigt bidrage til at højne standarden, men kontraktperioden skal være af en passende længde, eftersom udbudskostningerne er høje, og kortvarige kontrakter ikke kan skabe den tillid, der er nødvendig for at foretage langsigtede investeringer i infrastrukturer.

Bytransport

10. Regionsudvalget understreger, at mange af transportens alvorligste virkninger gør sig gældende i byområder, og er enig i, at overdreven brug af privatbiler er en af hovedårsagerne til den trafikale overbelastning. Mange aktører er involveret i udviklingen af integrerede transportsystemer, men de lokale og regionale myndigheder skal spille hovedrollen. Storbritanniens system med lokale transportplaner kan anbefales som en global indfaldsvinkel til nærtransport, omend det må erkendes, at transportvirksomhedernes engagement i sidste instans er afhængig af kommercielle betragtninger i de tilfælde, hvor transportforsyningen er privatiseret.

11. Regionsudvalget henviser til sin tidligere udtalelse, hvor det foreslog Kommissionen, at der etableres et benchmarking-system, der skulle opstille normer for offentlig transport og for andre alternativer til privatbilisme, f.eks. car sharing eller car pooling. Ethvert fremskridt inden for benchmarking-initiativet i forbindelse med borgernes transportnet hilses velkomment, men princippet bør udvides, således som Regionsudvalget har foreslået.

12. Mobilitetsstyring bør absolut ses som et positivt middel til at opfylde de enkelte borgeres transportbehov og til at bidrage til mere bæredygtige transportmønstre. Mobilitetsstyring bør anvendes i forbindelse med enhver nyudvikling og gradvist indføres i den persontransport, der allerede er etableret.

Modernisering af jernbanetransporten

13. Regionsudvalget støtter ideen om at modernisere jernbanegodstransporten, især i forbindelse med supplerende

initiativer som Marco Polo, der vil skabe direkte berøringsflader mellem jernbanegodstransporten og mere bæredygtige transportformer som transport ad vandveje. Det er klart, at det vil blive vanskeligt at opfylde kravene til jernbanenettens kapacitet, hvis potentialet i jernbanernes passagertransporttjenester skal udnyttes til en transportomlægning. Der skal indgås forpligtelser til at opgradere sporvidden, så det bliver muligt at håndtere de større godscontainere og uledsagede påhængs- og sættevogne.

Transeuropæiske transportnet (TEN)

14. Retningslinjerne for de transeuropæiske transportnet vil blive behandlet i en særskilt udtalelse. Meddelelsen omfatter forslag til yderligere større TEN-projekter, men processen for fastlæggelse af disse prioriterede projekter bør være fuldstændig gennemsigtig. I den forbindelse må der sættes ind for at hindre fortsatte forsinkelser i gennemførelsen af Essen-projekterne; det vil også være hensigtsmæssigt at indkredse punkter, hvor der er konflikter, og punkter, hvor der er interessesammenfald, når det drejer sig om de forskellige transportformer, samt at rangordne dem. En rangordning vil frembyde et afsæt for en udvidelse af programmet for større TEN-projekter. Regionsudvalget understreger, at gode lokale og regionale forbindelser til langdistanceforbindelser er afgørende, hvis der skal drages fuld nytte af de transeuropæiske transportnet. Det er nødvendigt at sætte ind mod de »missing links«, der opstår på steder, hvor transeuropæisk transport krydser den regionale transport, og på steder med alvorlige overbelastningsproblemer, som hindrer en flydende afvikling af den transeuropæiske transport og dermed opfyldelsen af formålet.

15. For at løse disse problemer er det vigtigt, at de lokale og regionale myndigheder, der i vid udstrækning er ansvarlige for de lokale transportsystemer, inddrages i styringen af de transeuropæiske transportinfrastrukturer. I hvidbogen kræves det, at de vigtigste europæiske veje omfattes af trafikstyringsplaner, så den eksisterende kapacitet kan udnyttes bedre. Som et eksempel på god praksis kan det nævnes, at Storbritanniens »Highways Agency«, der er ansvarlig for motortrafikveje og motorveje, er i færd med at udvikle Route Management Strategies for alle sine veje. De lokale og regionale myndigheder i de områder, vejene går gennem, inddrages i udviklingen af disse strategier.

Regionsudvalget insisterer på, at revisionen af de transeuropæiske transportnet på kort eller mellemlang sigt tager det nødvendige hensyn til en afbalanceret udvikling af det europæiske territorium. Revisionen skal derfor ske i overensstemmelse med gennemførelsen af EU's regionalpolitik og bestemmelserne i Det Europæiske Fysiske og Funktionelle Udviklingsperspektiv.

16. Regionsudvalget minder Kommissionen om, at det i april 2000 understregede, at det ved revisionen af TEN-retningslinjerne er vigtigt at erkende, at ø-, indlands, bjerg- og randområdernes behov adskiller sig fra behovene i de centrale regioner. Retningslinjerne bør omfatte de infrastrukturer, som kræves for at inddrage medlemsstaternes ømråder i det europæiske transportnet og for at styrke udviklingen af en intermodal transport, der er tilpasset øernes specifikke behov. Disse forskelle vil der forhåbentlig blive taget højde for, når TEN-retningslinjerne revideres. Regionsudvalget bemærker også, at det i tidligere udtalelser har foreslået, at de transeuropæiske transportnet (TEN-T) skulle omfatte et »kort over tilgængelighed mellem regionerne«, hvor man fastlagde minimumskrav til tilgængelighed, som kunne bidrage til at mindske forskellene mellem regionerne. Tilstræbelsen af balance mellem Europas centrale områder og randområderne fremgår efter Regionsudvalgets mening ikke tilstrækkeligt klart, for hvis tendensen i trafiktilvæksten i de forskellige geografiske områder fortsætter, så vil trafikophobningen i centret fortsat tage til, og det vil medføre stigende problemer for randområder, som ønsker at blive en del af det indre marked.

Sø- og flodtransport

17. Regionsudvalget støtter Kommissionens forslag om at inkludere »motorveje til søs« i 2004-revisionen af TEN-retningslinjerne. Mange af EU's regioner har potentiale for at anvende short sea shipping i kombination med jernbanenet og indre vandveje for at nå andre dele af det indre marked og bidrage til at dække de nye behov i et voksende EU. Som et eksempel kan nævnes, at INTERREG-projektet NETA anbefaler nye vandvejsforbindelser mellem Storbritannien og Polen, som kunne bidrage til at aflaste motorvejene i Holland og Tyskland for en del af den tunge trafik. Fastlæggelsen af motorvejene til søs bør ske i samråd mellem stater og regioner. De operationelle programmer under INTERREG IIIB vil udgøre en passende ramme for sådanne fællesovervejelser.

18. Det bifaldes, at Kommissionen lægger vægt på nyskabende transporttjenester. Regioner, der deltager i INTERREG, har allerede foretaget omfattende undersøgelser vedrørende applikationer til elektronisk dataudveksling i forbindelse med de formaliteter, der er forbundet med brug af havne. Yderligere udvikling af disse aspekter og af »one stop shops« foreslås under INTERREG III.

Der er behov for en målrettet EU-politik til udvikling af søtransporten langs kystlinjen. De redskaber, som hvidbogen foreslår, dvs. motorveje til søs og en eventuel revision af sektorens regionale støtteordninger, er langt fra tilstrækkelige. Regionsudvalget forventer mere ambitiøse forslag fra Kommissionens side.

Fysisk planlægning

19. Regionsudvalget glæder sig over, at det erkendes i hvidbogen, at der er behov for foranstaltninger, som rækker ud over transportsektoren. Det har tidligere udtalt, at EU's regionalpolitik bør bygge på Det Europæiske Fysiske og Funktionelle Udviklingsperspektiv (EFFU), der udgør en værdifuld politisk ramme for udviklingen af EU og anerkender de lokale og regionale myndigheders voksende rolle i den fysiske planlægning. Det skal bemærkes, at nogle af de økonomiske faktorer, f.eks. industriens afhængighed af »just in time«-logistik, ligger uden for regionernes direkte indflydelsessfære, men mulighederne inden for fysisk planlægning bør udnyttes til at sikre en stadig tættere integration af arealanvendelsespolitikken og transportpolitikken. Dette princip bør udvides til at omfatte lokaliseringsbeslutninger inden for sundheds- og uddannelsessektoren og andre politiske områder, der er forbundet med store transportkonsekvenser. Det Europæiske Fysiske og Funktionelle Udviklingsperspektiv og den fremspirende fælles transportpolitik sikrer de rammer, der nødvendige for at skabe forbindelse mellem sektorpolitikker, der alt for ofte har været skarpt adskilte. Det er meget vigtigt at integrere den fysiske planlægning og transportpolitikken, hvis hvidbogens mål skal nås til fulde. I den henseende er der også behov for at sikre, at strukturfondsprogrammerne (f.eks. INTERREG, mål 1 og 2) direkte supplerer og bidrager til politikkerne, der er indeholdt i hvidbogen.

20. Det skal understreges, at reguleret planlægning kan anvendes til at sikre, at uudnyttede jernbanestrækninger eller vandveje bevares med henblik på fremtidig genanvendelse. De regionale myndigheder kan spille en særlig rolle ved at identificere eventuelle ruter, der måtte strække sig over flere myndigheders jurisdiktion, og så sikre, at der træffes strategiske foranstaltninger for at sikre, at ruten som helhed ikke bliver offer for en usammenhængende udvikling. Et projekt under INTERREG-programmet, som blev styret af myndigheder i Holland, viste, hvor stor en rolle strategisk beskyttelse spiller, hvis individuelle udviklingsområder skal gøres tilgængelige med mere bæredygtige transportformer som vandveje og jernbaner, der ikke råder over det samme fintmaskede net som vejtransporten.

Regionsudvalget mener, at hvis de trafikpolitiske mål skal sammenkædes med den fysiske udvikling, er der behov for EU-lovgivning om public service-forpligtelser. Sådanne er særligt vigtige for regionerne, og eftersom denne problemstilling ikke er behandlet tilstrækkeligt indgående i hvidbogen, bør der udarbejdes en rapport om anvendelsen af public service-forpligtelser på trafikforbindelser inden for Fællesskabet.

Betaling for brug af infrastrukturer

21. Eksterne omkostninger, der skal internaliseres, bør efter Regionsudvalgets opfattelse differentieres efter tid, sted og transportform. Dette skal gennemføres så gennemsigtigt og enkelt som muligt, og de anvendte metoder skal være til at forstå — så vidt muligt også for den enkelte borger.

22. Eftersom de mere afsides beliggende og vanskelig tilgængelige områder af EU uvægerligt vil have længere transportafstande for såvel import som eksport, kan en prissætning, der gradueres efter den aflagte strækning, have en uforholdsmæssig stor indvirkning på den lokale økonomi, hvilket er bekymrende. Det skal undersøges nøjere, hvordan road pricing vil indvirke på transportsystemet. Konsekvenserne for forskellige områder af EU skal inddrages i overvejelserne, når man udvikler et system for EU-dækkende prissætning. Det komplicerer tingene yderligere, at regioner, der er yderligt beliggende, og som i mange tilfælde rummer en høj rate af landdistrikter, også kæmper med overbelastede infrastrukturer, der kan blive genstand for nye afgiftsordninger. Ud fra et finansielt synspunkt og som alternativ til de to foranstaltninger, som er foreslået i hvidbogen, nemlig forhøjelse af fondenes maksimale bidrag og indførelse af en vejafgift, ville det være bedre på behørig vis at styrke mulighederne for privat finansiering af offentlige infrastrukturer for hermed at fremme joint ventures mellem den offentlige og private sektor og således optimere komplementariteten mellem investeringerne.

Opfyldelse af brugernes behov

23. Det er et grundlæggende princip i EU's politik, at brugerne skal placeres i centrum for transportpolitikken. I den forbindelse skal man anerkende de forskellige beslutningstagningsprocesser i de enkelte medlemsstaters lokale og regionale myndigheder. Disse myndigheder er bedre end noget andet organ i stand til at lytte til græsroddernes synspunkter og til at indgå i en konstruktiv dialog med de borgere, de repræsenterer.

24. Problemet med den offentlige transports tilgængelighed skal løses, især ved at investere i køretøjer, der er let tilgængelige for ældre medborgere, passagerer med små børn og bevægelseshæmmede personer. Begrænsede transportmuligheder gør det vanskeligt at deltage aktivt i samfundslivet. Dette sammenfattes på glimrende vis i Det Europæiske Fysiske og Funktionelle Udviklingsperspektiv: alle borgere bør have passende adgang til basale tjenester og faciliteter, grønne områder, almen og faglig uddannelse og sundhedspleje.

25. Der er en række specifikke sundhedsrisici, der bør tages op, f.eks. stigende bekymring over langdistanceflyvninger og det særlige problem med færgetjenester. For de af vore medborgere, der bor i byområder, har transport en række negative følger for helbredet og sikkerheden, og en omlægning til anvendelse af mere bæredygtige transportformer ville afbøde de fleste af dem. Når der er tale om særligt følsomme områder (»sensitive areas«), skal der i hvert fald opereres med særlige principper, som sikrer, at trafikstrømmene afvikles på en bæredygtig måde under hensyntagen til befolkningens sundhed og miljøet. Her kunne aftalen mellem EU og Schweiz tjene som model.

Lufttransport

26. Det er positivt, at der lægges vægt på at udvikle intermodalitet mellem luft- og jernbanetransport. Disse politikker må imidlertid ikke marginalisere de regioner, der ikke nyder godt af højhastighedstogforbindelser, specielt ømråder. Når forbindelsesfly forbliver afgørende for disse regioner, skal deres slots i hovedlufthavne beskyttes, og de må ikke allokeres til mere indbringende langdistanceruter, nægtes brugt til regionale tjenester på grund af flyenes størrelse eller gå tabt til fordel for nye tjenester, der ikke nødvendigvis vil opretholde de regionale forbindelser.

27. Det er vigtigt, at de regionale lufthavne udvikles, således at de sikrer bedre transportvalgmuligheder og mere direkte forbindelser mellem Europas regioner. De kan lette presset på de større hovedlufthavne, og direkte ruteforbindelser betragtes som et incitament til udefra kommende investeringer. Lufthavne tjener også som drivkraft i den lokale økonomiske vækst, men deres udvikling skal planlægges og styres omhyggeligt, så lokalbefolkningen nyder godt af fordelene, men har færrest mulige ulemper af at bo i nærheden af en lufthavn. Det er Regionsudvalgets holdning, at forslag om fælles transatlantiske luftfartsaftaler ikke må være til skade for de regionale lufthavne.

Sikkerhed

28. I hvidbogen evalueres problemernes omfang, men der opereres med temmelig begrænsede foranstaltninger til nedbringelse af det uacceptabelt høje antal vejulykker i EU, og der fokuseres udelukkende på de transeuropæiske net, mens flertallet af ulykker sker på de lokale veje. Nogle medlemsstater har allerede opnået en betydelig nedgang i antallet af dræbte og alvorligt kvæstede på deres vejnet. Det viser, at færdselssikkerhedsprogrammer kan være vellykkede, hvis man træffer de rigtige foranstaltninger. Oplysningskampagner, der målrettes mod specifikke overtrædelser så som høje hastigheder og promillekørsel, bidrager til at ændre holdningen til bilens brug. Målrettet finansiering af foranstaltninger, der giver et påviseligt investeringsafkast, kan dæmme op for sikkerhedsproblemer i de eksisterende net.

29. Målet om en mere bæredygtig balance mellem transportformerne har også betydelige sikkerhedsmæssige virk-

ninger. Tunge køretøjer er anledning til alvorligere ulykker, og myndighederne skal derfor styrke de sikkerhedsmæssige regler om køre-/hviletid, chaufføruddannelse og køretøjsstandarder. Selv om højere standarder er ønskelige, bør forslagene ikke virke overregulerende og bygge lag på lag af bureaukratiske byrder.

GALILEO-programmet

30. Regionsudvalget støtter forslaget om at etablere et europæisk satellitnavigationssystem. Muligheden for at fjernlokalisere transportelementer som f.eks. kollektive transportmidler eller fragtcontainere og for at håndtere informationssystemer åbner nye perspektiver for trafikstyringen. En konstellation af satellitter, der specifikt tjener dette formål, vil fjerne de usikkerhedsmomenter, der er knyttet til systemer, som er underlagt militære hensyn, og vil samtidig øge den præcision, man kan tilbyde brugerne.

Bruxelles, den 13. marts 2002.

Albert BORE

Formand for

Regionsudvalget

Regionsudvalgets udtalelse om »Meddelelse fra Kommissionen til Rådet, Europa-Parlamentet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om visse juridiske aspekter vedrørende biograffilm og andre audiovisuelle værker«

(2002/C 192/04)

REGIONSUDVALGET har —

under henvisning til Meddelelse fra Kommissionen til Rådet, Europa-Parlamentet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om visse juridiske aspekter vedrørende biograffilm og andre audiovisuelle værker (KOM(2001) 534 endelig),

under henvisning til Kommissionens beslutning af 26. september 2001 om i henhold til EF-traktatens artikel 265, stk. 1, at anmode om Regionsudvalgets udtalelse,

under henvisning til Regionsudvalgets præsidiiums beslutning af 12. juni 2001 om at henvise det forberedende arbejde til Underudvalg 7 »Uddannelse, Erhvervsuddannelse, Kultur, Ungdom, Sport, Borgernes Rettigheder«,

under henvisning til Underudvalg 7's forslag til udtalelse (CdR 387/2001 rev.), som blev vedtaget den 30. november 2001 med Ann Beskow, rådmand i Orsa Kommune (S, PSE) som ordfører —

på plenarforsamlingen af 13.-14. marts 2002 (mødet den 13. marts) vedtaget følgende udtalelse.

1. Regionsudvalgets synspunkter vedrørende meddelelsen

1.1. Regionsudvalget er enig i, at audiovisuelle produkter er vigtige for at skabe en europæisk identitet.

Regionsudvalget understreger betydningen af at fremme en ny infrastruktur for film- og tv-produktion, hvor regional og lokal audiovisuel produktion udgør en større andel. Regional og lokal filmproduktion er ligesom den nationale produktion et middel til at opveje den store produktion i lande uden for Europa. Erfaringerne viser, at denne type regionalt forankrede produktioner ofte tiltrækker et stort publikum, ikke blot i den berørte region, men også nationalt og internationalt.

De forskellige støtteformer på EU-, nationalt, regionalt og kommunalt niveau bør så vidt muligt supplere hinanden.

Det er vigtigt, at ny teknologi anvendes til at distribuere sådanne regionale produktioner.

1.2. Regionsudvalget mener, at de krav, Kommissionen stiller til statslige støttesystemer, er velafvejede. Sådanne støttesystemer skævvrider ikke konkurrencen og fremmer samtidig en europæisk filmproduktion på flere niveauer.

Regionsudvalget betoner, at de midler, som afsættes i regioner, hvor der produceres film og tv, er ekstra midler, der supplerer den statslige støtte. Disse midler kan have betydning for, at såkaldte svære film bliver realiseret. Disse midler bidrager til, at der i regionerne er en tilstrækkelig volumen til at opretholde kompetence, teknologi og andre forudsætninger for audiovisuel produktion på professionelt niveau.

Regionsudvalget fremhæver også, at støtte fra strukturfondene bruges til filmproduktion, og at disse midler kan anskues på samme måde som midler fra MEDIA PLUS.

Midler fra Media Plus og strukturfondene er af stor betydning for, at regioner, der har lav produktionskapacitet eller som udgør et geografisk eller sprogligt begrænset område, skal have mulighed for at producere film.

1.3. Regionsudvalget mener, at diskussionen om bevarelse af audiovisuelle produktioner er væsentlig. Når man taler om kulturarv, tænker man normalt først og fremmest på bygninger, genstande og dokumenter.

Med tilkomsten af det fotografiske billede og senere også filmen måtte begrebet udvides til også at gælde disse udtryksformer. Den kulturhistoriske værdi af film — fra 1895 og frem — vil sandsynligvis vokse, og film vil blive en stadig vigtigere del af den europæiske kulturarv, eftersom levende billeder genskaber svundne tider. Erfaringen viser, at forevisning af

kulturhistoriske film tiltrækker et stort publikum. Det gælder især regionalt/lokalt producerede film fra f.eks. byer, kommuner eller lokale virksomheder og foreninger.

Både spillefilm og dokumentariske, non-fiction-film bør bevares. Ikke mindst denne del af den filmiske kulturarv må vægtes på en helt anden måde end tidligere.

Der er på dette punkt flere spørgsmål, som må løses på den bedst mulige måde: Indsamling, bevaring, vedligeholdelse, klassificering, registrering, søgbarhed, tilgængeliggørelse, rettigheder m.m. En spørgeundersøgelse i medlemslandene er et første skridt, hvis resultater kan fremme de nødvendige foranstaltninger.

1.4. Regionsudvalget mener ligesom Kommissionen, at e-biograf og lignende produktions- og distributionsformer har stor betydning for udviklingen på film- og medieområdet.

Fordelen ligger bl.a. i billigere produktion og hurtigere og billigere distribution til biografer i f.eks. tyndt befolkede områder.

Oprettelsen af European Digital Cinema Forum er i denne forbindelse et vigtigt værdifuldt skridt.

1.5. Regionsudvalget mener, at den audiovisuelle produktion og distribution, der for at komme i gang tildeles forskellige former for offentlig støtte, og som dermed klassificeres som kulturvarer, skal belægges med lav eller slet ingen moms. Dette bør f.eks. gælde moms på biografbilletter for at fremme familiebesøg i biografen.

1.6. Den audiovisuelle sektor er i ekspansion i hele verden og er afhængig af både offentlige tiltag og et velfungerende marked. Tekniske og økonomiske forudsætninger for produktion og distribution bør studeres, så der kan skabes grundlag for politisk stillingtagen på forskellige niveauer i Europa. Der skal tages hensyn til det regionale og lokale niveau.

2. Regionsudvalgets henstillinger vedrørende meddelelsen

2.1. Regionsudvalget foreslår, at Kommissionen støtter en gennemgang af den regionale og lokale audiovisuelle produktion, der foregår i EU i dag. Man bør lægge særlig vægt på, at der værnes om europæisk kultur, og samtidig være opmærksom på regionalpolitiske og økonomiske virkninger.

Regionsudvalget henstiller, at Kommissionen støtter foranstaltninger vedrørende etablering af et netværk for erfaringsudveksling mellem europæiske filmorganisationer på regionalt niveau.

2.2. Regionsudvalget støtter Kommissionens forslag om at udsende et spørgeskema vedrørende bevarelse af audiovisuel produktion og mener, at Kommissionen bør fremme samarbejdet mellem de berørte parter.

Det er vigtigt, at foranstaltninger til indsamling, vedligeholdelse, bevarelse og tilgængeliggørelse omfatter alle typer produktion fra spillefilm til lokale produktioner af dokumentarisk karakter.

Regionsudvalget støtter Kommissionens forslag om at udsende et spørgeskema om offentlige registre over film og andre audiovisuelle produktioner. Regionsudvalget mener, det er vigtigt at opbygge et netværk af nationale — og regionale — registre.

2.3. Regionsudvalget mener, at e-biograf og lignende tekniske løsninger vedrørende nye former for distribution af audiovisuelle produktioner er et spørgsmål, som Kommissionen aktivt skal arbejde videre med, og at man skal tage hensyn til distribution til såvel biografer som enkeltbrugere.

2.4. Regionsudvalget mener, at Kommissionen bør gøre det muligt for medlemsstaterne at sænke momsen på kulturvarer og kulturtjenester.

2.5. Den foreslåede undersøgelse af klassificeringen af audiovisuelle værker for forskellige distributionsformer hilses velkommen af Regionsudvalget.

2.6. Regionsudvalget støtter Kommissionens forslag om at nedsætte en ekspertgruppe, der skal følge udviklingen inden for den audiovisuelle sektor. Regionsudvalget vil her betone, at man bør studere de regionale aktiviteter og deres betydning for den europæiske mangfoldighed og mindske af den ikke-europæiske films dominans.

2.7. E-learning-initiativet bør anvendes til at udvikle film- og mediekundskaberne hos både børn, unge og voksne.

2.8. Regionsudvalget påpeger, at det er vigtigt at tilvejebringe muligheder for uddannelse i filmproduktion, især på basis af en strategi om livslang uddannelse. Livslang uddannelse er en nødvendighed, hvis regioner og lokalområder skal udvikles, som det understreges i Regionsudvalgets udtalelse om Memorandum om livslang uddannelse CdR 19/2001 fin (ordfører: Christina Tallberg).

2.9. Forslaget om en undersøgelse og evaluering af finansstrømmene i den europæiske filmindustri hilses velkommen af Regionsudvalget og bør i et vist omfang også omfatte regionalt og lokalt producerede film.

2.10. I forbindelse med revisionen af »TV uden grænser«-direktivet foreslår Regionsudvalget, at regionalt og lokalt producerede film sendes via regionale og nationale tv-net for at fremme den kulturelle mangfoldighed.

2.11. Film og tv har ofte været domineret af mænd. Det gælder navnlig de tekniske aspekter. Regionsudvalget mener,

Kommissionen bør fremme kvinders skabende indsats for at få et kvindeligt indhold i og et kvindeligt perspektiv på film- og tv-produktioner. Det kan f.eks. ske via en særlig uddannelse for kvinder i manuskriptskrivning, indspilningsteknik og instruktion.

2.12. Tiltag for handicappede foreslås i første omgang rettet mod døve og hørehæmmede og bør bestå i tegnsprogstolkning og tekstning af udsendelser. De nye tekniske muligheder med f.eks. opdeling af tv-billedet bør udnyttes.

Bruxelles, den 13. marts 2002.

Albert BORE

Formand for

Regionsudvalget

Regionsudvalgets udtalelse om »Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om unionsborgernes og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område«

(2002/C 192/05)

REGIONSUDVALGET har —

under henvisning til Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om unionsborgernes og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område KOM(2001) 257 endelig — 2001/0111 (COD),

under henvisning til Rådets beslutning af 30. august 2001 om i henhold til EF-traktatens artikel 265, stk. 1, at anmode om Regionsudvalgets udtalelse,

under henvisning til præsidiets beslutning af 12. juni 2001 om at henvise det forberedende arbejde til Underudvalg 7 »Uddannelse, Erhvervsuddannelse, Kultur, Ungdom, Sport, Borgernes Rettigheder«,

under henvisning til forslag til Regionsudvalgets udtalelse (CdR 287/2001 rev. 2), som blev vedtaget enstemmigt af Underudvalg 7 den 30. november 2001 med Roberto Pella, Borgmester i Valdengo (I-PPE), som ordfører —

på den 43. plenarforsamling den 13.-14. marts 2002, mødet den 13. marts, vedtaget følgende udtalelse.

1. Regionsudvalgets synspunkter

1.1. Regionsudvalget ser positivt på Kommissionens forslag om at styrke unionsborgernes og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit i medlemsstaterne.

1.2. Regionsudvalget finder det især påkrævet, at der indføres én retsakt, der samler og indfører hensigtsmæssige tilføjelser til den nugældende EU-lovgivning på området, der består af to forordninger og ni direktiver.

1.3. Især forekommer det værdifuldt, at man med direktivforslaget fjerner de uoverensstemmelser i den nugældende EU-

ret, der skyldes, at de to forordninger og ni direktiver ikke har EF-traktaten som retsgrundlag og vedrører forskellige personkategorier.

1.4. Regionsudvalget anser de foreslåede nye tiltag for nødvendige for en konkretisering af unionsborgerskabet og for en integration af medlemsstaternes forskellige folkeslag, hvis uafviselige kulturelle mangfoldighed udgør en rigdom.

1.5. De overordnede målsætninger for de foreslåede foranstaltninger er:

- at lempe reglerne for udøvelse af retten til fri bevægelighed,
- at forlænge opholdsretten til seks måneder uden nogen form for formaliteter,
- at sikre permanent opholdstilladelse efter fire års ophold i værtslandet,
- at gøre det meget nemmere for unionsborgeres familied medlemmer at færdes og opholde sig på medlemsstaternes område uanset deres nationalitet,
- bedre at afgrænse de begrænsninger, der gælder for opholdsretten.

1.6. Direktivforslaget fastholder i fuldt omfang retten til fri bevægelighed, idet det gælder for enhver unionsborger, der indrejser eller opholder sig i en anden medlemsstat, samt familiemedlemmer uanset nationalitet, der ledsager eller slutter sig til denne. Der er ikke knyttet betingelser til formålet med indrejsen eller opholdet.

1.7. Regionsudvalget støtter fuldt ud forlængelsen af opholdsretten til 6 måneder uden nogen form for formaliteter, i overensstemmelse med EF-traktatens artikel 40, hvor det hedder, at man skal afskaffe administrative fremgangsmåder og administrativ praksis, der kan hindre arbejdskraftens frie bevægelighed.

1.8. Regionsudvalget ser positivt på, at direktivet begrænser pligten til at ansøge om opholdstilladelse til tredjelandstatsborgere og deres familied medlemmer. Opholdstilladelsen er således i forbindelse med unionsborgeres ophold ikke er en tilladelse, men blot en retskonstaterende akt, der fastslår en allerede eksisterende ret, men som ikke påvirker unionsborgernes opholdsret. Det er således ikke nødvendigt at udstede opholdstilladelse til unionsborgere, hvilket er en klar fordel, hvad angår forenklingen af de administrative procedurer.

1.9. Regionsudvalget bifalder, at direktivforslaget fuldt ud anerkender den juridiske værdi af de overensstemmelseserklæringer, der allerede anvendes i mange af EU's medlemsstater.

1.10. Regionsudvalget bemærker, at man på denne måde effektivt efterkommer kravet om mobilitet på det nuværende

arbejdsmarked, der i stigende grad omfatter fleksible arbejdsformer, som ofte er tidsbegrænsede.

1.11. Regionsudvalget værdsætter, at man har været opmærksom på under alle omstændigheder at bevare medlemsstaternes legitime ret — der i øvrigt også er fastslået af EF-domstolen — til at have kendskab til befolkningsbevægelserne på deres respektive områder. Der er således fortsat pligt til registrering hos de kompetente myndigheder på opholdsstedet.

1.12. Regionsudvalget har utallige gange fremhævet, at der er behov for at forenkle de administrative procedurer mest muligt, bl.a. med henblik på at lette den administrative byrde, der på visse punkter tynger de lokale og regionale myndigheder.

1.13. Regionsudvalget mener, at en periode på fire år er tilstrækkelig til at opnå en acceptabel grad af integration af en unionsborger i værtslandet. Regionsudvalget går derfor ind for indførelsen af en permanent opholdsret (et nyt begreb indført af direktivforslaget) og tildelingen heraf efter fire års uafbrudt ophold.

1.14. Regionsudvalget påskønner, at der i direktivforslaget lægges så stor vægt på hensynet til at bevare familiens enhed, og især den nye definition af »familied medlem«, der ikke blot omfatter ægtefælle, men også ugift partner (ikke eksplicit anerkendt i den nuværende lovgivning) samt for det første ægtefællens efterkommere, uanset om de er mindreårige eller forsørgelsesberettigede, og for det andet ægtefællens slægtninge i opadstigende linje, uanset om de forsørges eller ej (den nuværende lovgivning anerkender dem kun, hvis de forsørges). Dermed lægger direktivforslaget sig op ad den udvidede definition af familied medlem, som allerede er anerkendt i nogle af EU's medlemsstater, men respekterer samtidig lovgivningen i de medlemsstater, der ikke har ønsket at anvende den nye definition.

1.15. Det forekommer prisværdigt, at direktivforslaget sigter mod at fjerne eventuelle negative følger på familiesammenføringsområdet. På nuværende tidspunkt kan fraskilte ægtefæller og myndige eller ikke forsørgelsesberettigede børn, uanset deres nationalitet, således fratages deres opholdstilladelse. Denne situation er ofte alvorlig for tredjelandstatsborgere, der er medlemmer af en unionsborgers familie.

1.16. Familiens centrale rolle anerkendes også med henblik på en bedre afgrænsning af mulighederne for at begrænse opholdsretten begrundet i hensynet til den offentlige orden, sikkerhed og sundhed.

1.17. Desuden styrker direktivforslaget unionsborgerens familiemedlemmers ret, uanset deres nationalitet, til at arbejde som lønmodtagere eller selvstændige i værtslandet.

1.18. Direktivforslaget fastsætter opholdsbetingelserne for studerende og personer, der ikke arbejder, men som under alle omstændigheder skal råde over tilstrækkelige midler og være omfattet af en sygeforsikringsordning. På denne måde fastholdes værtslandets ret til ikke at påtage sig udgifter til social bistand eller sundhedsydelse.

1.19. Direktivforslaget tager udgangspunkt i EF-domstolens fortolkning af begrebet offentlig orden og indfører nye bestemmelser, der er baseret på de grundlæggende rettigheder og sigter mod at give unionsborgere flere garantier og en øget sikkerhed både på det administrative og det retlige plan i forbindelse med afgørelser, der begrænser deres grundlæggende ret til frit at færdes og tage ophold.

1.20. Ovennævnte beskyttelse er særlig vigtig for mindreårige, der har familiemæssig tilknytning til værtslandet.

2. Regionsudvalgets anbefalinger

Regionsudvalget:

2.1. roser Kommissionen for det fremlagte direktivforslag, der ud over endelig at skabe én samlet referencetekst også indeholder væsentlige fornyelser inden for beskyttelsen af unionsborgeres rettigheder, specielt hvad angår familiens enhed og retten til frit at færdes og tage ophold i enhver medlemsstat.

2.2. påskønner især, at direktivforslaget opstiller yderligere garantier for muligheden for frit at færdes for kategorier af personer, der ikke er tilstrækkeligt tilgodeset i den nuværende lovgivning, som f.eks. forskere, kunstnere og kulturpersoner generelt.

2.3. håber, at den foreslåede samlede tekst i kraft af sin klarhed og fuldstændighed bliver lettere tilgængelig for EU's borgere, der har store vanskeligheder med at fortolke bestemmelserne i de nugældende forordninger og direktiver.

2.4. opfordrer Kommissionen til at samarbejde med de lokale og regionale myndigheder for at fremme kendskabet til den nye europæiske lovtæst og til i højere grad at involvere unionsborgerne i varetagelsen af egne rettigheder.

2.5. mener, at en aktiv inddragelse af de lokale og regionale myndigheder desuden kan bidrage til effektivt at bekæmpe administrativ praksis, der afkræver borgeren en lang række dokumenter, som der i virkeligheden ikke er hjemmel for i EU-lovgivningen.

2.6. understreger, at det i forbindelse med efterprøvning af visse af unionsborgerens personlige oplysninger er hensigtsmæssigt at anvende selvangivelsesmetoden, som man har indført i mange medlemsstater, og som gør det muligt at lette den administrative praksis betydeligt.

2.7. håber, at alle medlemsstaterne på kort sigt indarbejder brugen af overensstemmelseserklæringer i deres nationale lovgivninger.

2.8. anbefaler, at Kommissionen efter aftale med alle de berørte parter iværksætter alle de nødvendige foranstaltninger for at opnå, at medlemsstaterne gennemfører det nye EU-direktiv. Der har hidtil været alvorlige mangler i medlemsstaterne på dette område.

2.9. ønsker, at der også i fremtiden i forbindelse med forbedringer af den gældende lovgivning lægges særlig vægt på rettigheder for tredjelandsstatsborgere, der er familiemedlemmer til en unionsborger. Princippet om familiens enhed er nemlig uafviseligt.

2.10. anbefaler, at man også for så vidt angår de afledte retsakter fortsætter ad den vej, man nu har valgt, og udarbejder samlede, mere letfattede tekster med henblik på at give unionsborgeren bedre indsigt i de grundlæggende regler.

2.11. For at fjerne hindringerne for erhvervsudøvelse i forbindelse af arbejdstagernes fri bevægelighed opfordrer Regionsudvalget Kommissionen til at arbejde videre med harmonisering af de retlige og administrative bestemmelser om uddannelse med henblik på anerkendelse af eksamensbeviser og koordinering af uddannelsesforløb, således at igangværende uddannelser kan videreføres i en anden medlemsstat med et tilsvarende sigte uden ekstra problemer for den studerende, og således at medlemsstaternes uddannelsessystemer kommer til at ligne hinanden mere.

2.12. et andet spørgsmål, man bør være særlig opmærksom på, er supplerende pensioner. Skal arbejdstagernes mulighed for fri bevægelighed sikres i praksis, er det nødvendigt at finde en effektiv løsning på problemet med en indbyrdes tilpasning af medlemsstaternes pensionssystemer.

Bruxelles, den 13. marts 2002.

Albert BORE
Formand for
Regionsudvalget

Regionsudvalgets udtalelse om:

- »Forslag til Rådets direktiv om betingelserne for tredjelandsstatsborgeres indrejse og ophold med henblik på beskæftigelse som lønmodtagere og udøvelse af selvstændig erhvervsvirksomhed«, og
- »Forslag til Rådets direktiv om betingelserne for, at tredjelandsstatsborgere frit kan bevæge sig på medlemsstaternes område i højst tre måneder, indførelse af en særlig rejsetilladelse og fastsættelse af betingelserne for indrejse med henblik på at færdes på medlemsstaternes område i højst seks måneder«

(2002/C 192/06)

REGIONSUDVALGET har —

under henvisning til forslag til Rådets direktiv om betingelserne for tredjelandsstatsborgeres indrejse og ophold med henblik på beskæftigelse som lønmodtagere og udøvelse af selvstændig erhvervsvirksomhed [KOM(2001) 386 endelig — 2001/0154 (CNS)] og forslag til Rådets direktiv om betingelserne for, at tredjelandsstatsborgere frit kan bevæge sig på medlemsstaternes område i højst tre måneder, indførelse af en særlig rejsetilladelse og fastsættelse af betingelserne for indrejse med henblik på at færdes på medlemsstaternes område i højst seks måneder [KOM(2001) 388 endelig — 2001/0155 (CNS)],

under henvisning til Rådets beslutning af 21. september 2001 om i henhold til EF-traktatens artikel 265, stk. 1, at anmode om Regionsudvalgets udtalelse,

under henvisning til præsidiets beslutning af 12. juni 2001 om at henvise udarbejdelsen af en udtalelse om dette emne til Underudvalg 7 »Uddannelse, Erhvervsuddannelse, Kultur, Ungdom, Sport, Borgernes Rettigheder«,

under henvisning til Regionsudvalgets forslag til udtalelse (CdR 386/2001 rev.), som blev vedtaget af Underudvalg 7 den 30. november 2001 med Roberto Pella, Borgmester i Valdengo (I/PPE), som ordfører —

på sin 43. plenarforsamling den 13. marts 2002 med et flertal af stemmer for vedtaget følgende udtalelse.

1. Regionsudvalgets synspunkter

1.1. I tråd med Regionsudvalgets tidligere udtalelser om lignende emner støtter nærværende udtalelse princippet om at fremme gennemførelsen af en ensartet lovramme for alle de europæiske lande, dog således at forskellige aspekter vedrørende tredjelandsstatsborgeres indrejse i Europa behandles specifikt i særskilte dokumenter.

1.2. Regionsudvalget henviser navnlig til de bemærkninger, det har fremsat om emnet for foreliggende udtalelse i sine udtalelser om en indvandringspolitik i EU og en fælles asylprocedure og en ensartet status, som gælder i hele EU, for dem, der indrømmes asyl⁽¹⁾, om forslag til Rådets direktiv om tredjelandsstatsborgeres status som fastboende udlænding⁽²⁾, om udarbejdelsen af EU's charter for grundrettigheder⁽³⁾ og om migrationsstrømme i Europa⁽⁴⁾.

1.3. Regionsudvalget understreger vigtigheden af, at det høres, da de lokale og regionale myndigheder spiller en vigtig rolle i iværksættelsen af de nye politikker og i udviklingen og opretholdelsen af passende sociale sikringsssystemer, der gør det muligt at tage de udfordringer op, som sådanne politikker medfører.

1.4. Regionsudvalget påskønner den konstante anvendelse af de nye principper, som blev fastlagt af Det Europæiske Råd i Tammerfors i 1999, vedrørende fleksible metoder til fastlæggelse af europæiske retningslinjer og de gentagne henvisninger til den åbne metode til koordinering af Fællesskabets indvandringspolitik. Regionsudvalget opfordrer til rettidig høring af de lokale og regionale myndigheder i forbindelse med udformningen af den nationale lovgivning.

1.5. Den åbne koordineringsmetode er det eneste instrument, der kan sikre dels medlemsstaternes kompetence vedrørende de økonomiske aspekter, social integration og generelt de aspekter, som direkte berører civilsamfundet, dels en

(1) CdR 90/2001 fin — EFT C 19 af 22.1.2002, s. 20.

(2) CdR 213/2001 fin — EFT C 19 af 22.1.2002, s. 18.

(3) CdR 327/1999 fin — EFT C 19 af 6.6.2000, s. 1.

(4) CdR 227/1999 fin — EFT C 57 af 29.2.2000, s. 67.

procedure, som gør det muligt evaluere opnåelsen af de fælles europæiske mål og at tilpasse disse til de internationale migrationsstrømme og til sammenkædningen af forskellige aspekter af indvandringspolitikken.

1.6. En fleksibel rammelovgivning vil gøre det muligt navnlig for medlemsstaterne — under hensyntagen til de lokale og regionale myndigheders krav — at reagere hurtigt på ændringer i den økonomiske og demografiske situation.

1.7. Regionsudvalget bifalder Kommissionens forslag til direktiv, da det er et effektivt instrument til harmonisering og forenkling af de bestemmelser, der fastlægger tredjelandstatsborgeres rettigheder, og gør dem mere tilgængelige og lettere at formidle.

2. Regionsudvalgets anbefalinger vedrørende forslag om betingelserne for tredjelandstatsborgeres indrejse og ophold med henblik på beskæftigelse som lønmodtagere og udøvelse af selvstændig erhvervsvirksomhed

2.1. Retsgrundlaget for direktivforslaget, som det foreliggende forslag til udtalelse handler om, er traktatens artikel 63, litra a), hvori det udtrykkeligt fastsættes, at Rådet følger »foranstaltninger vedrørende indvandringspolitikken på følgende områder: betingelser for indrejse og ophold og standarder for procedurer for medlemsstaternes udstedelse af langtidsvisa og opholdstilladelser«. Det er kun muligt at udvikle en sammenhængende fællesskabspolitik på indvandringsområdet, hvis betingelserne for indrejse, ophold og arbejde for tredjelandstatsborgere fastsættes, hvilket Kommissionen med rette understreger.

2.2. Det bør præciseres, at det nuværende migrationsfænomen ikke blot bør analyseres ud fra arbejdsmarkedsbehov, men at det med det stigende migrationspres også er nødvendigt via retten til medborgerskab at reagere politisk på det forhold, at det internationale system til beskyttelse af menneskerettigheder, som bygger på nationalitetsprincippet i FN's menneskerettighedserklæring fra 1948, har spillet fallit.

2.3. Regionsudvalget værdsætter navnlig Kommissionens indsats for at forenkle de administrative procedurer, hvilket uden tvivl vil være til stor fordel for de lokale og regionale myndigheder. Direktivforslaget om én enkelt national procedure for ansøgning om en kombineret tilladelse, der samler opholds- og arbejdstilladelsen i én administrativ afgørelse, vil bidrage til at forenkle og harmonisere de nugældende procedurer i medlemsstaterne. Da EU imidlertid har behov for uflaglært arbejdskraft, opfordrer Regionsudvalget Kommissionen til at gå et skridt videre og også indføre en harmoniseret procedure for opnåelse af indrejsevisum for personer, der søger denne type job.

2.4. Det må erkendes, at der er mange illegale indvandrere. Regionsudvalget foreslår derfor, at der indføres legaliseringsmekanismer, som giver indvandrere, der oprindeligt ikke opfyldte EU-bestemmelser, mulighed for at lovliggøre deres situation. En sådan form for legalisering skal ikke nødvendigvis have karakter af en generel amnesti, men tilpasses de enkelte tilfælde.

2.5. Regionsudvalget mener, at der bør tages skridt til at bekæmpe ulovlige organisationer, som kanaliserer ulovlig indvandring.

2.6. For de lokale og regionale myndigheder er det især vigtigt, at fastsætte korte frister for udførelsen af de administrative procedurer, hvilket er på linje med kravet til de offentlige myndigheder om større effektivitet.

2.7. Regionsudvalget bifalder i høj grad, at Kommissionen har valgt et direktiv som retsakt for fastlæggelse af retningslinier for medlemsstaternes politik, da det tager hensyn til hver stats selvstændighed i forbindelse med fastlæggelse af specifikke aspekter og til de særlige regionale og lokale behov. Udstedelsen af en forordning ville derimod have skadet de lokale og regionale myndigheders interesser.

2.8. Regionsudvalget opfordrer Kommissionen til at tildele de lokale og regionale myndigheder en stor rolle i fastlæggelsen af grundlaget for en korrekt indkredsning af de beskæftigelsessektorer, der har behov for arbejdstagere fra tredjelande.

2.9. Regionsudvalget finder det rigtigt, at Kommissionen betoner nødvendigheden af at foretage en grundig analyse af situationen på det indenlandske arbejdsmarkedet, før man tillader tredjelandstatsborgeres indrejse. En sådan grundig analyse kan kun foretages, hvis de lokale og regionale myndigheder til stadighed deltager aktivt.

2.10. Regionsudvalget finder det derfor nødvendigt dels at styrke informationssystemerne om udbud og efterspørgsel af arbejde, navnlig det europæiske arbejdsformidlingsnetværk (EURES), dels at fremme informationen fra de lokale og regionale myndigheder over for såvel de europæiske instanser som arbejdsgiverne i de respektive lande.

2.11. Regionsudvalget har i en tidligere udtalelse ⁽¹⁾ understreget nødvendigheden af at tilskynde de lokale og regionale myndigheder til at samarbejde om etablering af et beskæftigelsesnetværk i de enkelte regioner for bedst muligt at løse de problemer, der er forbundet med manglen på faglært og uflaglært arbejdskraft i EU.

(1) CdR 90/2001 fin.

2.12. Regionsudvalget understreger i overensstemmelse med Kommissionens meddelelse om en åben metode til koordinering af indvandringspolitikken, at der er behov for at anvende fælles statistiske metoder for data generelt og i særdeleshed for data vedrørende efterspørgsel efter arbejdskraft fra tredjelande.

2.13. Regionsudvalget værdsætter, at Kommissionen lægger så stor vægt på, at arbejdstagere fra et tredjeland ikke bliver en byrde for værtslandet, hvilket der rimeligt nok tages højde for i direktivforslaget. Det er nødvendigt at finde den rette balance mellem kravet om, at tredjelandstatsborgere med en opholds- og arbejdstilladelse ikke bliver en økonomisk byrde og kravet om, at den pågældende bidrager til medlemsstatens socialsikringssystem og får del i medlemsstatens sikring på det sociale og sundhedsmæssige område.

2.14. Det er under alle omstændigheder nødvendigt at vurdere de økonomiske virkninger på lokalt, regionalt og nationalt niveau af en indvandringspolitik, der er åben over for arbejdstagere fra et tredjeland, og afpasse de finansielle foranstaltninger herefter, således at fordelingen af udgifterne på nationalt, regionalt og lokalt plan står i forhold til omfanget af deres faktiske deltagelse.

2.15. Også procedure- og gennemsigtighedsbestemmelserne i kapitel V i direktivforslaget kræver, at de lokale og regionale myndigheder inddrages, ikke mindst for at sikre de økonomiske beslutningstagers legitime interesse i »at blive underrettet og holdt a jour om vilkårene og procedurerne i forbindelse med ansættelse af tredjelandstatsborgere« og desuden »at de administrative procedurer, der munder ud i en arbejdstilladelse, afsluttes inden en rimelig frist«.

2.16. Der kan i den henseende ikke ses bort fra, at de lokale og regionale myndigheder må inddrages for at få en fuldstændig og koordineret information om konsekvenserne, som de nye bestemmelser vil få for dem, der berøres direkte, såsom arbejdsgiverne, arbejdsanvisningskontorerne og de lokale og regionale erhvervsuddannelsescentre.

2.17. Det er hævet over enhver tvivl, at de lokale og regionale myndigheder spiller en vigtig rolle for at sikre tredjelandstatsborgernes integration og bekæmpe racisme og fremmedhad, der er integrationens største hindringer. Regionsudvalget foreslår, at direktivet suppleres med foranstaltninger til fremme af indvandrernes integration, som skal gennemføres af regioner og kommuner inden for rammerne af specifikke programmer.

2.18. De lokale og regionale myndigheder er endvidere de eneste instanser, der kan sikre lige arbejdsvilkår og lige adgang til tjenesteydelser.

Regionsudvalget understreger navnlig behovet for at finde en fælles løsning på problemet med, at tredjelandstatsborgere ikke har adgang til sociale boliger, hvilket i mange medlemsstater er forbeholdt landets egne borgere.

2.19. Regionsudvalget er enig i, at integration er nødvendig. Dette kræver styring og begrænsning af indvandringen under hensyntagen til integrationsproblemer i medlemsstater, som tager imod mange indvandrere. Samtidig må tredjelandstatsborgeres ret til at bevare kontakten med hjemlandet respekteres og fremmes. Der må derfor iværksættes økonomiske tiltag, som gør det muligt for arbejdstagerne at nyde godt af de økonomiske rettigheder, som de har erhvervet i Europa, efter deres tilbagevenden til hjemlandet.

2.20. Hvad angår ansættelsen af højtuddannede arbejdstagere skal Regionsudvalget understrege, at det er Europas ansvar at leve op til målet om at være et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed, og sørge for at oprindelseslandene ikke lider under den såkaldte »hjerneflugt« og alligevel fuldt ud respektere arbejdstagernes personlige frihed. Samtidig bør samarbejdet med tredjelande sigte mod at skabe produktions- og forskningssenheder, som gør det muligt at ansætte disse højtuddannede personer i hjemlandet, og dermed bidrage til landets udvikling.

2.21. Fællesskabet har et ansvar over for tredjelandene, der består i at føre en politik, der sikrer, at udvandring af økonomiske årsager er til fordel for såvel hjemlandet som værtslandet.

3. Regionsudvalgets henstillinger vedrørende forslaget til direktiv om betingelserne for, at tredjelandstatsborgere frit kan bevæge sig på medlemsstaternes område i højst tre måneder, indførelse af en særlig rejsetilladelse og fastsættelse af betingelserne for indrejse med henblik på at færdes på medlemsstaternes område i højst seks måneder

3.1. Retsgrundlaget for ovennævnte direktivforslag er EF-traktatens artikel 62, nr. 3, hvad angår tredjelandstatsborgeres frie bevægelighed på medlemsstaternes område i højst tre måneder, og EF-traktatens artikel 63, hvad angår betingelserne for indrejse med henblik på at færdes på medlemsstaternes område i højst seks måneder.

3.2. Direktivforslaget er i fuld overensstemmelse med de principper, som blev fastlagt på Det Europæiske Råd i Tammerfors i 1999, vedrørende fleksible metoder til fastlæggelse af europæiske retningslinjer.

3.3. Forslaget bygger i øvrigt på mange af principperne i Kommissionens meddelelse om en indvandringspolitik i EU⁽¹⁾, som i vid udstrækning støttes af Regionsudvalget, især hvad angår fastlæggelsen af fælles lovgivningsmæssige rammer og anvendelsen af den åbne koordinationsmetode.

3.4. Som Kommissionen understreger i sit forslag til direktiv, er det fuldt foreneligt med de øvrige initiativer, som Kommissionen har taget på dette område.

3.5. Skønt Kommissionen altid følger de samme retningslinjer og således bidrager til udviklingen af en fælles og sammenhængende lovramme, er det særligt prisværdigt, at den tager de forskellige aspekter af indvandringsproblematikken op hver for sig og gør dem til genstand for særskilte, fuldstændige og udtømmende forslag til direktiv eller meddelelse.

3.6. Endvidere bidrager dette direktivforslag i allerhøjeste grad til skabelsen af »et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed i EU«.

3.7. Regionsudvalget værdsætter, at begrebet »tredjelandsstatsborger« defineres som enhver person, der ikke er unionsborger som defineret i EF-traktatens artikel 17, stk. 1, hvorved den også omfatter statsløse personer.

3.8. Indførelsen af et særligt rejsevisum, som er ensartet og anerkendt i alle medlemsstater, vil forenkle den administrative praksis vedrørende indvandring fra tredjelande, og det vil være til fordel for de lokale og regionale myndigheder.

3.9. Regionsudvalget påskønner, at Kommissionen foreslår, at tredjelandsstatsborgere får en frist for tilmelding på 7 arbejdsdage, således at personer, som kun opholder sig to eller tre dage i en medlemsstat, fritages for denne forpligtelse, hvilket vil lette den kommunale forvaltnings arbejdsbyrde betydeligt.

3.10. Regionsudvalget er fuldt ud klar over, hvor vigtigt det er at sikre adgang for tredjelandsstatsborgere uden at gøre de administrative procedurer for besværlige, eftersom dette er det bedste udtryk for et Europa forstået som »et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed«.

3.11. I overensstemmelse med programmet »Resultattavle vedrørende fremskridt hen imod skabelsen af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed i EU« skal Kommissionen inden længe udarbejde og fremlægge yderligere lovgivningsinitiativer om betingelserne for indrejse og ophold med henblik på studier og erhvervsuddannelse samt udøvelse af ulønnede aktiviteter.

3.12. Regionsudvalget påpeger, at det bør høres om alle de aspekter af indvandringsproblematikken, som endnu ikke har været genstand for lovgivningsinitiativer fra Kommissionens side, og afventer med stor interesse fremlæggelsen af disse forslag, især på baggrund af den store og afgørende rolle, som de lokale og regionale myndigheder spiller inden for de forskellige aspekter af indvandringsproblematikken, især hvad angår integration, sundhedsvæsen, boliger, beskæftigelse og social sikring.

(1) KOM(2000) 757 endelig — CdR 90/2001 fin.

Bruxelles, den 13. marts 2002.

Albert BORE
Formand for
Regionsudvalget

Regionsudvalgets udtalelse om:

- »Hvidbogen om styreformer i EU«, og
- »Kommissionens meddelelse om »Nye rammer for samarbejde om aktiviteter vedrørende informations- og kommunikationspolitikken i Den Europæiske Union«

(2002/C 192/07)

REGIONSUDVALGET har —

under henvisning til Hvidbogen om »Nye styreformer i EU« af 25. juli 2001 (KOM(2001) 428 endelig),

under henvisning til meddelelse fra Kommissionen om »Nye rammer for samarbejde om aktiviteter vedrørende informations- og kommunikationspolitikken i Den Europæiske Union« af 27. juni 2001 (KOM(2001) 354 endelig),

under henvisning til »Protokol om samarbejdsformer mellem Europa-Kommissionen og Regionsudvalget«, underskrevet af de respektive formænd den 20. september 2001 (DI CdR 81/2001 rev.),

under henvisning til meddelelsen fra formanden for Kommissionen om en hvidbog om styreformer »Udvidelse af demokratiet i Europa« fra maj 2000 (SEK(2000) 901),

under henvisning til sin udtalelse af 11. marts 1999 »For en veritabel subsidiaritetskultur — En appel fra Regionsudvalget« (CdR 302/98 fin) ⁽¹⁾,

under henvisning til sin udtalelse af 14. december 2000 om »Nye former for beslutningsstrukturer: Europa som grobund for borgerinitiativ« (CdR 182/2000 fin) ⁽²⁾,

under henvisning til sin rapport af 20. september 2001 om »Nærhed« (CdR 436/2000 fin) og Salamanca-erklæringen af 22. juni 2001 (CdR 107/2001 fin),

under henvisning til Europa-Parlamentets beslutning om Kommissionens hvidbog om »Nye styreformer i EU« (A5-0399/2001),

under henvisning til Europa-Parlamentets beslutning af 13. marts 2002 om »Meddelelse om nye rammer for samarbejde om aktiviteter vedrørende informations- og kommunikationspolitikken i Den Europæiske Union« (C5-0465),

under henvisning til Kommissionens beslutning af 29. juni 2001 om i overensstemmelse med EF-traktatens artikel 265, stk. 1, at høre Regionsudvalget om meddelelsen om »Nye rammer for samarbejde om aktiviteter vedrørende informations- og kommunikationspolitikken i Den Europæiske Union«,

under henvisning til præsidiets beslutning af 12. juni 2001 om at udarbejde en udtalelse om dette emne samt om Hvidbogen om Styreformer i EU og henvise det forberedende arbejde til Underudvalget »Institutionelle Anliggender«,

under henvisning til forslag til udtalelse vedtaget med flertal den 13. december 2001 af Underudvalget »Institutionelle Anliggender« [ordfører: Michel Delebarre (F-PSE), Marie de Dunkerque (CdR 103/2001 rev. 2)],

og ud fra følgende betragtninger:

det er nu tydeligt, at de traditionelle forvaltningspraksismodeller ikke længere svarer til den komplekse virkelighed i dagens samfund, og at den politiske troværdighed og legitimitet er i alvorlig krise overalt;

debatten om nye former for forvaltningspraksis bør foregå mellem EU's medlemsstater og ansøgerlandene i fællesskab;

bidragene fra forskellige organisationer som Forsamlingen af Regioner i Europa, De Europæiske Kommuner og Regioners Råd, Konferencen af Perifere Kystregioner i EU, EURADA (European Association of Development Agencies) og resultaterne fra de forskellige seminarer, som Regionsudvalget selv har arrangeret —

på den 43. plenarforsamling den 13.-14. marts 2002 (mødet den 13. marts) vedtaget følgende udtalelse.

⁽¹⁾ EFT C 198 af 14.7.1999, s. 68.

⁽²⁾ EFT C 144 af 16.5.2001, s. 1.

REGIONSUDVALGETS SYNSPUNKTER OG ANBEFALINGER

1. Generelle bemærkninger til hvidbogens forslag og arbejdsgrupperapporterne

Regionsudvalget

1.1. minder om den opfølgning, det har givet til Kommissionens initiativ, og det bidrag, som det har ydet til debatten ved at organisere en række seminarer og konferencer om forskellige aspekter af EU's styreformer og herved lade repræsentanter for civilsamfundet, medierne, den internationale forretningsverden, arbejdsmarkedets parter, nationale og europæiske politiske partier og organer give deres mening til kende side om side med de lokale og regionale myndigheder;

1.2. erindrer ligeledes om udtalelsen: »Nye former for beslutningsstrukturer: Europa som grobund for borgerinitiativ«, hvor Regionsudvalget understregede nødvendigheden af at tage højde for alle aspekter af forvaltningspraksis og gjorde sig til fortaler for, at debatten omfattede politisk kultur som sådan og derved rakte videre end blot til institutionelle reformer;

1.3. noterer sig de fremskridt, der er sket i løbet af det seneste år og vurderer, at Kommissionens hvidbog principielt udgør et acceptabelt grundlag, der i høj grad lægger op til en fornyet dialog;

1.4. værdsætter Kommissionens forslag om at forbedre relationerne med alle sine partnere, dvs. EU's institutioner, medlemsstaterne, de regionale og lokale myndigheder og »civilsamfundet«, ved at opfordre dem til at vise en stærk »politisk vilje« til udvikling, under hensyntagen til hver enkelt partners befojelser og særlige beskaffenhed;

1.5. værdsætter Kommissionens vilje til at sætte de kommende ændringer i perspektiv ved at foreslå en »ny pagt« mellem Den Europæiske Union og medlemsstaternes borgere, idet der indtil den 31. marts 2002 skal føres en bred offentlig debat, som udgør anden etape på vejen mod »nye styreformer i EU«, og som vil fortsætte i forbindelse med de traktatændringer, som bør vedtages på næste regeringskonference for at slå bro over kløften mellem EU og borgerne og for at tilskynde borgerne til at diskutere EU's værdier, udfordringer og beslutninger;

1.6. ønsker at deltage aktivt i forberedelsen og gennemførelsen og overvågningen af gennemførelsen af EU-regler og

-politikker ved at forbedre samarbejdet »mellem forskellige geografiske ansvars niveauer«;

1.7. bemærker med stor interesse, at flere punkter i Europa-Kommissionens hvidbog kan få stor indvirkning på den regionale udvikling i Europa og på borgernes dagligdag ⁽¹⁾;

1.8. glæder sig over den interesse, Kommissionen udviser for at øge lokale og regionale aktørers deltagelse i beslutningsprocessen:

- ved at udpege dem som de mest aktive informationskilder vedrørende EU-spørgsmål i relation til offentligheden;
- ved at skabe en systematisk dialog på et tidligt stadium i udarbejdelsen af politikker;
- ved at gøre EU-politikkerne mere fleksible;
- ved at etablere forsøgsordninger i form af kontrakter for bedre at kunne tage højde for særlige regionale og lokale forhold i forbindelse med gennemførelsen af lovgivning og politikker, der har indvirkning på lokalt og regionalt plan;

1.9. henleder opmærksomheden på de analyser, der er indeholdt i arbejdsgruppernes rapporter, som selv sagt ikke kan tages som udtryk for Kommissionens officielle holdning, men som ikke desto mindre indeholder en række interessante forslag til iværksættelse af de retningslinjer, der er omtalt i hvidbogen, herunder at

- Regionsudvalget skal inddrages i de overordnede spørgsmål, og sammenslutninger eller grupper af regioner skal inddrages i specifikke spørgsmål vedrørende EU's politiske dagsorden og i et forudgående samråd, før man træffer politiske valg, ved hjælp af en direkte dialog med generaldirektoraterne og kommissærerne og/eller via drøftelser.
- Partnerskab skal gøres til et generelt styringsredskab for politikker med indvirkning på regionalt og lokalt plan.

⁽¹⁾ — Påbegyndelse af processen med at udvikle EU-politikker, hvor man sikrer større deltagelse fra borgerne og organisationerne i forbindelse med politikernes formulering og gennemførelse;

- forbedring af EU-politikernes kvalitet samt regelforenklning;
- anvendelse af principperne for god forvaltningsskik i forbindelse med EU's globale ansvar;
- forbedring af samarbejdet mellem institutionerne og styrkelse af sammenhængen i EU's politikker.

- Den regionale dimension og en bæredygtig udvikling skal integreres i fællesskabspolitikkerne, dels i form af reaktioner på de initiativer, som Kommissionen tager, dels ved at udarbejde informative forundersøgelserapporter, som belyser initiativerne.
- Man skal etablere samarbejdsmekanismer og anvende aftaler som et vigtigt middel til at definere mål og metoder.
- Det internationale og tværregionale samarbejde skal forbedres ved at udvikle systemer, der er tilpasset hvert enkelt samarbejdsområde, og ved at skabe et nyt fællesskabsretligt instrument for grænseoverskridende samarbejde til erstatning for de nationale instrumenter, der støder på vanskeligheder;

1.10. finder det beklageligt at hvidbogen mangler ambitioner med hensyn til fremgangsmåden for iværksættelse af de omtalte principper og håber, at de debatter, der vil blive arrangeret fra nu af og frem til marts 2002, vil gøre det muligt hurtigt at gennemføre de reformer, der er foreslået med uændrede traktater;

1.11. slår til lyd for et mere demokratisk partnerskab og en bedre deling af opgaver og beføjelser mellem de forskellige myndighedsniveauer, således at man sikrer en konkret anvendelse af principperne om subsidiaritet, nærhed og proportionalitet;

1.12. understreger, at regionale og lokale myndigheder allerede i praksis gennemfører dele af fællesskabsretten og en lang række fællesskabspolitikker;

1.13. anmoder Kommissionen om, forud for vedtagelsen heraf, at tage højde for lovforslags administrative, finansielle og territoriale konsekvenser for de regionale og lokale myndigheder;

1.14. værdsætter, at Kommissionen vil redegøre for, hvorledes den i givet fald tager højde for Regionsudvalgets udtalelser, og i tilfælde, hvor Regionsudvalgets synspunkter ikke kan tilgodeses i dens forslag, begrundet hvorfor.

2. En ny politisk og administrativ kultur

Regionsudvalget

2.1. værdsætter Kommissionens forslag om at »koncentrere (sin indsats) om de opgaver, der er tillagt den i traktaten: initiativret, gennemførelse af politikker, traktatens vogter og international repræsentation«, og om at »Europa-Parlamentet og alle nationale parlamenter i EU og ansøgerlandene mere aktivt skal søge at stimulere en offentlig debat om EU's fremtid og politikker«;

2.2. er af den opfattelse, at Rådets møder skal være offentlige, at anvendelsesområdet for afgørelser ved kvalificeret flertal bør udvides betydeligt, og at Europa-Parlamentet under alle omstændigheder bør involveres i den fælles beslutningstagning på alle områder, hvor der kræves kvalificeret flertal;

2.3. er skeptisk over for idéen om at oprette et andetkammer udelukkende bestående af nationale parlamentarikere for at afhjælpe det demokratiske underskud;

2.4. understreger behovet for at styrke Europa-Parlamentets rolle for at afhjælpe det demokratiske underskud og vurderer, at ønsket om øget nærhed måske også kunne imødekommes ved at styrke forbindelserne mellem og bidragene fra de lokale og regionale instanser på europæisk niveau, primært gennem deres repræsentative forsamling, Regionsudvalget;

2.5. er overbevist om, at en ny politisk kultur er nødvendig for at styre et så komplekst system som EU i det 21. århundrede, og at tyngdepunktet bør ligge på såvel processen som procedurerne, på såvel temaerne som institutionerne;

2.6. understreger dog, at dette kræver nye definitioner og klare regler om gennemsigtighed og ansvar, der generelt skal gælde på alle aktører i processen;

2.7. mener, at en ligelig repræsentation af mænd og kvinder og af andre grupper, der er underrepræsenterede i beslutningstagningen, er afgørende for gode styreformer, og at dette hensyn skal tilgodeses i forbindelse med gennemførelsen af hvidbogen;

2.8. er positivt indstillet over for Kommissionens forslag om at øge »gennemsigtigheden« og påbegynde et »omfattende program« til »forenkling af EU-lovgivningen«, idet man om nødvendigt kan benytte »den åbne koordinationsmetode«. Anvendelse af den åbne koordinationsmetode må dog ikke svække medlemsstaternes eller de lokale og regionale myndigheders beslutningsbeføjelser eller føre til, at EU-institutionernes beføjelser indirekte udvides til at omfatte områder, der ligger uden for traktaterne;

2.9. mener, at EU's direktiver i betragtning af fællesskabslovgivningens indvirkning på lokalt og regionalt plan bør være af generel karakter, og at det bør overlades til de lokale og regionale myndigheder at udforme konkrete gennemførelsesmekanismer i relation til EU-lovgivningen.

3. Nye beslutningsprocedurer i EU

Regionsudvalget

3.1. værdsætter, at Kommissionen gerne ser »et stærkere samspil med regionale og lokale myndigheder og civilsamfundet« via en systematisk dialog;

3.2. opfordrer til en bred høring af repræsentanter for civilsamfundet, men anser det for nødvendigt, at man sonder mellem folkevalgte repræsentanternes demokratiske legitimitet på den ene side og en øget repræsentation af ngo'er og andre former for samfundsrepræsentation af særinteresser på den anden;

3.3. ser gerne, at den høringskodeks, som Kommissionen har forslået, tager højde herfor;

3.4. foreslår, at man i større omfang inddrager de unge i EU's projekter;

3.5. konstaterer behovet for en god samordning på tværs af grænserne for at »forbedre anvendelsen og håndhævelsen af reglerne i hele EU«;

3.6. ønsker at deltage i udviklingen af mekanismer for »høringer tidligt i forløbet« og gennemførelse af »samregulering«, som kunne vise sig at være »en effektiv måde til at opfylde EU's målsætninger på«; understreger dog, at samreguleringsmetoden kun bør anvendes i forbindelse med udvikling af tekniske standarder, og at denne metode af hensyn til den demokratiske kontrol aldrig må anvendes på områder, hvor der er behov for en lovgivningsløsning af hensyn til de berørte interesser;

3.7. finder Kommissionens forslag om »oprettelse af flere selvstyrende regulerende EU-organer inden for klart definerede områder« interessant, men mener, at dette er betænkeligt, for så vidt angår demokratisk kontrol og gennemsigtighed, og at princippet om, at EU kun i undtagelsestilfælde får tildelt forvaltningsbeføjelser, fuldt ud må respekteres;

3.8. mener, at man bør forenkle procedurerne for beslutningstagning og gennemgå lovgivningen for at gøre det muligt for EU's institutioner at reagere bedre og hurtigere på udviklingen og samtidig sikre, at beslutninger træffes på demokratisk vis.

4. Betydningen af information og kommunikation

Regionsudvalget

4.1. understreger den store betydning, som adgang til information har i et samfund, hvor deltagelse i den demokratiske beslutningsproces i stadig højere grad er et spørgsmål om individuelle valg, og hvor den kollektive repræsentation er under udvikling. Derfor bør arbejdet med et europæisk offentlighedsprincip fremskyndes;

4.2. glæder sig over Kommissionens incitamenter og udtalte vilje til større åbenhed gennem en informationspolitik, der tager »informationsteknologi« i brug, og som via »opdaterede online-oplysninger« og oprettelse af en »omfattende onlinedatabase«, således som beskrevet i meddelelsen »Nye rammer for samarbejde om aktiviteter vedrørende informations- og kommunikationspolitikken i Den Europæiske Union«⁽¹⁾;

4.3. har til hensigt at fremme etableringen af en »e-forvaltning«. Formålet er at modernisere de administrative systemer og forbedre adgangen til de offentlige tjenester, særligt på lokalt og regionalt niveau. Ifølge Regionsudvalget er »e-forvaltning« det rette middel, ikke blot til at forstærke interaktiviteten mellem borgerne og deres forvaltninger, men også til at øge effektiviteten og kvaliteten af den service, som tilbydes, samtidig med at man tilgodeser principperne om nærhed, gennemsigtighed og adgang til oplysninger;

4.4. understreger, at det for et levedygtigt demokrati er af vital betydning, at alle borgere har adgang til objektive, komplette og pålidelige oplysninger, og noterer sig at tv, radio og aviser samt i stigende grad internettet er de vigtigste kilder til information om, hvad der sker i verden;

4.5. finder det nødvendigt, at EU-institutionerne iværksætter effektive kampagner i massemedierne for at oplyse om aktuelle spørgsmål og beslutninger så bredt og objektivt som muligt;

4.6. mener, at denne nye informationspolitik ikke kun skal dreje sig om indholdet, og hvordan det skal videreformidles. For at borgerne bedre skal kunne forstå og dermed også i højere grad påskønne informationspolitikken, bør EU sondre mellem dokumenter af teknisk tilsnit, som ikke direkte henvender sig til offentligheden, og oplysninger til borgerne, som bør være lettere tilgængelige og rensset for teknokratsprog;

(1) KOM(2001) 354 af 27. juni 2001.

4.7. opfordrer de ansvarlige regionale og lokale myndigheder til at samarbejde med Regionsudvalget for at forbedre kommunikationen;

4.8. opfordrer alle forvaltningsled til at øge antallet af IT-programmer for at gøre det muligt for borgere i alle aldre og med forskellig baggrund at erhverve færdigheder og sprogkundskaber, da det er grundforudsætningen for at kunne deltage i det europæiske demokrati og den offentlige debat;

4.9. opfordrer alle nationale, regionale og lokale myndigheder til at sikre, at faget europæisk borgerskab og kendskab til integrationsprocessens forløb frem til den aktuelle udvidelsesfase udtrykkeligt optages i undervisningsprogrammerne, og at lærerne uddannes til at undervise i dette fag;

4.10. fremhæver Regionsudvalgets bidrag til initiativet »Dialog om Europa«, der blev lanceret af Kommissionen i februar 2000, og den potentielle multiplikatoreffekt, Regionsudvalgets bidrag kan bibringe Europa-Kommissionen i »Debat om den EU's fremtid«⁽¹⁾, samt om Regionsudvalgets vilje til at give adgang til information på et decentraliseret lokalt plan;

4.11. erindrer om protokollen om samarbejdsformer mellem Europa-Kommissionen og Regionsudvalget, som vedrører sidstnævntes rolle i forbindelse med EU's informations- og kommunikationspolitik, herunder især pkt. 15 og 16 i nævnte protokol, hvorfor Kommissionen skal fremhæve Regionsudvalgets rolle og formidle dets aktiviteter;

4.12. foreslår, at Kommissionens og Regionsudvalgets informationstjenester inden for rammerne af denne protokol mødes med jævne mellemrum for at udpege arrangementer, der med fordel kunne tilrettelægges i fællesskab, herunder prioritere emner, der har direkte indflydelse på EU-borgernes liv, og som falder helt eller delvis ind under de lokale og regionale myndigheders politiske kompetenceområder, så som undervisning, beskæftigelse, transport og miljø;

4.13. kræver, at man i forbindelse med revisionen af informations- og kommunikationspolitikken sikrer, at Regionsudvalget og de regionale og lokale myndigheder kan deltage i det interinstitutionelle samarbejde, som Europa-Kommissionen foreslår, og at man tildeler dette partnerskab passende værktøjer, midler og finansielle ressourcer.

5. Lokale og regionale myndigheders deltagelse i styringen af EU

Regionsudvalget

5.1. gentager sin anmodning om, at princippet om lokalt og regionalt selvstyre anerkendes, og at disse principper medtages i traktaterne;

5.2. støtter den decentraliseringsproces, der er i gang i Europa, og opfordrer de regionale og lokale myndigheder til at føre en politik baseret på samarbejde og øget solidaritet og til at holde sig orienteret om hinandens særlige forhold og udviklingen heri;

5.3. mener, at skabelsen af sammenhæng mellem politikker og fleksibilitet i lovgivningen ved hjælp af passende midler er væsentlige elementer i udviklingen af lovgivning og programmer med indvirkning på regionalt og lokalt plan;

5.4. støtter Kommissionens tiltag i den retning men vil gerne have forslagene forelagt igen, når deres indhold lægges nærmere fast;

5.5. ønsker, at der udarbejdes trepartsaftaler — mål for mål — som foreslået i hvidbogen som et effektivt instrument til inddragelse af de regionale og lokale myndigheder i gennemførelsen af de fællesskabspolitikker, som berører dem mest direkte, idet der tages hensyn til den interne kompetencefordeling i hver enkelt medlemsstat;

5.6. gentager forslaget om en koordinering af EU's politikker, hvor man følger en procedure, der er delt op i fire etaper:

- Præsentation af et regelmæssigt tilbagevendende dokument fra Kommissionen om de strategiske mål, med henblik på at fremme en koordinering af EU's politikker og deres virkning,
- En strategisk konsekvensvurderingsprocedure og høring af regionale og lokale myndigheder forud for fremlæggelse af de dokumenter, der indeholder målsætningerne,
- Kommissionen præsenterer sine forslag, herunder evt. også de forudgående overvejelser, den har gjort sig, for de øvrige institutioner,
- Anmodninger fra Kommissionen til Rådet og Parlamentet, hvori hver institution opfordres til at træffe organisatoriske foranstaltninger og internt fortsætte sine overvejelser, idet man herunder tager højde for den forventede effekt og behovet for koordination med de forskellige sektorinstanser med beslutningskompetence;

(1) KOM(2001) 176 endelig.

5.7. vurderer, at Regionsudvalgets rolle i den politiske beslutningsproces bør styrkes betragteligt, så de offentlige regionale og lokale myndigheder involveres i projekter lige fra starten og bliver knyttet tæt til arbejdet med EU's politiske dagsorden;

5.8. bifalder i den sammenhæng den af Europa-Kommissionen foreslåede udvikling af Regionsudvalgets rådgivende rolle, men finder det nødvendigt, at retningslinjerne uddybes, før man træffer en endelig beslutning. Regionsudvalget bør derfor:

- spille en mere proaktiv rolle i forbindelse med overvågning af politikkerne, f.eks. ved at udarbejde forundersøgelser, inden Kommissionen fremsætter sine forslag;
- organisere udveksling af bedste praksis for, hvordan lokale og regionale myndigheder på nationalt plan inddrages i forberedelsen af EU's beslutningstagning;
- gennemgå de lokale og regionale virkninger af visse direktiver og inden udgangen af 2002 aflægge rapport til Kommissionen om mulighederne for en mere fleksibel anvendelse af direktiverne; Kommissionen vil derefter overveje en mere systematisk fremgangsmåde for at tillade en sådan fleksibilitet for visse dele af EF-retten;

5.9. accepterer, at Regionsudvalget vil være nødt til at ændre sin struktur og sine arbejdsprocedurer for at sikre, at det varetager sin rolle som talerør og rådgiver effektivt. Regionsudvalget anmoder derfor om at få bevilget midler til at kunne spille en mere proaktiv rolle i fastlæggelsen af politikker, så det kan få større indflydelse end hidtil;

5.10. finder det på den baggrund oplagt at udnytte denne høringsperiode til i samarbejde med Europa-Kommissionen at fastlægge, hvorledes disse retningslinjer skal anvendes;

5.11. vil gerne vide, hvorledes Kommissionen har tænkt sig at »skabe en mere systematisk dialog med repræsentanter for europæiske og nationale sammenslutninger myndigheder via nationale og europæiske sammenslutninger på et tidligt tidspunkt i udformningen af politikkerne«, og »systematisk organisere denne dialog med europæiske og nationale repræsentanter for de regionale og lokale myndigheder og respektere nationale forfatningsmæssige og administrative ordninger«;

5.12. minder i den sammenhæng om sin hensigt om at styrke sit samråd med de nationale og europæiske sammenslutninger, der repræsenterer de regionale og lokale myndigheder, og sætter pris på, at Kommissionen vil støtte disse bestræbelser;

5.13. vurderer derfor, ud fra hensynet til læsbarhed og effektivitet, at den strukturerede dialog, som Kommissionen ønsker at etablere med disse sammenslutninger, skal ligge i perfekt forlængelse af intentionen om at styrke og nyttiggøre Regionsudvalgets proaktive rolle i EU's beslutningsproces, hvilket bl.a. eksplicit er blevet anbefalet i hvidbogen, ligesom dialogen skal leve op til den forpligtelse, som Kommissionen påtog sig i den fælles erklæring, som formanden for Kommissionen og formanden for Regionsudvalget undertegnede den 20. september 2001, hvorefter Regionsudvalget »har de bedste forudsætninger for at skabe kontakt mellem EU's institutioner og de lokale og regionale myndigheder«;

5.14. mener, at de nye former for beslutningsstrukturer vil sikre et mere vidtrækkende og effektivt samarbejde mellem de forskellige forvaltningsled;

5.15. beder indtrængende om, at man styrker samrådet med de lokale aktører, der vil få til opgave at iværksætte EU's beslutninger på lokalt plan, og at man evaluerer udgifterne ved iværksættelsen og den ekstra byrde, som vil blive pålagt de lokale og regionale myndigheder;

5.16. vurderer, at den brede vifte af regionale og lokale myndigheder, hvis opgaver og kompetence er meget forskellige, bør have mulighed for at komme til orde under de forskellige faser i EU's beslutningsproces, ikke mindst i lyset af udvidelsen, og understreger, at denne deltagelse ville kunne styrke deres rolle som aktive formidlere af den europæiske idé over for borgerne;

5.17. glæder sig over, at det belgiske formandskab under sine prioriteter klart omtalte regionernes rolle og ser gerne, at det spanske formandskab gør det samme, hvilket er i overensstemmelse med regionernes ønske om at øge deres deltagelse i beslutningstagningen, og kræver, at denne dialog fører til en generel styrkelse af mekanismerne for samråd med alle regionale og lokale myndigheder.

6. Institutionelle reformer og revision af traktaterne

Regionsudvalget

6.1. mener, at hvidbogen og forslagene, der støtter indførelsen af nye styreformer i EU, bør inddrages i debatten om EU's fremtid;

6.2. insisterer på, at politikken for territorial samhørighed inkorporeres i traktaterne som et ansvarsområde, der er delt mellem EU, medlemsstaterne og de regionale og lokale myndigheder; det må imidlertid sikres, at medlemsstaterne og regionerne kan føre en selvstændig regionalpolitik. De skal kunne tage regional- og tværregionalpolitiske initiativer, der sigter mod at fjerne hindringer for det enkelte regionsamfundets interne udvikling, for at overvinde (sub)regionale skævheder målt med den pågældende regions alen og ikke i forhold til et forenklet EU-gennemsnit;

6.3. ønsker, at charteret om grundlæggende rettigheder integreres i traktaterne inden for rammerne af en forfatningsmæssig procedure og dermed får retskraft;

6.4. håber, at den juridiske og institutionelle anerkendelse af de grundlæggende rettigheder for enkeltpersoner og fællesskaber i et udvidet Europa vil være medvirkende til at knytte europæerne tættere sammen og på afgørende måde bidrage til at skabe et ægte unionsborgerskab;

6.5. glæder sig endnu en gang over, at man i Nice-traktaten har taget højde for anmodninger fra Regionsudvalget om, at man for at (for)blive medlem af Regionsudvalget enten skal være valgt til en regional eller lokal myndighed eller være politisk ansvarlig over for en valgt forsamling;

6.6. er derfor enig med formanden for Europa-Kommissionen, hvad angår styrkelsen af Regionsudvalgets legitimitet; Regionsudvalgets synspunkter bør således have stor vægt i debatten om EU's fremtid;

6.7. ser positivt på åbningen af konventet, der skal forberede den næste traktatændring;

6.8. værdsætter, at Regionsudvalget har fået status af observatør i konventet, og dermed kan bidrage direkte til det igangværende arbejde;

6.9. mener, at EU's grundlæggende akter bør stadfæste princippet om, at demokrati, der udspringer nedefra, kræver en statut for de regionale og lokale myndigheders relationer til EU, og anmoder om, at de lokale og regionale myndigheders rolle i de forskellige scenarier for et styrket samarbejde understreges;

6.10. understreger, at en præcisering af kompetencefordelingen og en større hensyntagen til proportionalitets- og nærhedsprincippet er centrale udgangspunkter i EU's fornyelsesproces og fastlæggelse af dets styreformer. Ved udarbejdelsen af alle EU-foranstaltninger bør man nøje vurdere, om der er brug for handlen på EU-niveauet, hvilke opgaver der hører ind under EU's institutioner, og hvilke der hører ind under medlemsstaterne, samt hvordan der er blevet taget hensyn til forskellene mellem medlemsstater, regioner og kommuner;

6.11. har et stort ønske om, at bestræbelserne på at sikre en smidig vertikal decentralisering og et samarbejde mellem forskellige regionale niveauer på en passende måde suppleres med oprettelsen af nye horisontale, tværregionale samarbejds-mekanismer og et partnerskab, som i større eller mindre grad bygger på indgåelse af aftaler med andre lokale myndigheder eller med repræsentanter for civilsamfundet samt mulighed for at trække på interregionale organisationers ekspertise;

6.12. ønsker, at der ved udarbejdelsen af treparts- eller flerpartsaftaler tages hensyn til den interne kompetencefordeling, således at de myndigheder, der undertegner aftalen med Kommissionen, er dem, som har kompetencen, hvad enten den er lovgivende eller udøvende;

6.13. agter at iværksætte den protokol, som man netop har underskrevet den 20. september 2001 sammen med Kommissionen, og vil fuldt ud deltage i forberedelserne til regeringskonferencen 2004 og på mere velfunderet grundlag varetage sin funktion som mellemed for de regionale og lokale myndigheder;

6.14. ønsker med dette for øje at disponere over midler, som sætter det i stand til at »spille en mere proaktiv rolle i forbindelse med sin overvågning af politikkerne« og at »organisere udveksling af information om bedste praksis for, hvordan regionale og lokale myndigheder inddrages i forberedelsen af EU's beslutningstagning på nationalt plan«;

6.15. gentager sin anmodning om, at Regionsudvalget for det første tillægges partsevne i sager ved EF-Domstolen med henblik på at kunne beskytte sine rettigheder og for det andet fuldt ud får status som institution;

6.16. anmoder om, at Regionsudvalgets rolle i en ny EU-struktur tages op til overvejelse, at man tildeler det ansvarsområde, der går videre end dets status som rådgivende organ, særligt i forbindelse med forberedelse og den faktiske gennemførelse

af lovgivning, og at man tillægger det en ret til at foretage undersøgelser vedrørende subsidiaritetsprincippet overholdelse samt giver det mandat til at overvåge direktivers og forordningers konsekvenser for regionale og lokale myndigheder.

Bruxelles, den 13. marts 2002.

Albert BORE

Formand for

Regionsudvalget

Regionsudvalgets udtalelse om »Europa-Parlamentets udkast til betænkning om kompetenceafgrænsningen mellem Den Europæiske Union og medlemsstaterne«

(2002/C 192/08)

REGIONSUDVALGET har —

under henvisning til formandskabets konklusioner fra det Europæiske Råds samling den 14.-15. december 2001, navnlig til Laeken-erklæringen om Den Europæiske Unions fremtid,

under henvisning til udkast til betænkning om »Kompetenceafgrænsningen mellem EU og dens medlemsstater« fra Europa-Parlamentets Udvalg om Konstitutionelle Anliggender (PE 304.276),

under henvisning til Europa-Parlamentets beslutning om Kommissionens rapporter til Rådet »Bedre lovgivning (1998)« og »Bedre lovgivning (1999)« (C 5-0266/2000 og C5-0279/1999),

under henvisning til udtalelse af 10. oktober 2001 om »Kompetenceafgrænsningen mellem EU og dens medlemsstater« fra Europa-Parlamentets Underudvalg om Regionalpolitik, Transport og Turisme til Europa-Parlamentets Underudvalg om Konstitutionelle Anliggender (PE 301.816),

under henvisning til forslag til udtalelse om »Kompetenceafgrænsningen mellem EU og dens medlemsstater« fra Europa-Parlamentets Udvalg om Udenrigsanliggender til Europa-Parlamentets Underudvalg om Konstitutionelle Anliggender (PE 302.070),

under henvisning til meddelelse fra Kommissionen af 5. december 2001 om den Europæiske Unions fremtid (KOM(2001) 727 endelig),

under henvisning til sin resolution af 14. november 2001 om »Forberedelsen af Det Europæiske Råd i Laeken og videreudviklingen af Den Europæiske Union på den næste regeringskonference i 2004« (CdR 104/2001 fin),

under henvisning til sin rapport af 20. november 2001 om »Nærhed« (CdR 436/2000 fin),

under henvisning til sin resolution af 4. april 2001 om »Resultatet af Regeringskonferencen 2001 og debatten om Den Europæiske Unions fremtid« (CdR 430/2000 fin) ⁽¹⁾,

under henvisning til sine udtalelser af henholdsvis 15. september 1999 og 13. april 2000 om Kommissionens rapporter til Det Europæiske Råd »Bedre lovgivning 1998« og »Bedre lovgivning 1999« (CdR 50/1999 fin og CdR 18/2000 fin) ⁽²⁾,

under henvisning til sin udtalelse af 11. marts 1999 om subsidiaritetsprincippet »For en veritabel subsidiaritetskultur! En appel fra regionsudvalget« (CdR 302/98 fin) ⁽³⁾,

under henvisning til anmodningen fra Europa-Parlamentets Underudvalg om Konstitutionelle Anliggender om Regionsudvalgets udtalelse i henhold til traktatens artikel 265, stk. 4,

under henvisning til formandens beslutning om at anvende hasteproceduren (jf. forretningsordenens artikel 40, stk. 2) og udpege to hovedordførere: Jos Chabert (B/PPE), næstformand og minister for offentligt arbejde, transport og sundhedspolitik for Hovedstadsregionen Bruxelles, og Manfred Dammeyer (D/PSE), medlem af landdagen for delstaten Nordrhein-Westfalen,

og ud fra følgende betragtninger:

Regionsudvalget er blevet opfordret til som observatør at tage aktiv del i det europæiske konvent, som blev nedsat af Det Europæiske Råd på samlingen i Laeken, hvor spørgsmålet om en bedre fordeling og definition af EU's kompetencer vil blive det første emne, som skal tages op med henblik på en reform af EU,

Stats- og regeringscheferne henviser ved flere lejligheder i Laeken-erklæringen til den regionale dimension, hvor de fastsætter retningslinjer for overvejelser med henblik på en bedre fordeling og definition af kompetencerne i EU og stiller følgende spørgsmål:

- Hvordan sikres det, at den nye kompetencefordeling ikke fører til en snigende udvidelse af EU's beføjelser eller til en krænkelse af medlemsstaternes og, hvor det er relevant, regionernes enekompetenceområder?
- Skal den daglige forvaltning og gennemførelsen af EU's politik omvendt ikke i højere grad overlades til medlemsstaterne og regionerne, hvis det er muligt i henhold til deres forfatning? Skal de ikke have garanti for, at der ikke røres ved deres kompetence?

Regionsudvalget har siden oprettelsen anmodet om, at spørgsmålet om kompetenceafgrænsning og effektiv anvendelse af subsidiaritets-, proportionalitets- og nærhedsprincipperne tages op til debat, og har i løbet af sine to første fireårige mandatperioder vedtaget adskillige udtalelser om emnet —

på den 43. plenarforsamling den 13. og 14. marts 2002 (mødet den 13. marts) blev følgende udtalelse vedtaget enstemmigt.

1. Generelle overvejelser over kompetenceafgrænsningen i EU

Regionsudvalget

1.1. er glad for via Europa-Parlamentets høringsanmodning at få lejlighed til at udtrykke sin principielle holdning til denne problematik, der med rette er placeret centralt i mandatet for det konvent, der indkaldes for at forberede den næste regeringskonference;

⁽¹⁾ EFT C 253 af 12.9.2001, s. 25.

⁽²⁾ EFT C 374 af 23.12.1999, s. 11, EFT C 226 af 8.8.2000, s. 60.

⁽³⁾ EFT C 198 af 14.7.1999, s. 73.

1.2. noterer sig med tilfredshed, at kompetenceafgrænsningen har bragt spørgsmålet om de regionale og lokale myndigheders placering og rolle i EU og deres institutionelle repræsentation op som emne i Europa-Parlamentets Udvalg om Konstitutionelle Anliggender;

1.3. gør opmærksom på, at den fremadskridende integrationsproces har omfattende konsekvenser for regioners og kommuners demokratiske bestemmelsesret, fordi EU i tidens løb på mange områder har fortolket og anvendt sine beføjelser mere og mere ekstensivt. I diskussionen om en bedre europæisk kompetenceordning drejer det sig derfor ikke blot om bedre juridiske instrumenter, men også om på centrale områder at revidere den politiske opgavefordeling mellem Unionen og medlemsstaterne. Mange af disse områder berører således

regionernes og kommunernes kompetence. Det gælder f.eks. ikke blot kultur- og uddannelsespolitik, forsknings- og teknologipolitik og miljøpolitik, men også regional strukturpolitik og landbrugsstrukturpolitik ⁽¹⁾;

1.4. minder om, at det primære mål er at skabe et mere demokratisk, gennemsigtigt og effektivt EU; og at dette skal opnås gennem klargøring, forenkling og tilpasning af traktaterne samt gennem øget information til borgerne;

1.5. bifalder konventet som et første skridt mod en mere demokratisk metode til traktatrevision og opfordrer til en så bred som muligt udbredelse af konventets endelige konklusioner og henstillinger;

1.6. finder derfor, at overvejelser over en bedre kompetencestruktur bør baseres på subsidiaritetsprincippet, proportionalitetsprincippet og nærhedsprincippet samt på respekt for den nationale og regionale identitet, og bør fremme lokal politisk kompetence;

1.7. mener, at subsidiaritetsprincippet er et politisk princip med forfatningsmæssig værdi. Indføjelser af subsidiaritetsprincippet i EU's traktater indebærer, at medlemsstaterne og de berørte institutioner efterstræber den højeste effektivitet og proportionalitet i valget af det mest hensigtsmæssige beslutningsniveau. Derfor bør anvendelsen af subsidiaritetsprincippet sikre både de regionale beføjelser og det lokale selvstyre ⁽²⁾; det er nemlig sådan, at Fællesskabet kun handler, hvis og i det omfang målene for den påtænkte handling ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes af medlemsstaterne, og derfor, på grund af den påtænkte handlings omfang eller virkninger, bedre kan gennemføres på fællesskabsplan;

1.8. konstaterer, at på trods af de politiske og juridiske fremskridt, der er gjort, siden subsidiaritetsprincippet blev indføjet i Maastricht-traktaten, er princippet den dag i dag stadig ikke indført i fuldt omfang og har ikke haft den forventede indflydelse på EU's funktion, og mener, at en bedre kompetencefordeling vil bidrage stærkt til at lette formuleringen, gennemførelsen og overvågningen af dette princip;

1.9. afgiver denne udtalelse — som udgør en syntese af Regionsudvalgets udtalelser om emnet i den sidste 4-års

mandatperiode — på et tidligt tidspunkt i den grundlæggende debat med henblik på at give Europa-Parlamentet feedback på de rejste principspørgsmål, og agter løbende at præcisere sin holdning, mens konventet arbejder;

1.10. har i sinde at stå i løbende dialog med Europa-Parlamentet om dette emne under arbejdet i konventet om EU's fremtid.

2. En bedre fordeling og definition af kompetencer i EU er nødvendig af hensyn til den fortsatte integrationsproces i Europa

Regionsudvalget

2.1. er enig med Europa-Parlamentet i, at de aktuelle mangler i traktaterne og hele EU's funktionsmåde, for så vidt angår kompetencefordelingen, skyldes utilstrækkelig kohærens og gennemsigtighed som følge af en uhyre lang række af forskellige instrumenter og procedurer. Den nuværende kompetenceafgrænsning er unøjagtig, fordi EF-traktaten kun opstiller en række meget generelle mål uden nøjagtigt at fastlægge rækkevidden af foranstaltningerne ⁽³⁾;

2.2. mener, at den forbedring af fordelingen og definitionen af EU's kompetencer, som stats- og regeringscheferne satte som opgave i Laeken-erklæringen om Den Europæiske Unions fremtid, skal ses som en del af en mere generel omdefinering af det europæiske projekt som helhed, og advarer mod kun at lade kompetenceafgrænsningen bestå i en rent teknisk revision af traktaten ⁽⁴⁾;

2.3. mener, at man kun kan sikre EU-borgernes tilslutning til en egentlig politisk union, hvis den europæiske integration videreføres med gennemsigtighed i magt- og ansvarsforhold, og er overbevist om, at demokratiet i Europa kun kan fungere godt, hvis traktaterne og procedurerne for beslutningstagningen bliver mere gennemskuelige for borgerne og lettere at gennemføre ⁽⁵⁾;

⁽¹⁾ Jf. memorandum om Regionsudvalgets medvirken til den strukturerede debat om Unionens fremtid (CdR 325/2001 fin).

⁽²⁾ Jf. slutdeklaration fra konferencen »Nye beslutningsstrukturer i EU: mere nærdemokrati og nærhed« (CdR 379/2000 fin).

⁽³⁾ Jf. Regionsudvalgets udtalelse om subsidiaritetsprincippet »For en veritabel subsidiaritetskultur! En appel fra Regionsudvalget« (CdR 302/98 fin).

⁽⁴⁾ Jf. Regionsudvalgets resolution om forberedelsen af Det Europæiske Råd i Laeken og videreudviklingen af Den Europæiske Union på den næste regeringskonference i 2004 (CdR 104/2001 fin).

⁽⁵⁾ Jf. Regionsudvalgets rapport om »Nærhed« (CdR 436/2000 fin).

2.4. slår til lyd for et konstitutionelt tiltag og bifalder derfor Europa-Parlamentets forslag om at samle traktaterne i én tekst i to dele:

- a) en »konstitutionel« eller grundlæggende del indeholdende præamblen, Unionens mål, grundrettighederne og bestemmelserne vedrørende institutionerne og enekompetencen. Denne del kan kun ændres af en regeringskonference,
- b) en del, der navnlig indeholder bestemmelser om tekniske, proceduremæssige og institutionelle spørgsmål, som også kan fastlægges i sekundære retsakter. Denne del kan ændres via den forenkledede fællesskabsprocedure uden regeringskonference. Overdragelse af kompetence fra medlemsstaterne til EU kræver under alle omstændigheder tilslutning fra medlemsstaternes parlamenter ⁽¹⁾.

2.5. mener, at målet: en bedre kompetencefordeling mellem EU, medlemsstaterne, regionerne samt de subregionale niveauer reelt afhænger af EU's retlige status og opgaver. Derfor, må man:

- formulere og præcisere, hvilke politikker der skal iværksættes for at gennemføre EU-projektet i lyset af fremskridtene;
- realisere nærhed i forhold til borgerne ⁽²⁾. Det forudsætter, at subsidiaritetsprincippet lægges til grund for en ny definition af EU's opgaver. I den forbindelse skal de principper, der gælder for ansvars- og kompetencefordelingen mellem staten og de regionale og lokale myndigheder i de enkelte medlemslande respekteres. Hvor EU-initiativer ikke er ubetinget nødvendige, bør medlemsstaterne, regionerne og kommunerne som de beslutningsniveauer, der er tættest på borgerne, igen have større politisk ansvar;
- klart placere politisk ansvar, f.eks. ved at indskrive en ny kompetencefordeling inden for EU i traktaten. I den forbindelse bør hverken overførsel af nye kompetencer eller tilbageførsel af kompetencer være tabu ⁽³⁾.

2.6. er overbevist om, at EU's udvidelse må gå hånd i hånd med, at dens opgaver koncentrerer om de virkeligt europæiske

udfordringer og kræver, at EU's således koncentrerede og reformerede opgaver beskrives klart i traktaterne eller den kommende konstitutionelle aftale. I den forbindelse skal EU også i fremtiden kunne reagere fleksibelt på de stadig større udfordringer og må udstyres med de nødvendige instrumenter til at tage disse op ⁽³⁾;

2.7. mener ikke desto mindre, at de politiske mål, som EU har opstillet for sig selv i TEU's artikel 2, skal bevares;

2.8. udtaler sig derfor til fordel for bibeholdelse af EU's evne til at handle og for en dynamisk tilgang til subsidiaritetsprincippet;

2.9. tilslutter sig den fremgangsmåde, som foreslås i udkastet til betænkning, hvor kompetencerne deles op i EU's enekompetence, medlemsstaternes enekompetence, delt kompetence og supplerende kompetence;

2.10. minder om, at det europæiske niveau ifølge subsidiaritetsprincippet på alle områder, hvor det ikke har enekompetence, som udgangspunkt skal overlade det til de øvrige niveauer — medlemsstaterne og dermed regionerne og kommunerne — at handle. Dette princip er indskrevet i traktaten som et krav, og alle europæiske institutioner — Rådet, Kommissionen og Parlamentet — er forpligtet på det ⁽⁴⁾;

2.11. mener, at Europa-Kommissionen hidtil har fortolket begrebet »Fællesskabets enekompetence« i EF-traktatens art. 5, stk. 2, meget bredt, — en praksis, der har svækket subsidiaritetsprincippets betydning ⁽¹⁾;

2.12. understreger, at mange af det fremtidige EU's kompetenceområder fortsat skal være delt ikke blot mellem EU og de nationale regeringer, men også, i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet, med regionale og lokale myndigheder under hensyntagen til medlemsstaternes forfatninger; det bemærker i øvrigt, at udtrykket kompetence ikke blot skal forstås som lovgivningsmyndighed, men også som andre former for handlingsbeføjelser på de forskellige forvaltningsniveaunders ansvarsområde ⁽⁵⁾;

⁽¹⁾ Jf. Regionsudvalgets udtalelse om Kommissionens rapport til Det Europæiske Råd »Bedre lovgivning 1999« (CdR 18/2000 fin).

⁽²⁾ Jf. også Regionsudvalgets rapport om »Nærhed« (CdR 436/2000 fin).

⁽³⁾ Jf. Regionsudvalgets resolution om »Forberedelsen af Det Europæiske Råd i Laeken og videreudviklingen af Den Europæiske Union på den næste regeringskonference i 2004« (CdR 104/2001 fin).

⁽⁴⁾ Jf. memorandum om Regionsudvalgets medvirken til den strukturerede debat om Unionens fremtid (CdR 325/2001 fin).

⁽⁵⁾ Jf. Regionsudvalgets resolution »Resultatet af Regeringskonferencen 2000 og debatten om Den Europæiske Unions fremtid« (CdR 430/2000 fin).

2.13. anser det for nødvendigt, at også de juridiske instrumenter til kompetenceafgrænsning forbedres; foreslår at undersøge mulighederne for en mere systematisk og bedre inddeling af EU kompetencerne ⁽¹⁾;

2.14. insisterer på, at kompetenceafgrænsningen mellem de forskellige forvaltningsniveauer tages i betragtning med henblik på at sikre passende betingelser for gode styreformer i EU;

2.15. understreger proportionalitetsprincippet's betydning, eftersom den delte kompetence skal hvile på det;

2.16. er positiv over for et normsystem og mener, at man bør differentiere Fællesskabets forskellige retsakter (forordninger, direktiver, beslutninger) med henblik på effektivitet og læselighed. EU-direktiverne bør fortsat være af generel karakter, og de konkrete gennemførelsesmekanismer i relation til EU-lovgivningen bør overlades til de relevante myndigheders skøn — i mange tilfælde de lokale og regionale myndigheder — hvilket gør det muligt at værne om respekten for de kulturelle forskelle i EU ⁽²⁾;

2.17. anmoder om, at der tages hensyn til EU-lovgivningens økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne og for de myndigheder, der gennemfører den — hvilket i adskillige tilfælde vil sige de regionale og lokale myndigheder ⁽³⁾;

2.18. mener, at en bedre kompetencefordeling vil øge chancen for i stigende grad at gå over til flertalsafstemninger og således alt i alt forbedre EU's handlekraft ⁽⁴⁾;

2.19. understreger, at retten til at fastlægge EU's opgaver fortsat skal ligge hos medlemsstaterne og vender sig mod forslag om »fællesskabsautonome« traktatændringsprocedurer, herunder navnlig forslag om at afskaffe kravet om ratificering i de nationale parlamenter ⁽⁵⁾;

⁽¹⁾ Jf. Regionsudvalgets resolution »Resultatet af Regeringskonferencen 2000 og debatten om Den Europæiske Unions fremtid« (CdR 430/2000 fin).

⁽²⁾ Jf. Regionsudvalgets rapport om »Nærhed« (CdR 436/2000 fin).

⁽³⁾ Jf. Regionsudvalgets udtalelse om »Lokale og regionale myndigheders gennemførelse af EU-lovgivningen« (CdR 51/1999 fin).

⁽⁴⁾ Jf. Regionsudvalgets udtalelse om Kommissionens rapport til Det Europæiske Råd »Bedre lovgivning 1999« (CdR 18/2000 fin).

⁽⁵⁾ Jf. Regionsudvalgets resolution om forberedelsen af Det Europæiske Råd i Laeken og videreudviklingen af Den Europæiske Union på den næste regeringskonference i 2004 (CdR 104/2001 fin).

3. De regionale og lokale myndigheders kompetencer skal sikres ved en ny fordeling og definition af kompetencer i EU

Regionsudvalget

3.1. mener ikke, at debatten om kompetencefordeling skal føre til, at EU overtager forvaltningen af de territoriale enheder i medlemsstaterne, der jo her har enekompetencen, men at det derimod tages med i betragtning, at de regionale og lokale myndigheder står for en meget omfattende del af gennemførelsen af fællesskabslovgivningen, og at disses kompetencer sikres;

3.2. minder i den forbindelse om, at de principper, der gælder for ansvars- og kompetencefordelingen mellem staten og de regionale og lokale myndigheder i de enkelte medlemslande, skal respekteres ⁽¹⁾;

3.3. henviser i den forbindelse til Europa-Parlamentets forslag i beslutningen om bedre lovgivning 1998-1999, hvor det hedder, »at traktatændringerne i overensstemmelse med nærhedsprincippet og den politiske og nationale mangfoldighed i Den Europæiske Union specifikt skal omfatte anerkendelse af og respekt for de politiske og lovgivningsmæssige beføjelser, som medlemsstaternes interne politiske instanser (forbundsstater, selvstyrende områder og regioner) er udstyret med som led i deres udøvende, lovgivningsmæssige og retlige relationer til EU-institutionerne« ⁽⁶⁾;

3.4. er positiv over for forslaget om at indføje en statut i traktaten for regionerne, ligesom den der findes for de nationale parlamenter, hvori de områder, hvor regionerne skal inddrages, deres ansvarsområder, hvordan og ifølge hvilke procedurer denne deltagelse foregår, samt opfølgings- og evalueringsmekanismer, præciseres; slår derfor til lyd for at indskrive som noget væsentligt, at subsidiaritetsprincippet også skal iagttages på subnationalt niveau, altså ikke blot på det regionale, men også på det lokale plan, som følge af de administrative opgaver med hensyn til EU-lovgivning, som det lokale niveau i mange tilfælde har i en række medlemsstater;

3.5. beklager dog den alt for centralistiske tankegang i forslaget om, at kun de nationale regeringer skal have som privilegium at udarbejde en liste over regioner, der indgår i Unions samarbejdeprocedure, og foreslår derfor, at forslaget tages op til revision af Europa-Parlamentet i samråd med Regionsudvalget, så det undgås, at bestemmelserne i traktaten fastfryser en dynamisk udvikling og skaber skævheder såvel mellem medlemsstaterne som internt i de enkelte medlemsstater;

⁽⁶⁾ Europa-Parlamentets beslutning om Kommissionens rapporter til Det Europæiske Råd »Bedre lovgivning 1998« og »Bedre lovgivning 1999« (A5-0269/2000).

3.6. finder, at en statut for regionerne og det lokale selvstyre kun ville være en konkretisering af principper, der allerede anerkendes i præamblen til Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, som Regionsudvalget gerne vil have integreret i traktaten med en bindende retskraft, og som fastslår, at »Unionen bidrager til bevarelsen og udviklingen af disse fælles værdier under hensyn til de europæiske folks forskelligartede kulturer og traditioner samt til medlemsstaternes nationale identitet og organisering af deres offentlige myndigheder på nationalt, regionalt og lokalt plan«⁽¹⁾;

3.7. genfremsætter sin anmodning om, at principperne om lokalt og regionalt selvstyre får plads blandt Unionens fælles principper under hensyntagen til medlemsstaternes forfatningsmæssige opbygning;

3.8. noterer sig med tilfredshed, at Europa-Parlamentet i forbindelse med kompetencefordelingsproblematikken har taget højde for den særlige situation for regioner med lovgivningsbeføjelser;

3.9. minder dog om, at de lokale og regionale myndigheder i mange lande har omfattende autonomi og administrative beføjelser til at gennemføre EU-lovgivning, og opfordrer derfor Europa-Parlamentet til at tage denne realitet med i betragtning;

3.10. kræver, at subsidiaritetsprincippet og proportionalitetsprincippet, sådan som de er formuleret i traktaterne, suppleres med en garanti for de regionale og lokale myndigheders kompetencer;

3.11. genfremsætter sin anmodning om, at Regionsudvalget og regioner med lovgivningsmæssige beføjelser får ret til at føre sag ved EF-Domstolen ved overtrædelser af subsidiaritetsprincippet;

(1) »EU's charter om grundlæggende rettigheder« (EFT C 364 af 18.12.2000, s. 1-22).

3.12. erindrer om, at Europa-Parlamentet i sin beslutning om bedre lovgivning 1998-1999 kræver, »at Regionsudvalgets stadig større rolle ved nærhedsprincippet anvendelse må anerkendes og udbygges«, og ønsker, at Europa-Parlamentets delegation i konventet forsvare dette krav⁽²⁾;

3.13. mener, at EU-lovgivning i stigende grad skal blive en del af de regionale og lokale myndigheders kompetence gennem en styrkelse af Regionsudvalgets institutionelle rolle, hvis man effektivt vil sikre en bedre kompetencefordeling og -afgrænsning i EU;

3.14. foreslår, at den rolle, som regionerne og kommunerne spiller i Europa, opvurderes i de europæiske institutioners fremtidige arkitektur i overensstemmelse med dets betydning i den europæiske enhedsproces og i forbindelse med gennemførelsen af europæisk politik tæt på borgerne i henhold til subsidiaritetsprincippet⁽³⁾;

3.15. finder det i dette øjemed nødvendigt at omdanne Regionsudvalget til en institution, give det en udformning, som sætter det i stand til effektivt at varetage dets opgaver, og at tildele det beføjelser, der går ud over en ren og skær rådgivende funktion, herunder retten til at anlægge sag ved EF-Domstolen. Således bliver det til en institution, der deltager i den europæiske beslutningsproces, hvor alle politiske niveauer i medlemsstaterne — fra kommunerne til regionerne — har deres plads og påtager sig et medansvar⁽³⁾;

3.16. anmoder Europa-Parlamentet, og navnlig dets delegation i konventet om EU's fremtid om at sørge for, dels at konventet tager hensyn til behovet for politisk og juridisk at sikre de regionale og lokale myndigheders kompetencer, dels at Regionsudvalget inddrages fuldt ud i forbindelse med enhver ny definition eller fordeling af kompetencer i EU.

(2) Europa-Parlamentets beslutning om Kommissionens rapporter til Det Europæiske Råd »Bedre lovgivning 1998« og »Bedre lovgivning 1999« (A5-0269/2000).

(3) Jf. Regionsudvalgets resolution »Resultatet af Regeringskonferencen 2000 og debatten om Den Europæiske Unions fremtid« (CdR 430/2000 fin).

Bruxelles, den 13. marts 2002.

Albert BORE

Formand for

Regionsudvalget

Regionsudvalgets udtalelse om »Strategier til fremme af det grænseoverskridende og tværregionale samarbejde i et udvidet Europa — et grunddokument med retningslinjer for fremtiden«

(2002/C 192/09)

REGIONSUDVALGET har —

under henvisning til Kommissionens og Rådets tilsagn om at anmode om Regionsudvalgets udtalelse om grænseoverskridende og tværregionalt samarbejde i overensstemmelse med traktatens artikel 265,

under henvisning til de mange bemærkninger og henstillinger, som er fremsat om grænseoverskridende og tværregionalt samarbejde i en lang række af Regionsudvalgets udtalelser, især udtalelsen CdR 145/98 fin »Grænseoverskridende og transnationalt samarbejde mellem kommuner«⁽¹⁾ (ordfører: Günter Niederbremer) og udtalelsen CdR 269/2001 fin⁽²⁾ »De beskæftigelsespolitiske aspekter af EU's udvidelse« (ordfører: Volker Schimpff),

under henvisning til Europarådets ministerudvalgsresolution om samarbejde mellem decentrale myndigheder i Europa fra februar 1974 og Det Europæiske Råds beslutninger i Berlin i 1999,

under henvisning til den generelle forordning om strukturfondene (nr. 1260/99) og Interreg III-retningslinjerne, som understreger betydningen af samarbejdsbestrebelse langs med eksterne grænser, især i forhold til ansøgerlandene,

under henvisning til Kommissionens meddelelse om udvidelsens konsekvenser for regioner, der grænser op til ansøgerlande vedtaget den 25. juli 2001 (KOM(2001) 437 endelig), hvori der foreslås en række tiltag baseret på en bedre samordning af eksisterende foranstaltninger og indførelsen af en række nye tiltag samt tildeling af ekstra finansiel støtte til eksterne grænseregioner,

under henvisning til resultaterne af den undersøgelse, som Europæiske Grænseregioners Arbejdsfællesskab har foretaget på Regionsudvalgets vegne,

under henvisning til forslag til Regionsudvalgets udtalelse (CdR 181/2001 rev.), som blev vedtaget af Underudvalget »Regionalpolitik, Strukturfondene, Økonomisk og Social Samhørighed, Grænseoverskridende og Interregionalt Samarbejde« den 18. januar 2002 med Anton Rombouts, Borgmester i 's Hertogenbosch (NL/PPE) og Markku Kauppinen, Borgmester i Kuhmo (FIN/ELDR), som ordførere, og

ud fra følgende betragtning:

det er ønskeligt af hensyn til den europæiske integrations fremtid, i hvilken forbindelse der især må anstilles overvejelser over udvidelsen, at forelægge en sammenhængende strategi om grænseoverskridende, tværregionalt og tværnationalt samarbejde —

på den 43. plenarforsamling den 13. og 14. marts 2002 (mødet den 13. marts) enstemmigt vedtaget følgende udtalelse.

I. Generelle bemærkninger

1. Grænseoverskridende, tværregionalt og tværnationalt samarbejde er en topprioritet for Den Europæiske Union i bestræbelserne på integration og modvirkning af den økonomiske og sociale opsplitning, som er en følge af grænserne mellem landene. Dette bekræftes endnu engang i den anden samhörighedsrapport.

2. Dette gælder for samarbejde mellem:

- a) decentrale myndigheder i de nuværende medlemsstater
- b) decentrale myndigheder i de nuværende medlemsstater og decentrale myndigheder i ansøgerlandene

- c) decentrale myndigheder i de nuværende medlemsstater, ansøgerlandene og i lande, som grænser op til det udvidede EU's østlige og sydlige grænse.

Man bør være særligt opmærksom på øers, bjergområders og isolerede og perifert beliggende områders stilling samt på de regioner i det nuværende EU, der grænser op til ansøgerlandene.

3. Grænseoverskridende, tværregionalt og tværnationalt samarbejde bidrager til tilvejebringelse af et »Borgernes Europa«, dvs. et Europa, hvor mennesker lærer hinanden at kende og at respektere hinanden samt vinder forståelse for deres forskellighed: »Se connaître pour se comprendre«. Det vigtigste er ikke at samle enkeltstater, men at samle befolkningen.

⁽¹⁾ EFT C 51 af 22.2.1999, s. 21.

⁽²⁾ EFT C 107 af 3.5.2002, s. 94.

4. For at sikre en bedre informationsformidling, større synlighed og en god koordinering af medlemsstaternes og Kommissionens aktioner har Kommissionen tillige opfordret medlemsstaterne til at iværksætte INTERACT-programmet, som skal dække en bred vifte af aktiviteter til støtte for gennemførelsen af de tre INTERREG-dele og blive til gavn for grænseområder op til ansøgerlandene og andre eksterne nabolande. INTERACT-programmet tager specifikt sigte på INTERREG-initiativets umiddelbare behov og er direkte rettet mod INTERREG-programstøtte samt de relevante aktører og projekter. Fællesskabsinitiativet INTERREG er opdelt i tre dele og et stort antal individuelle programmer. Ledsageforanstaltninger er derfor af stor betydning for at sikre merværdien af grænseoverskridende, tværregionalt og tværnationalt samarbejde.

5. Den europæiske integrationsproces i de forløbne år og EU's øgede indsats på næsten alle det offentlige aktivitetsfelter har ført til, at de regionale myndigheder i Den Europæiske Union er blevet stillet over for en tiltagende kompleksitet i beslutningstagningen. Inden for denne bredere sammenhæng er disse myndigheder blevet mere afhængige af et strategisk samspil med andre lokale og regionale myndigheder inden for Den Europæiske Union og er dermed blevet et væsentligt element i den europæiske »multi-level governance«-model.

6. Grænseoverskridende, tværregionalt og tværnationalt samarbejde er primært på sin plads, hvis alle berørte kan høste fordele deraf i administrativ, social, økonomisk, kulturel, infrastruktur-mæssig og teknologisk henseende. Et varigt samarbejde vil kun kunne krones med held, hvis der i befolkningen er opbakning om det, og hvis alle parter arbejder sammen.

7. I forbindelse med grænseoverskridende, tværregionalt og tværnationalt samarbejde opereres der med flere forskellige definitioner. Regionsudvalget foreslår at tage udgangspunkt i nedenstående definitioner. Samarbejdsformerne betragtet under ét betegnes som tværeuropæisk samarbejde. Der kan her sondres mellem følgende samarbejdsformer:

- Grænseoverskridende samarbejde er et bi-, tri- eller multilateralt samarbejde mellem lokale og regionale myndigheder (hvor tillige halvoffentlige og private aktører kan inddrages) i geografiske områder, der grænser op til hinanden. Dette gælder tillige for områder, som adskilles af et hav.
- Tværregionalt samarbejde er et bi-, tri- eller multilateralt samarbejde mellem lokale og regionale myndigheder

(hvor tillige halvoffentlige og private aktører kan inddrages) i områder, som ikke grænser op til hinanden.

- Tværnationalt samarbejde er samarbejde mellem nationale, regionale og lokale myndigheder på program- og projektniveau. Dette samarbejde vedrører større områder, der støder op til hinanden, og involverer aktører fra mindst 2 medlemsstater og/eller tredjelande.

8. Et sådant samarbejde er endnu vanskeligere at få sat i gang over for regioner i tredjelande end inden for Den Europæiske Union. Regioner ved eksterne grænser stilles over for et komplekst grænseoverskridende og tværnationalt samarbejde, hvor de må benytte værktøjer, som kun i ringe grad er kompatible (INTERREG og PHARE, TACIS, MEDA). Dette viser sig som en særlig stor hindring i samarbejdet med ansøgerlandene, hvormed det navnlig er presserende at styrke samarbejdet med henblik på disse landes forestående tiltrædelse af EU. Med tiltrædelsen af nye medlemsstater vil den eksterne grænse ændre sig og nye regioner vil blive involveret i INTERREG-programmer ved den eksterne grænse. Specielt ved de eksterne grænser til Rusland og SNG vil der imidlertid være tale om en meget stor forskel i levestandard og et stærkt behov for at udforme fælles mekanismer og instrumenter.

II. Grænseoverskridende samarbejde

9. Grænseoverskridende samarbejde mellem lokale og regionale myndigheder i Europa har som fornemste mål at integrere områder, som deles af nationale grænser, og som konfronteres med fælles problemer, der kræver fælles løsninger.

10. Faktorer, som fremmer et grænseoverskridende samarbejde:

- lang tradition for og indgående erfaringer med grænseoverskridende samarbejde;
- gensidig tillid og gensidigt samarbejde baseret på partnerskabs- og subsidiaritetsprincipperne;
- eksistensen af egnede fælles strukturer for de lokale og regionale myndigheder med henblik på grænseoverskridende samarbejde på strategisk niveau og programniveau;
- tilstedeværelse af et grænseoverskridende udviklingskoncept eller program;
- tilstedeværelse af tilstrækkelige finansielle midler.

11. Faktorer, som hindrer grænseoverskridende samarbejde:

- retlige begrænsninger, som påføres af national lovgivning;
- forskelle i henseende til strukturer og beføjelser for de forskellige administrative niveauer på begge sider af grænsen;
- mangel på politisk vilje, især på nationalt plan, til at rydde eksisterende hindringer af vejen via ny lovgivning eller bilaterale aftaler;
- de lokale/regionale myndigheder har begrænset erfaring med programudvikling og programforvaltning;
- problemer med kanalisering af de forskellige pengestrømme (f.eks. manglende interoperabilitet mellem INTERREG III C og PHARE/CBC, territorialitetsprincip i forbindelse med EFRU);
- kulturelle forskelle og eksistensen af sproglige skranke;
- EU-bestemmelser, som ikke passer til de faktiske forhold (f.eks. PHARE/CBC- og EFRU-forordninger, hvor disse omhandler INTERREG III A).

III. Tværregionalt samarbejde

12. Tværregionalt samarbejde har ud over at lære hinanden bedre at kende som primært mål at lære af hinanden og løse fælles problemer i fællesskab.

Andre vigtige mål for det tværregionale samarbejde er:

- mere effektive politikker og instrumenter for regional udvikling og samhørighed, især i regioner med udviklings efterslæb, regioner med strukturelle mangler og regioner under omstilling.
- gennemførelse af samarbejdsforanstaltninger om specifikke emner, som Kommissionen skal fastlægge (for eksempel: FTU og SMV; informationsfundet; turisme, kultur og beskæftigelse; erhvervsliv og miljø).

13. Faktorer, som fremmer tværregionalt samarbejde:

- tilstedeværelsen af stærk politisk støtte;
- en stærk partnerskabsforbindelse til fremme af samarbejdet;

— en god definition på fælles prioriteter med henblik på en fælles indsats;

— egnede og målrettede strukturer med henblik på styring af samarbejdet og gennemførelse af specifikke projekter.

14. Faktorer, som hindrer et tværregionalt samarbejde:

- en midlertidig og selektiv interesse og forfølgelse af kortsigtede mål;
- mangel på traditioner for samarbejde;
- mangel på finansielle og personalemæssige muligheder samt eksistensen af sprogskranker;
- mangel på kompetencer til at indgå i et samarbejde;
- mangel på et generelt retligt instrument.

IV. Tværnationalt samarbejde

15. Tværnationalt samarbejde mellem alle myndighedsniveauer i medlemsstaterne er i øjeblikket især af interesse på områderne fysisk udvikling og fysisk planlægning, idet sigtet er at nå frem til en integreret udvikling af større områder, som mindst er beliggende i to medlemsstater.

16. Faktorer, som fremmer tværnationalt samarbejde:

- erfaring med fysisk planlægning og en stærk europæisk vision på samarbejdsområdet;
- en decentral tilgang med en stærk lokal/regional forankring og tæt inddragelse af decentrale myndigheder;
- samarbejde i en velfungerende fælles struktur på strategisk niveau;
- god netværksstruktur mellem alle programinvolverede;
- de strategiske programmålsætninger slutter tæt op til individuelle tværnationale samarbejdsprojekter.

17. Faktorer, der hindrer tværnationalt samarbejde:

- ringe inddragelse af lokale og regionale myndigheder i forbindelse med samarbejdet;

- forskelle i indfaldsvinkel med hensyn til fysisk planlægning mellem de samarbejdende partnere;
- svage tværnationale partnerskaber på program- og projektniveau;
- høj kompleksitet i den tværnationale beslutningstagningsproces;
- mangel på en præcis opgavefordeling og formelle strukturer;
- mangelfuld projektføring;
- mangelfulde finansielle instrumenter og mangel på støtte fra finansielle instrumenter, især i forholdet til tredjelande;
- modstridende eller for komplekse administrative krav fra Den Europæiske Union.

V. Konklusioner og henstillinger

18. Regionsudvalget finder det vigtigt, at der opereres med entydige definitioner på grænseoverskridende, tværnationalt og tværregionalt samarbejde, og opfordrer Kommissionen, Rådet og Parlamentet til at benytte de definitioner, som anføres i denne udtalelse, som udgangspunkt.

19. På baggrund af det grænseoverskridende, tværregionale og tværnationale samarbejdes betydning for den europæiske integrationsproces og samhørigheden inden for EU henstiller Regionsudvalget, at Den Europæiske Union, medlemsstaterne og de berørte lokale og regionale myndigheder fortsætter den igangsatte politik og udbygger denne på en række punkter.

20. Disse former for samarbejde har betydning for hele Den Europæiske Union, men i de kommende år må der lægges vægt på samarbejde med ansøgerlande. Øer, perifert beliggende områder og bjergområder samt mindre udviklede regioner og regioner med strukturelle mangler kræver særlig opmærksomhed.

21. Den Europæiske Union bør derfor anlægge et mere langsigtet og bredt syn med det sigte at lade samtlige EU's grænseregioner gennemgå en udvikling. I den nære fremtid vil mange af ansøgerlandene blive til EU-medlemsstater. Da ikke alle grænseregioner i tredjelande har opstillet udviklingsplaner, kunne samarbejdet i begyndelsen begrænses til lande, som råder over grænseoverskridende PHARE- og TACIS-programmer. Senere hen er en specifik fælles strategi for fælles udviklingsaktiviteter i alle EU-områder, der grænser op til tredjelande, påkrævet.

22. Gensidig forståelse og intern udvikling i kraft af et eksternt samarbejde bør udgøre de vigtigste udgangspunkter for samarbejde.

23. Samarbejdet skal som hovedregel foregå nedefra og opfejer. De »højere« myndigheders rolle bør primært bestå i at tilvejebringe rammevilkår (juridisk og finansielt), som kan bringe samarbejdet i stand.

24. Regionsudvalget går i princippet ind for de foranstaltninger til fordel for grænseregionerne, som EU og Kommissionen har truffet. Det vurderer, at Kommissionens aktioner for grænseregioner er støtteværdige. Regionsudvalget bifalder for så vidt Kommissionens planer om at yde grænseregionerne omfattende hjælp med det handlingsprogram, der blev vedtaget i juli 2001. Regionsudvalget mener imidlertid ikke, at Kommissionens meddelelse herom er tilstrækkelig dækkende, og bifalder de forbedringer vedrørende styrkelse af grænseregionernes konkurrenceevne, der er vedtaget i budgettet for 2002 og — i mindre grad — for 2003. Det opfordrer Kommissionen til regelmæssigt at aflægge rapport om situationen i grænseregionerne og fremlægge forslag til en mere effektiv styrkelse af grænseregionernes konkurrenceevne også efter 2002. Imidlertid indebærer de udviklede administrative procedurer for gennemførelsen af INTERREG-/strukturfondsbestemmelserne en betydelig hindring for det grænseoverskridende samarbejde. Regionsudvalget beder derfor Kommissionen om i Kommissionsreformens ånd at gøre forvaltningen af strukturfondsprogrammet mindre bureaukratisk og mere brugervenligt. En særlig vigtig fællesaktion går ud på at samordne alle de fælles bestræbelser på at støtte udviklingen af grænseregioner på begge sider af EU's grænse. Især INTERREG-, MEDA-, TACIS-, PHARE- TEN- og ISPA-instrumenterne og -programmerne bør omfatte nogle mere kompakte og bedre samordnede støttesystemer. Det bør tillige tages under overvejelse, om der bør opstilles en ny form for fælles samarbejdsprogram i stedet for to forskellige programmer, nemlig TACIS/PHARE og INTERREG, for grænseregioner.

25. Med det sigte at fremme de forskellige programmernes gennemførelse er det tillige vigtigt med en videreudvikling og opbygning af euro-regioner sammen med regioner i tredjelande. I denne forbindelse bør tanken om at etablere specifikke »europæiske samarbejdsområder«, som er bragt på bane af Sæmmenslutningen af Europæiske Grænseregioner, undersøges omhyggeligt. De lokale og regionale myndigheder bør i alle tilfælde have flere beføjelser og en større forpligtelse med hensyn til udvikling af deres egne grænseområder.

26. I denne udtalelse anføres en række faktorer, som øver indflydelse på det grænseoverskridende, tværregionale og

tværnationale samarbejde både i positiv og i negativ retning. For yderligere at stimulere ovennævnte samarbejdsformer foreslås følgende tiltag:

- a) På nationalt plan bør lov- og regelværk tilpasses således, at det grænseoverskridende samarbejde kan finde sted på et juridisk fundament (især et offentligretligt grundlag).
 - b) I ny national lovgivning, der kan hæmme det grænseoverskridende, tværregionale eller tværnationale samarbejde, bør der tages højde for grænseområder, således at ny lovgivning ikke forværrer samarbejdet i grænseregioner, men giver mulighed for, at regionale myndigheder på begge sider af grænsen kan oprette grænseoverskridende organer med status som juridisk person.
 - c) Retsgrundlaget for grænseoverskridende samarbejde mellem lokale myndigheder skal sikre og fremme deltagelse af myndighedsniveauet, som har den nødvendige kompetence til at gennemføre dette samarbejde.
 - d) Den Europæiske Union bør undersøge, om dens egne forvaltningsforskrifter hindrer det grænseoverskridende samarbejde. Desuden bør den spille en stimulerende rolle ved tilpasningen af national lovgivning. Med mellemrum bør der foretages evalueringer af, hvorledes disse tilpasninger fungerer.
 - e) Den Europæiske Union bør tage initiativ til at evaluere og forbedre eksisterende juridiske instrumenter til tværopæisk samarbejde.
 - f) Samtidig bør Europa-Kommissionen tage initiativ til at udforme en rammelovgivning for grænseoverskridende, tværregionalt og tværnationalt samarbejde i form af en rammeforordning for europæiske samarbejdsområder. Henstillingerne i den af Regionsudvalget offentliggjorte undersøgelse af tværopæisk samarbejde kan i den forbindelse benyttes som udgangspunkt.
 - g) Ved den næste ændring af traktaten kan betydningen af tværopæisk samarbejde komme til udtryk ved, at man ændrer på en række af traktatens artikler.
 - I overensstemmelse med artikel 151 om kulturelt samarbejde opstilles der en tilsvarende artikel om tværopæisk samarbejde.
- Artikel 158, stk. 1, ændres til følgende: »For at fremme en harmonisk udvikling af Fællesskabet som helhed og for at tilskynde til en afbalanceret og bæredygtig udvikling af Den Europæiske Unions område, udvikler og fortsætter dette sin indsats for at styrke sin økonomiske og sociale samhørighed.«
 - Artikel 159, stk. 1, ændres således: »Fællesskabet støtter ligeledes denne virkeliggørelse med den virksomhed, som det udøver gennem strukturfondene (...), Den Europæiske Investeringsbank, andre eksisterende finansielle instrumenter, fællesskabsinitiativer og udfornning af et juridisk instrument, som fører til konkretisering af europæiske samarbejdsområder.«
 - Artikel 160 får tilføjet et stk. 2 med følgende ordlyd: »Ud over fællesskabsinitiativerne har også Den Europæiske Fond for Regionaludvikling til formål at fremme det tværopæiske samarbejde, især gennem deltagelse i fælles foranstaltninger, som understøtter en harmonisk, afbalanceret og bæredygtig udvikling i områder, hvor der foregår et grænseoverskridende, tværregionalt og tværnationalt samarbejde.«
- h) På baggrund af det tværopæiske samarbejdes betydning for den europæiske integrationsproces må der også fremover stilles tilstrækkeligt med finansielle midler til rådighed. Også ved den næste revision af strukturfundsordningen — eller endnu tidligere — må en væsentlig del af de disponible midler afsættes til disse former for samarbejde. Her må man i første række se på samarbejdet med ansøgerlande og tredjelande, men også for de eksisterende medlemsstater vil tværopæisk samarbejde fortsat være et vigtigt instrument i integrationsprocessen. De regioner, der i dag grænser op mod ansøgerlandene, fortjener særlig opmærksomhed i denne sammenhæng.
 - i) For at kunne udnytte de afsatte midler så optimalt som muligt, må der foretages en bedre afstemning af de forskellige pengestrømme. Specielt INTERREG-, MEDA-, TACIS-, PHARE-, TEN- og ISPA-instrumenterne og -programmerne bør tilføres en større sammenhæng og gøres mere kompakte.
 - j) Medlemsstaterne og Den Europæiske Union bør give stødet til, at der i hver enkelt medlemsstat oprettes videncentre, hvor borgerne, myndighederne og virksomhederne kan stille spørgsmål angående hindringer for grænseoverskridende, tværregionalt og tværnationalt samarbejde.

k) Regionsudvalget anmoder Europa-Kommissionen om i løbet af to år at udsende en hvidbog om »tværeuropæisk samarbejde«, hvori de henstillinger, som fremsættes i denne udtalelse og i undersøgelsen, udbygges nærmere og konkretiseres i en sammenhængende politik. Hvidbogen kunne f.eks. udarbejdes af en arbejdsgruppe under Europa-Kommissionen bestående af repræsentanter for de berørte generaldirektorater og repræsentanter for med-

lemsstaterne, Regionsudvalget og de repræsentative europæiske sammenslutninger af decentrale myndigheder.

27. Regionsudvalget anmoder Ministerrådet, Europa-Kommissionen og Europa-Parlamentet om i den videre udformning af politikken for tværeuropæisk samarbejde at tage hensyn til de henstillinger, som fremsættes i denne udtalelse.

Bruxelles, den 13. marts 2002.

Albert BORE

Formand for

Regionsudvalget

Regionsudvalgets udtalelse om »Problemer for EU's ømråder og perspektiver i lyset af udvidelsen«

(2002/C 192/10)

REGIONSUDVALGET har —

under henvisning til præsidiets beslutning af 12. juni 2001 om i henhold til artikel 265, stk. 5, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab at afgive en udtalelse om »Problemer for EU's ømråder og perspektiver i lyset af udvidelsen« og om at henvise det forberedende arbejde til Underudvalg 1 »Regionalpolitik, Strukturfondene, Økonomisk og Social Samhørighed, Grænseoverskridende og Interregionalt Samarbejde«,

under henvisning til Regionsudvalgets udtalelse »Problemer for EU's ømråder og perspektiver i lyset af udvidelsen« (CdR 301/2001 rev.), som blev vedtaget af Underudvalg 1 den 18. januar 2002 med Christos Paleologos, Borgmester i Livadia (EL/PSE), som ordfører,

under henvisning til artikel 158 i Amsterdam-traktaten i kombination med artikel 154 samt erklæring nr. 30 knyttet til traktaten,

under henvisning til konklusionerne af Det europæiske Råds møde i Nice i december 2000 (KOM(30) og erklæringen),

under henvisning til Det Europæiske Fysiske og Funktionelle Udviklingsperspektiv,

under henvisning til Kommissionens anden rapport om økonomisk og social samhørighed, januar 2001,

under henvisning til anden betænkning om ø-områdernes problemer i EU udarbejdet af Europa-Parlamentets udvalg om Regionalpolitik, marts 1998,

under henvisning til Det Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse af juli 2000 om »Retningslinjer for integrerede aktioner for ømråder i Den Europæiske Union i henhold til Amsterdam-traktatens artikel 158«,

under henvisning til erklæringen fra konferencen i Cagliari i februar 2001 om »EU's ømråder efter Nice-traktaten«, hvori bl.a. Europa-Parlamentets og Regionsudvalgets ø-grupper deltog,

under henvisning til resultaterne af konferencen afholdt af CPMR's kommission for ømråder i juli 2001 på Korsika,

under henvisning til Rådets forordning (EU) nr. 1447/2001 artikel 1, stk. 2 ⁽¹⁾,

under henvisning til Den Europæiske Unions erklæring i forbindelse med proceduren for vedtagelse af Rådets forordning (EU) nr. 1447/2001, art. 1, stk. 2 ⁽¹⁾ —

på den 43. plenarforsamling den 13.-14. marts 2002 (mødet den 13. marts) enstemmigt vedtaget følgende udtalelse.

1. Regionsudvalget mener, at man i EU-traktaten bør indbefatte begrebet balance og harmonisk udvikling af hele det europæiske område og henvise til de områder, som slås med permanente strukturproblemer. Regionsudvalget foreslår mere konkret en omformulering af Amsterdam-traktatens artikel 158 med henblik på at medtage følgende:

- a) synsvinklen med »geografisk samhørighed« som supplement til udformningen og konkretiseringen af politikkerne for økonomisk og social samhørighed,
- b) eksplicit henvisning til de problemer, som hidrører fra permanente strukturproblemer, f.eks. ø-status, geografisk afsidesliggende og tyndt befolket,
- c) bekræftelse af de specifikke foranstaltninger, der skal træffes proportionalt med, hvor intense og hvor akkumulerede problemer der er tale om i hvert enkelt område.

2. Regionsudvalget understreger, at ø-dimensionen for at lette medtænkningen af øområdernes særlige forhold i EU's politikker bør anerkendes klart i EU's statistiske nomenklatur ⁽²⁾, og det foreslår derfor, at der tages hensyn til Regionsudvalgets forslag om en særlig ø-nomenklatur uafhængig af befolkningsmæssige kriterier.

3. Regionsudvalget vurderer på trods af de positive henvisninger i den 2. samhørighedsrapport til øområdernes særlige problemer samt behovet for at træffe specielle foranstaltninger tilpasset øernes særlige forhold, at fraværet af dette emne i

rapportens forslag og begrænsede omtale heraf skaber behov for en mere aktiv indsats og lancering af initiativer, således at dette klart og tydeligt medtages i den kommende 3. rapport fra Kommissionen.

4. Regionsudvalget beder om, at der tages hensyn til den særlige ø-dimension i forbindelse med udformningen af retningslinjer og forordninger i EU og i forbindelse med implementeringen af EU-politikker som f.eks. liberaliseringen af energimarkederne, særbeskatningen af brændstof til lufttransport, reformen af de transeuropæiske transport-, energi- og telenet (TEN), implementeringen af en ny fælles fiskeripolitik, landbrugspolitikken osv. Med dette sigte for øje foreslår Regionsudvalget følgende:

- a) Kriteriet om ø-status og udligning for fysiske ulemper bør inkluderes i kriterierne for at komme i betragtning under programmer, som støttes af forskellige EU-midler, det være sig programmer eller politikker, således at der udlignes for den større per capita-udgift i forbindelse med anlæg og drift af de grundlæggende infrastrukturer og tjenester.
- b) Der bør vedtages særlige foranstaltninger vedrørende statsstøtte samt økonomiske og skattemæssige incitamenter med henblik på beskyttelse af øerne, fremme af den endogene udvikling samt beskæftigelsen. Det er vigtigt at sikre, at forbrugerne betaler de samme priser og opnår samme produktkvalitet i forbindelse med grundlæggende varer som på landenes fastlandsområder. Lavere moms i følsomme sektorer, lavere beskatning af indkomster fra salg af lokale produkter og andre lokale aktiviteter, skatteundtagelse i en første periode med investeringer i følsomme sektorer (f.eks. alternative energikilder, udbygning af kommunikation osv.), støtte til virksomheder på øerne med henblik på disses fremme, også uden for det lokale marked, incitamenter til fremme af beskæftigelsen og en række lignende foranstaltninger kunne undersøges og anvendes i forbindelse med og i forhold til de behov

⁽¹⁾ L 198 af 21. juli 2001.

⁽²⁾ I Kommissionens meddelelse — »Første situationsrapport om økonomisk og social samhørighed«, KOM(2002) 46 endelig, defineres ømråder som et område med et areal på mindst 1 km² med en statistisk signifikant fastboende befolkning (mindst 50 indbyggere), ikke er forbundet til kontinentet med permanente strukturer, er adskilt fra det europæiske kontinent af en strækning på mindst 1 km, og ikke omfatter en medlemsstats hovedstad.

og den situation, der hersker på de forskellige europæiske øer. Der bør sikres tilstrækkelig regularitet, kapacitet og en rimelig pris hele året igennem for transporten til og fra øerne. Det er i hvert enkelt tilfælde vigtigt at sikre, at de forskellige foranstaltninger, der iværksættes, vil gavne hele befolkningen og ikke kun virksomheder, der befinder sig uden for øerne.

- c) Der bør forudses en procedure, som kræver 1) undersøgelse af lovgivningsmæssige reformer, som skal gælde for afgørende sektorer for øerne som f.eks. hjemmemarkedet, energi, miljø, transport, fiskeri, landbrug osv. for at fastlægge, i hvor vidt omfang disse påvirker øernes situation negativt og 2) muligheden for at indføre undtagelser efter særlige ordninger.
- d) Man bør undersøge og implementere nye metoder for organisation og ydelse af almennyttige tjenester på højt niveau på øerne (f.eks. kommunikation, transport, energi, sundhed og undervisning, kultur (således at de liberaliseres og ikke fungerer til ugunst for øområderne på grund af den lave efterspørgsel, og Kommissionen bør vedtage passende foranstaltninger for at modvirke ekstra omkostninger til disse tjenester.
- e) Forpligtelsen til offentlig tjeneste bør udvides til også at omfatte transport til og fra øområder via et andet land.
- f) Kommissionen bør oprette en tværtjenstlig gruppe, således at der skabes bedre samordning mellem de forskellige direktorater og de øvrige europæiske institutioner i forbindelse med implementeringen af integrerede politikker vedrørende juridisk forvaltning, finansieringer, incitamenter osv. Denne gruppe skal hver gang samarbejde såvel med den berørte medlemsstat som med de relevante regionale og lokale myndigheder på øerne. Arbejdet i Kommissionens generaldirektorater bør koordineres på en sådan måde, at der tages særligt hensyn til problemer af geografisk karakter (øområder, bjergområder, lav befolkningstæthed, perifer beliggenhed etc.) under gennemførelsen af EU's forskellige politikker.

5. Regionsudvalget mener, at for at de problemer, der følger med ø-status, kan tackles og udlignes, er det nødvendigt at se på særlige reformer i relation til implementeringen af strukturpolitikkerne, som skal tage hensyn til kriterier, som

ikke blot er knyttet til BNP men også kriterier vedrørende fysisk planlægning, geografiske og sociale forhold. Disse faktorer er bl.a.: perifer beliggenhed, lav befolkningstæthed, strenge vinterforhold. Inden for rammerne af den fremtidige revision af strukturfondspolitikken foreslår Regionsudvalget følgende:

- a) Øområder bør de facto falde ind under mål nr. 1 på baggrund af traktatens artikel 158 og erklæring nr. 30 vedføjet slutakten fra Amsterdam, der anerkender, at der skal tages hensyn til de ulemper, øområderne lider under på grund af deres status som øsamfund, og træffes tilsvarende særlige foranstaltninger til gavn for disse områder. Der bør kalkuleres med støttebeløb, som gradueres efter BNP i forhold til de ekstraudgifter, der følger med de strukturelle begrænsninger, og i relation til de faktorer, som forværrer og akkumulerer følgerne af øernes fjerne beliggenhed (f.eks. en ø med bjerge, tyndt befolket eller afsides beliggende ø i et øområde med meget spredte øer).
 - b) Under udformningen af EU-initiativerne ville det være hensigtsmæssigt inden for rammerne af Interreg at forudse et særligt program for øerne. Det er nødvendigt at give prioritet til øerne i forbindelse med tværregionalt og grænseoverskridende samarbejde og parallelt hermed at støtte samarbejdet på tværs af øerne via støtte af alle de eksisterende net og strukturer, som fremmer båndene mellem øerne.
6. Regionsudvalget tilslutter sig synspunktet om at udforme integrerede aktionsplaner for udvikling af øområder i samarbejde med de lokale myndigheder og EU-partnerne. I den forbindelse retter Regionsudvalget følgende anmodninger til Kommissionen:
- a) Kommissionen bør hvert tredje år udarbejde og offentliggøre en rapport om øområdernes situation med komparative data over deres konkurrenceevne, følgerne og resultaterne af implementeringen af de forskellige EU-politikker, og der bør være en angivelse af, hvilke interventionsområder, der er tale om med henblik på at fjerne eller udligne øernes ulemper.
 - b) Kommissionen bør fremme samarbejdet mellem en tværtjenstlig gruppe, der beskæftiger sig med øområder, under Kommissionen og de tilsvarende grupper i Europa-Parlamentet, Regionsudvalget, Det Økonomiske og Sociale Udvalg samt med nettene og alle aktører så som CPMR, IMEDOC og ISLENET, der arbejder for øernes interesser, således at der udformes et integreret aktionsprogram for øerne.

- c) EU's Funktionelle og Fysiske Udviklingsplan bør inkorporeres i en udviklingsstrategi for ømråderne, og derefter bør Kommissionen udforme handlingsprogrammet og en konkret tidsplan for implementeringen af de integrerede foranstaltninger for ømråderne, som tager hensyn til øernes særlige behov.
7. Regionsudvalget understreger, at iværksættelsen af særlige foranstaltninger, som skal udgøre en særlig støtteordning

for øerne ikke kun er nødvendig, men også hastende i lyset af EU's udvikling, så ømråderne ikke risikerer at blive yderligere isoleret eller marginaliseret. Regionsudvalget beder Kommissionen og Det europæiske Råd om at give prioritet til en indsats over for øerne. Regionsudvalget forpligter til at samarbejde på alle mulige måder for at nå dette mål og er rede til at bidrage til fremtidige aktioner med henblik på at bakke kravene op for at nå målet om balance og bæredygtig udvikling af EU's ømråder.

Bruxelles, den 13. marts 2002.

Albert BORE

Formand for

Regionsudvalget

Regionsudvalgets udtalelse om »Meddelelse fra Kommissionen til Rådet, Europa-Parlamentet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget — Styrkelse af den lokale dimension i den europæiske beskæftigelsesstrategi«

(2002/C 192/11)

REGIONSUDVALGET har —

under henvisning til Meddelelse fra Kommissionen til Rådet, Europa-Parlamentet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om »Styrkelse af den lokale dimension i den europæiske beskæftigelsesstrategi« (KOM(2001) 629 endelig),

under henvisning til Kommissionens beslutning af 6. november 2001 om i henhold til EF-traktatens artikel 265, stk. 1, at anmode om Regionsudvalgets udtalelse herom,

under henvisning til formandens beslutning af 20. november 2001 om at henvise det forberedende arbejde til Underudvalg 6 »Beskæftigelse, Økonomisk Politik, Det Indre Marked, Industri, SMV«,

under henvisning til sin udtalelse om Kommissionens meddelelse om »Fra retningslinjer til handling: De nationale handlingsplaner for beskæftigelse« og Kommissionens meddelelse om »Forslag til retningslinjer for medlemsstaternes beskæftigelsespolitik i 1999«, som blev vedtaget den 19. november 1998 (CdR 279/98 fin) ⁽¹⁾,

under henvisning til sin resolution om »Den Europæiske Beskæftigelsespagt«, som blev vedtaget den 2. juni 1999 (CdR 156/1999 fin) ⁽²⁾,

under henvisning til sin udtalelse om »Forslag til retningslinjer for medlemsstaternes beskæftigelsespolitik i 2000«, som blev vedtaget den 18. november 1999 (CdR 360/1999 fin) ⁽³⁾,

⁽¹⁾ EFT C 51 af 22.2.1999, s. 59.

⁽²⁾ EFT C 293 af 13.10.1999, s. 70.

⁽³⁾ EFT C 57 af 29.2.2000, s. 17.

under henvisning til sin resolution om »Gennemførelse af den europæiske beskæftigelsesstrategi«, som blev vedtaget den 12. april 2000 (CdR 461/1999 fin) ⁽¹⁾,

under henvisning til sin udtalelse om »Forslag til Rådets beslutning om retningslinjer for medlemsstaternes beskæftigelsespolitik i 2001« og »Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om Fællesskabets tilskyndelsesforanstaltninger på beskæftigelsesområdet« (CdR 310/2000 fin) ⁽²⁾,

under henvisning til Regionsudvalgets udtalelse om »Kommissionens meddelelse: lokal handling til fordel for beskæftigelsen — Den lokale dimension i den europæiske beskæftigelsesstrategi« (CdR 187/2000 fin) ⁽³⁾,

under henvisning til Regionsudvalgets udtalelse om »Forslag til Rådets beslutning om retningslinjer for medlemsstaternes beskæftigelsespolitik for 2002« (CdR 271/2001 fin) ⁽⁴⁾,

under henvisning til konklusionerne fra konferencen, der arrangeredes af Dublins regionale myndigheder i samarbejde med Kommissionen, Regionsudvalget og den irske Regionsudvalgs-delegation i Dublin den 18.-19. oktober 2000 om »Working Together — A supportive Environment for Local Action for Employment« (Samarbejde — Om rammerne til fremme af lokale beskæftigelsesplaner),

under henvisning til forslag til Regionsudvalgets udtalelse (CdR 453/2001 rev.), som blev vedtaget enstemmigt af Underudvalg 6 den 21. januar 2002 med Mae Sexton (IRL, ELDR, borgmester i Longford, Medlem af Midlands Regional Authority) som ordfører —

på den 43. plenarforsamling den 13.-14. marts 2002 (mødet den 13. marts) vedtaget følgende udtalelse.

1. Regionsudvalgets synspunkter vedrørende Kommissionens meddelelse

1.1. Generel vurdering

1.1.1. Regionsudvalget bifalder meddelelsen fra Kommissionen, eftersom den vidner om en fortsat forpligtelse over for den europæiske beskæftigelsesstrategis lokale dimension og er med til at skabe et solidt fundament for den videre gennemførelse af strategiens lokale og regionale dimension, som Regionsudvalget har slået til lyd for. Meddelelsen indeholder efter Regionsudvalgets opfattelse en omfattende stillingtagen til, hvilken rolle de lokale aktører skal spille i beskæftigelsesstrategier, og fremhæver problemer og eksempler på god praksis samt gør sig overvejelser, der kan være til gavn ved fremtidige foranstaltninger på lokalt og regionalt niveau.

1.1.2. Regionsudvalget accepterer, at meddelelsen ikke er tænkt som en mekanisme til at udpege nye problemer, som den europæiske beskæftigelsesstrategi bør tage fat på, men snarere undersøger, hvordan den lokale dimension kan løse sådanne problemer på en mere effektiv måde, og kommer med forslag til, hvordan aktørerne kan inddrages fuldt ud i den europæiske beskæftigelsesstrategi, så man kan øge beskæftigelsen og skabe stabile arbejdspladser af høj kvalitet.

1.1.3. Regionsudvalget har konsekvent støttet den områdebaserede fremgangsmåde og udvikling af partnerskaber mellem

nøgleaktører og arbejdsmarkedets parter på lokalt plan som den mest effektive metode til at gennemføre de lokale beskæftigelsesstrategier, herunder især initiativet med den territoriale beskæftigelsespagt i perioden 1997-2001, og ser positivt på, at de lokale og regionale partnerskaber, der er blevet styrket af dette initiativ, i så stort omfang har været inddraget på forskellige måder i de forskellige medlemsstater.

1.1.4. Regionsudvalget betoner, at denne udtalelse skal betragtes som et selektivt svar på Kommissionens meddelelse, baseret på dets synspunkter og henstillinger i tidligere udtalelser, da meddelelsen i højere grad opsummerer tidligere foranstaltninger i stedet for at komme med forslag til nye. Regionsudvalget er imidlertid tilfreds med, at meddelelsen tager højde for en række problemer og mangler, som Regionsudvalget har peget på i tidligere udtalelser.

1.1.5. Meddelelsen anerkender, at de institutionelle og administrative strukturer i nuværende og fremtidige EU-medlemsstater ligger uden for Fællesskabets kompetence, hvilket bifalder af Regionsudvalget. Regionsudvalget støtter imidlertid også henstillingerne i Kommissionens hvidbog om nye styreformer, hvis mål er tættere samspil mellem EU's institutioner, medlemsstaternes regeringer, de regionale og lokale myndigheder og civilsamfundet, ikke mindst omkring den europæiske beskæftigelsesstrategi.

1.2. Hen imod en lokal dimension i den europæiske beskæftigelsesstrategi

1.2.1. Regionsudvalget er tilfreds med den øgede bevidsthed om den lokale dimension og bifalder de fremskridt, der allerede

⁽¹⁾ EFT C 226 af 8.8.2000, s. 43.

⁽²⁾ EFT C 144 af 16.5.2001, s. 30.

⁽³⁾ EFT C 44 af 24.1.2001, s. 13.

⁽⁴⁾ EFT C 107 af 3.5.2002, s. 103.

er blevet gjort, herunder især viljen til at tage hensyn til den lokale dimension i den europæiske beskæftigelsesstrategi og indarbejde lokale beskæftigelsesstrategier i de nationale handlingsplaner, der udarbejdes i visse medlemsstater, og i gennemførelsen af den europæiske beskæftigelsesstrategi.

1.2.2. Regionsudvalget er glad for tendensen til decentralisering ved gennemførelsen af den europæiske beskæftigelsesstrategi i medlemsstaterne, men er bekymret over de hindringer, der fortsat blokerer for en større forståelse af den aktive rolle, som den lokale dimension kan spille, samtidig med at subsidiaritetsprincippet opretholdes. Regionsudvalget mener, at der er muligheder for at inddrage de lokale og regionale myndigheder yderligere, ikke blot i gennemførelsen, men især i formuleringen af lokale beskæftigelsesstrategier og i arbejdet med at udarbejde de nationale beskæftigelsesplaner.

1.2.3. Regionsudvalget bifalder meddelelsens udsagn om, at de lokale og regionale myndigheder har de bedste forudsætninger for at styrke udviklingen af den sociale økonomi eller tredje sektor, ikke mindst ved at fremme effektive partnerskaber mellem alle nøgleaktører på lokalt plan, men også fordi de lokale og regionale myndigheder er nogle af de vigtigste tjenesteleverandører i lokalområdet og kan »outsourcere« eller indgå kontrakter om levering af tjenester til den tredje sektor. Det gælder især levering af miljørelaterede og sociale tjenester i den udstrækning, det er muligt inden for medlemsstaternes retlige og forfatningsmæssige rammer. Regionsudvalget mener, at de lokale og regionale myndigheders aktiviteter på dette område kræver mange flere ressourcer og kraftigere støtte fra de nationale programmer samt, at fællesskabsinstrumenterne bruges til at fremme udvikling og udbredelse af eksempler på god praksis og til at afprøve innovative fremgangsmåder.

1.2.4. Regionsudvalget er også glad for, at man ikke blot anerkender, at de lokale og regionale myndigheder spiller en vigtig rolle ved at bane vejen for og støtte arbejdet med at fremme den sociale økonomi, men at man også indser deres betydning for, at der — som Regionsudvalget har understreget i en række tidligere udtalelser — skabes de rette betingelser for at fremme iværksætterånd og støtte virksomheder. Det, at det private erhvervsliv tager sin del af ansvaret for at øge beskæftigelsen, er helt centralt for at fremme målet med den europæiske beskæftigelsesstrategi.

1.2.5. Regionsudvalget er enig i meddelelsens konklusion om, at de lokale og regionale myndigheder ikke i tilstrækkelig

grad informeres om eller inddrages i de nationale handlingsplaner, men understreger, at det ikke er nok blot at anerkende de lokale og regionale myndigheders rolle og betydning. At Kommissionen har indset vigtigheden af, at alle regionale og lokale aktører mobiliseres for at gennemføre beskæftigelsesstrategien, indebærer ikke automatisk, at medlemsstaterne har taget dette budskab til sig. Medlemsstaterne må sikre, at de lokale og regionale myndigheder har mandat, muligheder og ressourcer til at udvikle meningsfulde lokale strategier i tæt samarbejde med nøgleaktører på lokalt plan.

1.3. *Udvikling af lokale beskæftigelsesstrategier — vejen fremad*

1.3.1. Meddelelsens understregning af det vigtige i at styrke forbindelsen mellem det lokale, regionale og nationale niveau samt EU-niveauet er positivt, men Regionsudvalget påpeger samtidig, at handling siger mere end ord.

1.3.2. Regionsudvalget mener, at de regionale og lokale myndigheder også har enestående forudsætninger for at understøtte og fremme inddragelsen af offentlige beskæftigelsestjenester i lokale partnerskaber og beskæftigelsepagter og dermed i udviklingen af lokale beskæftigelsesstrategier. Medlemsstaterne opfordres derfor til at fremme og stimulere inddragelse af offentlige beskæftigelses- og uddannelsesstjenester på dette niveau.

1.3.3. Regionsudvalget mener, at forenklingen af beskæftigelsesretningslinjerne har været til gavn, men ønsker også at se sine henstillinger vedrørende retningslinjerne afspejlet i bestemmelserne, når de forbedres. Det gælder især henstillingerne om de lokale og regionale myndigheders rolle ved udarbejdelsen og gennemførelsen af de nationale handlingsplaner.

1.3.4. Regionsudvalget bifalder bestræbelserne på at fastlægge et sammenligningsgrundlag for udviklingen af den europæiske beskæftigelsesstrategi og udbrede eksempler på god praksis inden for hver af strategiens dimensioner. Regionsudvalget håber især, at der udvikles passende og letforståelige indikatorer, der i praksis kan bruges til at udpege hindringer for udviklingen af strategiske beskæftigelsesinitiativer og gøre det lettere at sammenligne medlemsstaternes indsats for at inddrage den lokale dimension.

1.3.5. Regionsudvalget understreger, at der er behov for et tæt samarbejde mellem arbejdsformidlingerne og de lokale og regionale myndigheder omkring de beskæftigelsesfremmende aktiviteter og udviklingen af en god praksis.

1.3.6. Regionsudvalget ønsker at fremhæve den rolle, som lokale og regionale myndigheder spiller, fordi de i mange tilfælde selv er nogle af de vigtigste arbejdsgivere i lokalområdet. Det indebærer, at de lokale og regionale myndigheder også kan spille en vigtig rolle i forbindelse med fremme af god praksis, ikke mindst når det gælder om at udvikle en beskæftigelsespraksis, der er åben og omfatter alle, og navnlig tager sigte på at øge antallet af kvinder i arbejdsstyrken via et idérigt tilbud om fx børnepasning og transport og ved at fremme innovative og mere familievenlige arbejdsformer i den lokale og regionale forvaltning. De lokale og regionale myndigheder har også enestående forudsætninger for at øge beskæftigelsesegnetheden blandt grupper, der i dag er udstødte, ved at udvikle modeller for god praksis i de lokale og regionale forvaltninger gennem partnerskaber mellem lokale interesser, sociale partnere, ikke-statslige organisationer og repræsentanter for udstødte grupper.

1.3.7. Regionsudvalget konstaterer, at de nyskabende aktioner, der fremmes via indkaldelse af forslag under Den Europæiske Socialfonds artikel 6, i visse tilfælde ikke åbner mulighed for deltagelse af det kommunale myndighedsniveau. Regionsudvalget opfordrer derfor Kommissionen til at afsætte finansielle midler til fremme af den europæiske beskæftigelsesstrategi på lokalt plan, eventuelt med mere beskedne finansielle midler, som dog skal være tilstrækkelige til at udvikle og udbrede god praksis på lokalt plan og også være sammenkædet med partnerskabet med ansøgerlandene.

1.4. Retningslinjer for lokale beskæftigelsesstrategier

1.4.1. Regionsudvalget ser delvis Kommissionens meddelelse som et svar på Regionsudvalgets opfordring om komme med specifikke og konkrete forslag vedrørende udviklingen af lokale beskæftigelsesstrategier. Regionsudvalget mener, at meddelelsens bilag 1 er et positivt udgangspunkt i denne proces, fordi Kommissionen ikke fremlægger konkrete foreskrifter.

2. Regionsudvalgets henstillinger vedrørende meddelelsen

2.1. Generel vurdering

2.1.1. Meddelelsen bør efter Regionsudvalgets opfattelse føre til, at medlemsstaterne forpligter sig til at give lokale og regionale aktører konkret støtte til at udvikle og gennemføre

lokale beskæftigelsesstrategier. Regionsudvalget mener, at medlemsstaternes rolle i forbindelse med at fremme, yde ressourcer til og muliggøre denne proces må indgå i evalueringen af den europæiske beskæftigelsesstrategi i 2003 og udtrykkes mere kraftfuldt i EU's fremtidige beskæftigelsesretningslinjer.

2.2. Styrkelse af forbindelserne mellem lokale, regionale og nationale niveauer og EU

2.2.1. Regionsudvalget mener, at man må udvide og udbyde den nationale høringsproces i forbindelse med udarbejdelsen af nationale handlingsplaner, hvis den lokale dimension af den europæiske beskæftigelsesstrategi skal styrkes i bredden og dybden. For yderligere at sikre dette mener Regionsudvalget, at de nationale handlingsplaner og retningslinjer fremover bør udvikles på lang sigt snarere end ét år frem i tiden, som det for øjeblikket er tilfældet, så der er tilstrækkelig tid til at udvikle de nationale handlingsplaner via en omfattende høring af regionale og lokale aktører inklusive folkevalgte repræsentanter i alle processens faser. Det ville, mener Regionsudvalget, styrke og berige arbejdet med at udforme de nationale handlingsplaner og forhindre, at de lokale og regionale myndigheder kun får lov til at gennemføre foranstaltninger, der er blevet udformet og vedtaget på nationalt niveau. Regionsudvalget efterlyser, at der tages hensyn til dette aspekt, når den europæiske beskæftigelsesstrategi skal evalueres i 2003.

2.2.2. Regionsudvalget støtter en fortsat omlægning fra individuelle lokale beskæftigelsesinitiativer til sammenhængende, integrerede lokale beskæftigelsesstrategier. Det forudsætter en løbende og fuld deltagelse af det lokale, regionale og nationale niveau samt fællesskabsniveauet i den europæiske beskæftigelsesstrategi. Regionsudvalget kræver også, at der ydes støtte til lokale og regionale aktører, så de kan udvikle de nødvendige kundskaber for at opfylde denne opgave effektivt, især hvad angår udvikling af de strategiske aspekter af lokale beskæftigelsesstrategier. Efter Regionsudvalgets opfattelse kan man styrke og lette udviklingen af vertikal integration ved hjælp af en mere langsigtet ramme for den europæiske beskæftigelsesstrategi og de nationale handlingsplaner, samt ved at yde teknisk og rådgivningsmæssig støtte til de lokale og regionale myndigheder, når de skal udvikle lokale beskæftigelsesstrategier, ved at etablere fora til udveksling af erfaringer på nationalt niveau, som kan fremme en lokal indsats, og endelig ved at skære ned i antallet af bureaukratiske bestemmelser og regler om anvendelsen af den europæiske beskæftigelsesstrategi. I den forbindelse opfordrer Regionsudvalget medlemsstaterne til at fremlægge rapporter om, hvorledes de fremmer lokale beskæftigelsesstrategier inden for deres egne nationale handlingsplaner med oplysninger om de ressourcer, de lokale og regionale myndigheder har til rådighed for at udføre denne opgave på en hensigtsmæssig måde.

2.2.3. Regionsudvalget henstiller, at medlemsstaterne inden for rammerne af den europæiske beskæftigelsesstrategi forpligtes til jævnlige rapporter om fremskridtene med at udvikle lokale beskæftigelsesstrategier samt om omfanget og arten af lokale og regionale aktørers bidrag, både i udarbejdelsesfasen og i gennemførelsen af de nationale handlingsplaner. Regionsudvalget henstiller, at hver national handlingsplan i det mindste bør indeholde en indledende erklæring om den lokale dimensions rolle i forbindelse med udarbejdelsen af nationale handlingsplaner og angive de anvendte retningslinjer.

2.2.4. Regionsudvalget gør også opmærksom på, at det direktorat eller ministerium, som har fået til opgave at forberede de nationale handlingsplaner, i visse medlemsstater ikke har særligt tætte bånd til lokale og regionale myndigheder (på en dag til dag basis), og Regionsudvalget opfordrer medlemsstaterne til at styrke integrationen og kontakterne, så man sikrer, at de lokale og regionale myndigheder fuldt ud inddrages i forberedelsen af nationale handlingsplaner.

2.2.5. Samtidig med at man skal bygge på lokal ekspertise og knowhow, forudsætter udviklingen af effektive lokale beskæftigelsesstrategier inden for rammerne af de nationale handlingsplaner, at man aktivt støtter overførelsen og udbredelsen af eksempler på god praksis vedrørende integration af grupper, der i dag er udstødte, f.eks. integration af indvandrere og etniske mindretal, samt at man overalt i EU vægter udbredelsen af de konkrete resultater af vellykkede og innovative foranstaltninger på disse områder temmelig højt.

2.3. *Udnyttelse af erfaringer og bedre udnyttelse af eksisterende instrumenter*

2.3.1. Regionsudvalget ser gerne et initiativ, der kan fremme brugen af ESF's mainstreaming-operationer i lokale beskæftigelsesstrategier frem for at være afhængig af specielle initiativer eller budgetposter. I den sammenhæng ser det positivt på den holdning, Kommissionen giver udtryk for i meddelelsen, når den siger, at specielle initiativer udgør en ressource, der gør det muligt at udbrede god praksis, og tjener som prøvesten for innovative ideer. Regionsudvalget vil dog understrege, at i lighed med Equal-initiativet skal alle den slags specielle initiativer og redskaber omfatte nøgleelementer, der er mere direkte relateret til mainstreaming af succesfulde initiativer.

2.3.2. Regionsudvalget er enig med Kommissionen i, at fællesskabsinstrumenter bør bruges til at fremme udbredelse af bedste praksis og til udvikling af strategiske aspekter af

lokale beskæftigelsesstrategier, til at afprøve nye ideer og indfaldsvinkler og til at indsamle og udbrede bedste praksis og endelig til at påvirke ESF's mainstream-operationer. Regionsudvalget vil endvidere anbefale, at Kommissionen inden for sit kompetenceområde etablerer en database med beskæftigelsesstrategier, som der trækkes på i forbindelse med politikformulering i lokale beskæftigelsesstrategier og udviklingen af de nationale handlingsplaner. Sådant en database ville tjene som vejledning eller værktøjskasse for de lokale og regionale myndigheder. Regionsudvalget mener, at en sådan database vil være en hjælp til forberedelserne af det foreslåede forum om lokal udvikling eller være et konkret resultat af det pågældende forum.

2.4. *Ansøgerlandene*

2.4.1. Regionsudvalget er enig med Kommissionen i, at ansøgerlandene bør opfordres og hjælpes til aktivt at tage den europæiske beskæftigelsesstrategi til sig og være med til at gennemføre den, og de bør fra starten opfordres til fuldt ud at inddrage partnerskaber af lokale aktører i processen. I den forbindelse ser Regionsudvalget positivt på, at der mellem Kommissionen og mange af ansøgerlandene her op til tiltrædelsen er blevet underskrevet fælles beskæftigelsesvurderinger og -aftaler med henblik på at lægge sig op ad EU's politik, men vil gerne understrege, at den lokale dimensions rolle bør styrkes i nødvendigt omfang for at bidrage til udviklingen af arbejdsmarkedet i de pågældende lande.

2.5. *Forummet om lokal udvikling*

2.5.1. Efter Regionsudvalgets mening skal beskæftigelsesstrategien udvikles på en sammenhængende måde og indgå som led i en overordnet indfaldsvinkel til lokaludvikling, der kombinerer lokale strategier vedrørende beskæftigelse, social integration, fremme af iværksætteraktiviteter og den sociale økonomi. Regionsudvalget hilser det foreslåede Forum om lokal udvikling velkommen, hvis det kan tjene som et middel til at dele erfaringer og udbrede praksis vedrørende integration af disse aspekter i nogle overordnede, integrerede lokaludviklingsstrategier.

2.5.2. Regionsudvalget er villigt til aktivt at samarbejde med Kommissionen omkring forberedelserne og gennemførelsen af forummet om lokal udvikling. Regionsudvalget har været engageret i støttet tiltag til at styrke den lokale dimension og føler, at det kan bidrage positivt til arbejdet i forummet i kraft af dets medlemmers og deres respektive lokale og regionale myndigheders ekspertise og erfaring i relation til udformning

og afholdelse af workshops og andre aspekter af forummet. På baggrund af den centrale rolle, som de lokale og regionale myndigheder spiller som både forvalter og støtte af lokal

udvikling, forlanger Regionsudvalget, at det bliver hørt og inddraget på et meget tidligt tidspunkt i planlægningen og udformningen af forummet.

Bruxelles, den 13. marts 2002.

Albert BORE

Formand for

Regionsudvalget

Regionsudvalgets udtalelse om »Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om det fælles glossar for offentlige kontrakter (CPV)«

(2002/C 192/12)

REGIONSUDVALGET har —

under henvisning til Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om det fælles glossar for offentlige kontrakter (CPV) (KOM(2001) 449 endelig),

under henvisning til Rådets beslutning af 15. september 2001 om i henhold til EF-traktatens artikel 265, stk. 1, at anmode om Regionsudvalgets udtalelse,

under henvisning til formandens beslutning af 11. september 2001 om at henvise det forberedende arbejde til Underudvalg 6 »Beskæftigelse, Økonomisk Politik, Det Indre Marked, Industri, SMV»,

under henvisning til Kommissionens meddelelse om offentlige indkøb i Den Europæiske Union (KOM(98) 143 endelig udg.),

under henvisning til sin udtalelse om Kommissionens meddelelse om offentlige indkøb i Den Europæiske Union (CdR 108/98 fin) ⁽¹⁾,

under henvisning til Kommissionens grønne bog »Offentlige indkøb i EU — Overvejelser for fremtiden« (KOM(96) 583 endelig udg.),

under henvisning til sin udtalelse om Kommissionens grønne bog »Offentlige indkøb i EU — Overvejelser for fremtiden« (CdR 81/97 fin) ⁽²⁾,

under henvisning til Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om samordning af fremgangsmåderne ved indgåelse af offentlige indkøbskontrakter, offentlige tjenesteydelseskontrakter og offentlige bygge- og anlægskontrakter og Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om samordning af fremgangsmåderne ved indgåelse af kontrakter om vand- og energiforsyning samt transport (KOM(2000) 275 endelig og KOM(2000) 276 endelig),

⁽¹⁾ EFT C 373 af 2.12.1998, s. 13.

⁽²⁾ EFT C 244 af 11.8.1997, s. 28.

under henvisning til sin udtalelse om Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om samordning af fremgangsmåderne ved indgåelse af offentlige indkøbskontrakter, offentlige tjenesteydelseskontrakter og offentlige bygge- og anlægskontrakter og Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om samordning af fremgangsmåderne ved indgåelse af kontrakter om vand- og energiforsyning samt transport (CdR 312/2000 fin) ⁽¹⁾,

under henvisning til forslag til Regionsudvalgets udtalelse (CdR 391/2001 rev. 2), som blev vedtaget enstemmigt af Underudvalg 6 den 21. januar 2002 med Catarina Segersten-Larsson (S/PPE, rådmænd for oppositionen i Landstinget i Värmland) som ordfører,

og ud fra følgende betragtning,

Regionsudvalget ser meget positivt på CPV og hilser den nye og forbedrede udgave af glossaret velkommen, men vil dog gøre opmærksom på, at yderligere ændringer bør overvejes med henblik på at gøre glossaret mere formålstjenligt og brugervenligt —

på den 43. plenarforsamling den 13.-14. marts 2002 (mødet den 14. marts) enstemmigt vedtaget følgende udtalelse.

1. Regionsudvalgets syn på forslagene

1.1. Regionsudvalget mener, at et godt glossar til offentlige indkøb er en forudsætning for, at offentlige indkøb kan fungere i praksis. Hvis ikke ordregiverne kan kode deres indkøb på korrekt måde, risikerer man, at eventuelle leverandører ikke finder annoncerne, hvilket kan hæmme konkurrencen.

1.2. Regionsudvalget har i tidligere udtalelser om offentlige indkøb understreget vigtigheden af, at reglerne vedrørende offentlige indkøb forenkles. Derfor ser Regionsudvalget meget positivt på Kommissionens forslag om anvendelse af kun ét indkøbsskema. Dette vil indebære en lettelse for såvel ordregivere som leverandører. Regionsudvalget er overbevist om, at et velfungerende kodificeringssystem vil lette behandlingen for såvel de ordregivende enheder som for leverandørerne, og at det væsentligt vil reducere risikoen for misforståelser. Det vil også spare tid og penge takket være en mere effektiv behandling.

1.3. Regionsudvalget hilser den nye og forbedrede udgave af CPV-nomenklaturen velkommen, men mener, at den stadig har nogle mangler, der gør den vanskelig at finde rundt i. Mange erfarne ordregivere finder den grundlæggende struktur ulogisk. Samtidig opfattes glossaret i visse tilfælde som overdetaljeret og i andre tilfælde som for groft i sin inddeling.

1.4. Nogle eksempler på den ulogiske inddeling kan nævnes. Sutter og kreditkort indgår i samme gruppe. I en anden gruppe finder man rammer til billeder, kroge og øjer samt skibsskruer. Pumper til medicinsk brug er opført sammen

med betonpumper. Levering af sengetøj til hospitaler, der af plejepersonale opfattes som en vaskeritjeneste, er opført under sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger. Det er også et problem, at visse produkter optræder flere gange, hvilket gør det vanskeligt for ordregiverne at gennemskue, om de har angivet det rigtige produkt. Et andet område, der skaber problemer, er medicinkoderne, hvor ordregiverne oplever rubrikinddelingen som ulogisk. For eksempel er det uklart, hvorfor fem vacciner specificeres på præparatniveau, mens mange medicingrupper helt mangler rubrikker.

1.5. Regionsudvalget understreger, at udviklingen i medlemsstaterne går i retning af mere elektronisk handel. En praktisk anvendelig nomenklatur for offentlige indkøb er en af forudsætningerne for, at denne handel kan fungere optimalt.

1.6. Regionsudvalget minder om, at et bedre CPV-glossar også kunne gøre det muligt for Kommissionen at få en korrekt indkøbsstatistik direkte fra TED-databasen ⁽²⁾, hvilket ville reducere de ordregivende myndigheders administrative byrde.

1.7. Regionsudvalget gør opmærksom på, at CPV er et eksempel på, at tidlig inddragelse af Regionsudvalget og bedre inddragelse af de lokale og regionale aktører i forberedelsen af EU's politik i medlemsstaterne — som omtalt i hvidbogen om nye styreformer i EU ⁽³⁾ — kunne have gjort Kommissionens høringsproces mere frugtbar, idet en tilstrækkelig omfattende revision af CPV forudsætter praktisk førstehåndskendskab til anvendelse af glossaret.

⁽¹⁾ EFT C 144 af 16.5.2001, s. 23.

⁽²⁾ Tenders Electronic Daily.

⁽³⁾ Nye styreformer i EU — En hvidbog (KOM(2001) 428 endelig).

1.8. Regionsudvalget opfordrer Kommissionen, Europa-Parlamentet og Rådet til at tage hensyn til de ændringsforslag til CPV, der fremlægges i denne udtalelse, samt til de eventuelle yderligere ændringsforslag fra lokale og regionale aktører eller deres repræsentanter, som fremlægges på et senere stadium i beslutningsprocessen vedrørende CPV.

2. Regionsudvalgets henstillinger i forbindelse med forslagene

2.1. Regionsudvalget har i flere tidligere udtalelser om offentlige indkøb peget på de praktiske problemer med CPV ⁽¹⁾.

2.2. Regionsudvalget finder det positivt, at man har et glossar, men det er en forudsætning, at glossaret fungerer tilfredsstillende. Ifølge oplysninger fra såvel ordregivende enheder som virksomheder er den reviderede udgave af CPV-glossaret stadig uklar, heterogen og svær at finde rundt i.

2.3. Den manglende logik i den grundlæggende struktur opfattes som det største problem. For varenes vedkommende bør man overveje at lade inddelingen bygge på produktets anvendelse og ikke på, hvad det er fremstillet af. Ellers opstår nemlig den situation, at et produkt kan optræde flere steder. Hvis der eksisterer internationalt benyttede og kendte indde-

(1) CdR 81/97 fin punkt 3.4.1-3.4.3, CdR 108/98 fin punkt 3.3.5, CdR 312/2000 fin punkt 2.8.1-2.8.4.

lingsmetoder på et område, bør man overveje at lade dem ligge til grund for inddelingen. Et eksempel er lægemidler, hvor det er hensigtsmæssigt at bruge ATC-systemet. ATC-koden udarbejdes af WHO og anbefales til opgørelser over anvendelse af medicin.

2.4. Ved offentlige indkøb er det ønskeligt også at nå ud til leverandører, der ikke har specialiseret sig i salg til den offentlige sektor eller til et bestemt geografisk område. Det er her vigtigt at bemærke, at der eksisterer et klassificeringssystem til søgning, udvælgelse og identificering af produkter og tjenester, nemlig UNSPSC (Universal Standard Products and Service Classification). Dette system har vundet udbredelse blandt en bred vifte af brugere i forbindelse med elektronisk handel.

2.5. Det er vigtigt, at parallel anvendelse af CPV og UNSPSC kan finde sted forholdsvis smidigt. Dette kan f.eks. opnås med en krydsreferenceliste for de to systemer. Kommissionen bør således sammen med UNSPSC sikre, at krydsreferencelister, som kan bruges i forbindelse med elektronisk handel, udarbejdes og føres ajour.

2.6. Hvis revisionsarbejdet og arbejdet med vedligeholdelse og ajourføring af CPV skal bære frugt og man skal få et velfungerende glossar, er det absolut nødvendigt, at ordregivere og leverandører med praktisk erfaring inddrages. Da det regionale og lokale niveau står for en meget betydelig del af de offentlige indkøb, henstiller Regionsudvalget, at en stor del af indkøbsekspertisen repræsenterer netop disse niveauer.

Bruxelles, den 14. marts 2002.

Albert BORE

Formand for

Regionsudvalget

Regionsudvalgets udtalelse om »Partnerskab mellem lokale og regionale myndigheder og socialøkonomiske organisationer: et bidrag til beskæftigelse, lokal udvikling og social samhørighed«

(2002/C 192/13)

REGIONSUDVALGET har —

under henvisning til præsidiets beslutning af 12. juni 2001 om i henhold til EF-traktatens artikel 265, stk. 5, på eget initiativ at afgive udtalelse om ovennævnte emne og henvise det forberedende arbejde til Underudvalg 6 »Beskæftigelse, Økonomisk Politik, Det Indre Marked, Industri, SMV«,

under henvisning til sin udtalelse om Kommissionens meddelelse »Skabelse af et Europa med plads til alle« (CdR 84/2000 fin) ⁽¹⁾,

under henvisning til sin udtalelse om »De regionale beskæftigelsespagters indhold og deres indvirkning på strukturpolitikken« (CdR 91/1999 fin) ⁽²⁾,

under henvisning til sin resolution om »Gennemførelse af den europæiske beskæftigelsesstrategi« (CdR 461/1999 fin) ⁽³⁾,

under henvisning til sin udtalelse om Kommissionens meddelelse »Lokal handling til fordel for beskæftigelsen — Den lokale dimension i den europæiske beskæftigelsesstrategi« (CdR 187/2000 fin) ⁽⁴⁾,

under henvisning til sin udtalelse om »Kommissionens forslag til Rådets beslutning om retningslinjer for medlemsstaternes beskæftigelsespolitik i 2001« og »Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om Fællesskabets tilskyndelsesforanstaltninger på beskæftigelsesområdet« (CdR 310/2000 fin) ⁽⁵⁾,

under henvisning til sin resolution om »Partnerskabsprincippet og dets gennemførelse i reformen af strukturfondene 2000-2006« (CdR 434/1999 fin) ⁽⁶⁾,

under henvisning til sin udtalelse om »Fremme af foreninger og fonde i Europa« (CdR 306/97 fin) ⁽⁷⁾,

under henvisning til sin udtalelse om »Regionerne og den nye økonomi — retningslinjer for EFRU's nyskabende aktioner for perioden 2000-2006« (CdR 351/2000 fin) ⁽⁸⁾,

under henvisning til sin udtalelse om »Den europæiske regionalpolitikens struktur og målsætninger i sammenhæng med EU-udvidelsen og globaliseringen: åbning af debatten« (CdR 157/2000 fin) ⁽⁹⁾,

under henvisning til Kommissionens meddelelse Styrkelse af den lokale dimension i den europæiske beskæftigelsesstrategi (KOM(2001) 629 endelig), hvori det understreges, at den europæiske beskæftigelsesstrategis lokale dimension har gavn af »den tredje vej« (socialøkonomien), som kan levere et vigtigt bidrag til skabelse og bevarelse af beskæftigelse, bl.a. ved at reagere på situationer, hvor markedet ikke dækker behovene, f.eks. i forskellige sociale og kulturelle situationer,

⁽¹⁾ EFT C 317 af 6.11.2000, s. 47.

⁽²⁾ EFT C 293 af 13.10.1999, s. 1.

⁽³⁾ EFT C 226 af 8.8.2000, s. 43.

⁽⁴⁾ EFT C 22 af 24.1.2001, s. 13.

⁽⁵⁾ EFT C 144 af 16.5.2001, s. 30.

⁽⁶⁾ EFT C 266 af 8.5.2000, s. 20.

⁽⁷⁾ EFT C 180 af 11.6.1998, s. 57.

⁽⁸⁾ EFT C 144 af 16.5.2001, s. 62.

⁽⁹⁾ EFT C 148 af 18.5.2001, s. 25.

under henvisning til OECD's rapport fra november 1998 (DT/LEED/DC/98)2 om socialøkonomi i OECD's medlemsstater, herunder navnlig om økonomiens udvikling og skabelse af beskæftigelse på lokalt plan,

og ud fra følgende betragtninger:

EU opfordrer alle aktører, herunder også de lokale og regionale myndigheder, til at medvirke til at sikre, at EU »bliver den mest konkurrencedygtige og dynamiske videnbaserede økonomi i verden, en økonomi, der kan skabe en holdbar økonomisk vækst med flere og bedre job og større social samhørighed«,

byer og bykoncentrationer er de økonomiske motorer og udgør de vigtigste markeder for varer og tjenesteydelser. De rummer den viden, der er nødvendig for at opbygge en dynamisk, konkurrencedygtig regional, national og europæisk økonomi,

her ved århundredets begyndelse er beskæftigelsespolitik nøje knyttet til innovationspolitik, udbredelse af informationssamfundet, social integrationspolitik, oprettelse af virksomheder og nye økonomiske sektorer,

dette nye policy mix kræver styrkelse af de lokale og regionale myndigheders rolle og partnerskaber med relevante aktører i civilsamfundet såsom erhvervsorganisationer, uddannelsesinstitutioner, forskellige offentlige organer, der tager sig af beskæftigelsen, ikke-statslige organisationer, socialøkonomiens organisationer og civilsamfundet,

for at sikre social samhørighed, beskæftigelse og integreret bæredygtig lokal udvikling bliver der i stadig højere grad brug for stærke partnerskaber mellem alle aktører, det være sig i den private markedsbaserede sektor, i den offentlige sektor, i socialøkonomien eller i det organiserede civilsamfund,

socialøkonomiens organisationer er naturlige partnere for de lokale og regionale myndigheder i forbindelse med udviklingen af strategier,

under henvisning til forslag til Regionsudvalgets udtalelse (CdR 384/2001 rev. 2), som blev vedtaget enstemmigt af Underudvalg 6 den 21. januar 2002 med Bas Verkerk (NL, ELDR, viceborgmester i Haag) som ordfører —

på den 43. plenarforsamling den 13.-14. marts 2002 (mødet den 14. marts) enstemmigt vedtaget følgende udtalelse.

1. Regionsudvalgets syn på anvendelse af partnerskaber og europæiske agendaer

1.1. Byerne har enorme potentialer. Det er byerne, der er motorer i den regionale økonomi. De er markedsplads for mange varer og tjenesteydelser, og de rummer den viden og de muligheder, der er nødvendige for at opbygge en konkurrencedygtig lokal, regional og europæisk økonomi. Byer og bykoncentrationer kan — om nogen — bidrage til Lissabontopmødets målsætning: »at gøre Europa til den mest konkurrencedygtige og dynamiske videnbaserede økonomi i verden, en økonomi, der kan skabe en holdbar økonomisk vækst med flere og bedre job og større social samhørighed«.

1.2. Beskæftigelsespolitikken skal derfor stå i nøje sammenhæng med innovationspolitik, integrationspolitik, iværksættelse, informationssamfundet og nye økonomiske sektorer. Dette nye mix af sammenhængende politikker kræver, at de lokale og de regionale myndigheders rolle styrkes. Effektiv anvendelse af dette »mix« kræver god koordinering med de berørte parter

i byerne såsom virksomheder, undervisningsinstitutioner, offentlige og private instanser, der har at gøre med beskæftigelsen, forskellige ikke-statslige organisationer og borgerne.

1.3. Mange europæiske byer og bykoncentrationer har i en længere periode været udsat for kraftig økonomisk og social tilbagegang. Tilbagegangen rammer ofte særlig hårdt i bestemte kvarterer og bydele. Skønt mange byer og byområder, ikke mindst satellitbyer og forstæder, nyder godt af den økonomiske vækst i de seneste år og klarer sig godt økonomisk, er der på den anden side især i byernes midte endnu enklaver og kvarterer, som halter kraftigt bagefter. Det drejer sig om relativ høj arbejdsløshed, tilbagegang inden for forskellige økonomiske sektorer som følge af globaliseringen, svækkelse af den økonomiske vitalitet og absorbering af migranttilvandringer til byerne og de dermed sammenhængende akutte integrationsproblemer. Disse problemer hober sig op i byer og byregioner og koncentrerer sig ofte i bestemte dele af en by eller en region. Det må forhindres, at (dele af) byerne bliver det 21. århundredes ghettoer.

1.4. Kommissionens anden rapport om økonomisk og social samhørighed erkender byernes problemer, men erkender også deres rolle og potentiale og nævner bypolitik som en af de mulige prioriteringer i EU's fremtidige regionalpolitik. Byer og byområder spiller jo en væsentlig rolle i en polycentrisk og afbalanceret socialøkonomisk udvikling i Europa. Det er ligeledes vigtigt, at der opstår synergi mellem byerne og de omliggende landdistrikter. Landdistrikterne kan f.eks. drage nytte af byernes uddannelsesmæssige og kulturelle faciliteter, og byområderne kan bruge landdistrikternes ro og plads til naturoplevelser, afslapning og pladskrævende aktiviteter (vandreture, surfing, golf o.l.).

1.5. Af ovenstående årsager må der gøres alt, hvad der er muligt, for at overvinde de nævnte problemer, udnytte potentialet og gribe chancerne. I den forbindelse er partnerskaber gode instrumenter til at forene kræfterne på lokalt og regionalt plan. Ud over den traditionelle økonomi rummer socialøkonomien chancer for beskæftigelse og integration, specielt i vanskeligt stillede kvarterer i storbyer og bykoncentrationer. Disse temaer udvikles nærmere i det følgende.

2. Regionsudvalgets syn på partnerskaber og regional og lokal socialøkonomisk udvikling

Nye styreformer i EU

2.1. Regionsudvalget understreger, at partnerskaber mellem lokale og regionale myndigheder på den ene side og lokale og regionale partnere på den anden side kan være et vigtigt instrument til at sikre en effektiv socialøkonomisk udvikling i en by eller et område. Partnerskaber er et nødvendigt instrument for myndighederne, når de skal forvalte en by eller region. Der er dels vertikale partnerskaber mellem forskellige myndigheder (stat, provins, region, by), dels horisontale partnerskaber (mellem byer og deres lokale partnere). Denne form for bystyre går ud over den klassiske opfattelse af lokal myndighed, der begrænser sig til det demokratisk valgte styre. Her er der tale om et styre, hvor alle et områdes ressourcer og potentialer mobiliseres, og hvor de lokale og regionale myndigheder inddrager alle relevante lokale og regionale instanser. Et sådant både vertikalt og horisontalt samarbejde stemmer overens med nutidens realiteter i et netværksamfund. Funktionerne er ikke mere eksklusivt afgrænsede under udelukkelse af andre, men der sigtes tværtimod på inddragelse, naturligvis uden opgivelse af parternes respektive ansvar.

2.2. Subsidiaritetsprincippet indebærer, at navnlig de lokale og regionale myndigheder skal spille en pionerrolle i forbindelse med oprettelse og anvendelse af partnerskaber. Disse myndighedslederskab er jo baseret på demokratisk legitimitet, transparens, koordination og optimal anvendelse af alle forhåndenværende midler. Det indebærer også, at de lokale myndigheder og deres partnere skal inddrages i forberedelsen og gennemførelsen af EU's politik og aktiviteter, som f.eks. gennemførelsen af e-Europe og den europæiske beskæftigelsespolitik. Det sker for ofte, at de lokale og regionale myndigheder i praksis konfronteres med politiske foranstaltninger og regler, der står i vejen for effektiv implementering af EU-politikken.

Ekspertisecentre

2.3. Regionsudvalget understreger, at varighed fremmer partnerskabers kvalitet og effektivitet. I den forbindelse er flerårige kontrakter, uddannelse, den rigtige skalering af partnerskaberne og deres gearing til den lokale/regionale udviklingsstrategi af stor betydning. Et velfungerende partnerskab kan samtidig fungere som ekspertisecenter og dermed levere et værdifuldt bidrag til den europæiske og nationale politik på den sociale og økonomiske udviklings område. Der kan i den forbindelse være tale om forskellige former for EU-politik og -aktioner såsom iværksætterpolitik, SMV-politik, e-Europe, beskæftigelsespolitik (hvor navnlig lokale handlingsplaner er af betydning), undervisning (e-læring) og regionalpolitik.

2.4. For at drage nytte af de forskellige former for partnerskaber må Kommissionen stimulere og finansiere udveksling af god praksis og benchmarking. Det vil navnlig være af værdi for ansøgerlandene. Derfor opfordres EU til at oprette en databank med henblik på benchmarking i tilknytning til partnerskab og socialøkonomi. Senere i udtalelsen behandles socialøkonomien mere indgående i et særligt afsnit. Ved hjælp af et sådant instrument kan der også let udveksles oplysninger om god praksis mellem de nuværende medlemsstater og ansøgerlandene.

2.5. Regionsudvalget har oprettet særlige udvalg til at tage sig af forholdet til ansøgerlandene. Disse såkaldt blandede udvalg har til formål at støtte tiltrædelsen på lokalt og regionalt plan, bl.a. via udveksling af viden og erfaringer. De blandede udvalg Regionsudvalget/ansøgerlandene skal fremme konkret samarbejde på dette punkt og støttes med økonomiske midler og af en europæisk database.

2.6. Hvidbogen »Nye styreformer i EU« bør integrere ovenstående ideer i de endelige forslag. Det er jo netop de lokale og regionale myndigheder, der er tættest på borgerne og dermed har direkte kontakt med de lokale og regionale aktører. Byerne og regionerne må tilskyndes til at benytte partnerskaber som en permanent del af deres styrelsmæssige værktøjer.

Territorial og strategisk udvikling

2.7. Regionsudvalget understreger, at effektive partnerskaber for det meste er baseret på en socialøkonomisk sammenhæng i et bestemt område. Derfor forekommer der partnerskaber på forskellige skalaniveauer. F.eks. er social inddragelse med henblik på integration og beskæftigelse ofte baseret på en eller nogle få sammensluttede bykvarterer. Byudvikling finder ofte sted på byniveau. De økonomiske faciliteter (kontorer og erhvervsgrunde), arbejdsmarkedet og boligmarkedet styres ofte på storbyplan eller regionalt. Muligheder og problemer på et givet skalaniveau kan ofte have konsekvenser for andre niveauer. Derfor er det vigtigt, at partnerskaber kan anvendes fleksibelt. Af eksempler kan nævnes bydelsforvaltning, iværksætterorganisationer, regionale arbejdsmarkedspagter, økonomisk-turistmæssige produkter i tilknytning til multikulturelle samfund i særlige bykvarterer (city mundials, china-towns o.l.).

2.8. Også på europæisk plan varierer de socialøkonomiske omstændigheder. For at kunne anvende territoriale partnerskaber effektivt er fleksibilitet i forhold til byområde og/eller region af stor betydning. Flexibiliteten drejer sig ikke alene om den styremæssige indretning, men i højere grad om anvendelsen af de lokale og regionale ressourcer. En af de ressourcer kan være europæiske fonde. Fondenes effektivitet i forhold til parternes indsats begrænses imidlertid væsentligt af, at hver fond og hver subsidieordning har sine egne regler, så at det i praksis volder store problemer at kombinere instrumenterne. Det strider imidlertid ganske imod den i praksis ønskede integrerede udvikling af forsovmte kvarterer eller områder med økonomisk potentiale, fordi en integreret udvikling forudsætter (subsidie)instrumenter, som hænger sammen og kan supplere hinanden. Ved »kombination« forstås at fjerne hindringerne for, at de forskellige europæiske subsidier kan supplere hinanden. Kombination af forskellige fonde indebærer ekstra muligheder. Formålet med kombinationen er ikke at komme af sted med at kumulere europæiske subsidier, men først og fremmest at sikre, at fondene fleksibelt kan supplere hinanden, f.eks. mellem Mål 2 og Mål 3 indbyrdes.

En anden begrænsning ved de europæiske støttefonde er, at regelmængden i praksis er overvældende for de gennemførende instanser, hvilket i høj grad afholder partnere både i byerne og

i landdistrikterne fra at anvende disse instrumenter. Der er hårdt brug for en deregulering, som først og fremmest skal forbedre den praktiske gennemførlighed.

2.9. Det bør nærmere undersøges, hvordan en sådan fleksibilitet kan sikres. Regionsudvalget opfordrer til, at der nedsættes en interinstitutionel arbejdsgruppe (med deltagere fra Regionsudvalget, Kommissionen, Europa-Parlamentet og Ministerrådet) til at følge denne undersøgelse.

2.10. Et konkret punkt i forbindelse med anvendelsen af fondene til stimulering af den lokale og den regionale udvikling er at skabe mulighed for at opnå smålån til små (startende) virksomheder og små projekter inden for socialøkonomien. Regionsudvalget anmoder Kommissionen om snarest at skabe mulighed herfor.

2.11. Der opstår ekstra chancer for at gennemføre EU-politik (e-Europe, handlingsplaner for beskæftigelsen) i et givet område, hvis forskellige fonde kan kombineres til en samlet »lump sum«. Konkret ville det kunne betyde, at mål 3-midler, der ikke kan anvendes effektivt, kan benyttes til mål 2-planer i samme region. EU-politikens endelige mål turde jo være økonomisk og social samhørighed og forbedring af de socialøkonomiske præstationer i et givet område.

3. Regionsudvalgets syn på partnerskaber og socialøkonomi

3.1. Foruden i kraft af myndighedernes indsats og via den traditionelle markedsorienterede økonomi leveres der også tjenester og varer på grundlag af en »mellemløst«, der sigter mod at opfylde sociale og samfundsmæssige mål og behov. Det foregår ikke på samme måde i alle landene. Fordi der bl.a. af den grund er ting, der ikke klart lader sig definere, taler vi for nemheds skyld om socialøkonomi. Socialøkonomiens organisationer er foretagender, der producerer varer og/eller tjenesteydelser, men de er ikke selskaber (der er kapitalbase-rede).

3.2. De socialøkonomiske organisationers juridiske form adskiller sig fra medlemsstat til medlemsstat, men generelt er der tale om kooperativer, gensidige selskaber, foreninger og fonde. På det seneste er der dukket nye former op, som f.eks. erhvervsdrivende foreninger og almennyttige kooperativer, som reagerer på nye behov såsom jobskabelse, bekæmpelse af udstødelse eller omstrukturering af velfærdsstaten.

3.3. Hele socialøkonomisektoren beskæftiger ca. 8 mio. mennesker i EU og tegner sig dermed for 6,6 % af den samlede civile beskæftigelse. Den er repræsenteret i alle økonomiske og sociale sektorer, består af både meget store og meget små foretagender og er således en økonomisk sektor af første rang, der beskæftiger lige så mange mennesker som f.eks. et land som Spanien ⁽¹⁾.

3.4. Regionsudvalget understreger, at socialøkonomien spiller en stor rolle på lokalt plan. I partnerskab med den private, profitorienterede sektor og med den offentlige sektor bidrager den til social samhørighed, social kapitaldannelse, integration, jobskabelse og oprettelse af virksomheder på lokalt plan. Man må også huske på, at partnerskaber og socialøkonomi på lokalt og regionalt plan bidrager til at styrke kvarterers og landsbyers situation.

3.5. Dette partnerskab stemmer overens med konklusionerne fra Lissabon-topmødet, hvor det hedder: »Der vil blive anvendt en fuldt decentraliseret tilgang, der er i tråd med nærhedsprincippet, og hvor EU-medlemsstaterne, de regionale og lokale niveauer samt arbejdsmarkedets parter og civilsamfundet deltager aktivt ved hjælp af forskellige former for partnerskab«, og med den 11. beskæftigelsespolitiske retningslinje, ifølge hvilken »medlemsstaterne opfordrer lokale og regionale myndigheder til at udvikle beskæftigelsesstrategier for fuldt ud at udnytte mulighederne for jobskabelse på lokalt plan og med henblik herpå fremme partnerskaber mellem alle de berørte aktører, herunder repræsentanter fra civilsamfundet, ... og fremmer foranstaltninger til at forbedre den tredje sektors konkurrenceevne og dens muligheder for at skabe flere og bedre job«.

3.6. Dette vedrører såvel byområder som landdistrikter. I byerne er hovedproblemerne at bekæmpe udstødelse og kriminalitet, at stimulere beskæftigelse og jobegnethed, at selvstændiggøre folk og at styrke lokale kapaciteter. I landdistrikterne drejer det sig om at takle økonomisk og social »ørkendelse«, investere i at skabe bæredygtige virksomheder og kvalitetsprægede job samt stimulere netværksdannelse. Til løsning af disse problemer bør ikke blot den traditionelle private, profitorienterede sektor og den offentlige sektor, men også socialøkonomien inddrages, idet den i stadig stigende grad kan bidrage via sin evne til at organisere folk, udvikle selvstændighed og demokrati (styring) samt skabe økonomisk og social aktivitet og job.

3.7. Regionsudvalget understreger, at socialøkonomien kan levere et interessant bidrag til den lokale og regionale udvikling:

— Socialøkonomiens virksomheder er vigtige partnere for de lokale myndigheder i forbindelse med gennemførelse af lokale udviklingsstrategier og skabelse af velfærd for brede lag i lokalbefolkningen. Det hindrer naturligvis ikke, at de lokale myndigheder i påkommende tilfælde anvender »fair play«-princippet, så virksomheder såvel fra den traditionelle kommercielle sektor som fra socialøkonomien i ærlig konkurrence kan byde på gennemførelsen af lokale udviklingsstrategier. Socialøkonomiens virksomheder kan navnlig tilbyde tjenester og varer med socialt sigte, som parterne på det traditionelle marked og myndighederne ikke dækker efterspørgslen efter.

— Socialøkonomien bidrager til lokal udvikling og socialt fremskridt, idet den opbygger en lokal social kapital ved at styrke tilliden mellem mennesker og troen på fællesskabet, fremme borgernes engagement og deltagelse i samfundet og stimulere social samhørighed ved at reintegrere udstødte og marginaliserede personer (som f.eks. migranter og langtidsledige).

— Socialøkonomiens virksomheder udgør i kraft af deres strukturelle forskel i forhold til offentlige og profitorienterede virksomheder en væsentlig del af den pluralistiske europæiske sociale og økonomiske model.

— Socialøkonomien skaber sociale foretagender og en ny, social iværksætterkultur (OECD), som navnlig er orienteret mod integration af marginaliserede grupper via aktiv deltagelse og en ny fremgangsmåde. Hermed tilvejebringes der en ny kombination af ressourcer (offentlige, markedsorienterede, frivilligt arbejde) med det formål at skabe job. Socialøkonomien kan derfor imødekomme en række behov, som den offentlige sektor og markedet ikke kan eller vil dække.

— Ved at organisere arbejdsløse på lokalt plan hjælper socialøkonomiens organisationer de lokale myndigheder med at ændre passive socialsikringsydelser og arbejdsløshedsdagpenge til aktive sociale investeringer i bæredygtig udvikling.

3.8. Regionsudvalget understreger, at det er vigtigt, bl.a. via partnerskaber, at udvikle en stærk socialøkonomi og et organiseret civilsamfund for at styrke de unge, skrøbelige

⁽¹⁾ Se »The interprices and organizations of the third system in the European Union«, Ciriec, år 2000.

demokratier i de central- og østeuropæiske lande. Der er hårdt brug for samarbejde og udveksling af erfaringer mellem EU og ansøgerlandene.

Regionsudvalget understreger desuden, at behovet for at fremme partnerskaber med henblik på at udvikle en stærk socialøkonomi og et stærkt civilsamfund og for samarbejde og udveksling med EU er lige så stort i de sydlige Middelhavslande, der indgår i den såkaldte Barcelona-proces.

3.9. Socialøkonomien er et laboratorium for social innovation ved hjælp af ny teknologi og er dermed velegnet til at takle manglen på IT-færdigheder via en mere participativ tilgang til ny informations- og kommunikationsteknologi og anvendelsen heraf til opbygning af e-demokrati og e-læring på lokalt plan.

3.10. Den økonomiske og sociale politik på europæisk, nationalt og lokalt plan bør anerkende og tage hensyn til socialøkonomien med dens særlige karakteristika. Med sin evne til at forlige den økonomiske og den sociale sfære og ved at kombinere iværksætterånd med sociale målsætninger kan socialøkonomien bekæmpe passiv forsørgelse inden for de sociale sikringssystemer. Det kan føre til ubetinget fordelagtige situationer, hvor offentlige ressourcer til tjenesteydelser suppleres af markedets ressourcer og frivillige ressourcer.

3.11. De økonomiske og sociale principper for partnerskaber og socialøkonomiske foretagender bør have særlig opmærksomhed i undervisningen, herunder navnlig i MBA-uddannelsen. Undervisningen koncentrerer sig for øjeblikket navnlig om de generelle økonomiske principper, som især bygger på traditionel økonomisk tænkning. Den socialøkonomiske virksomhedsleder bør ud over den kommercielle bagage også have særlig uddannelse i omkostningsdækkende og kontinuitetsmanagement og i at beregne værdien af den sociale komponent. Dette element bør også optages i ESF-direktiverne i forbindelse med mulighederne for livslang læring, idet der bør oprettes kurser heri.

4. Henstillinger til Det Europæiske Råd og Europa-Kommissionen vedrørende partnerskaber og socialøkonomi

4.1. Optagelse af partnerskaber i hvidbogen om nye styreformersom et basisinstrument for det lokale og regionale styre med den udtrykkelige henstilling, at alle medlemsstater og ansøgerlande aktivt skal anvende partnerskaber med henblik på lokal og regional økonomisk udvikling og social samhørighed og til fremme af socialøkonomien;

4.2. Kommissionen bør oprette en database vedrørende god praksis med hensyn til partnerskaber og socialøkonomi,

som også ansøgerlandene kan benytte, og bilateral og gruppevis udveksling af god partnerskabspraksis på lokalt og regionalt plan bør stimuleres og finansieres bl.a. via Regionsudvalgets blandede udvalg;

4.3. Der optages en artikel i retningslinjerne for medlemsstaterne om de lokale handlingsplaner for beskæftigelsen gående ud på, at oprettelse af partnerskaber kan opføres som en omkostningspost, og at den tid, de lokale myndigheder investerer heri, betragtes som en omkostning, der godtgøres. Retningslinje 11 i den europæiske beskæftigelsespolitik bør skærpes i overensstemmelse hermed og partnerskabernes relevans for alle 4 søjler fremhæves i retningslinjerne for 2002 og følgende år;

4.4. restriktive love og administrative bestemmelser har stor betydning ved at fastlægge mere eller mindre gunstige rammer for nye initiativer som sociale foretagender. En benchmarking-procedure ville være på sin plads. Derfor bør der på europæisk, nationalt og lokalt plan udvikles strukturer og finansielle mekanismer (herunder mulighed for at opnå smålån), der støtter disse initiativer, som ofte er af meget begrænset størrelse;

4.5. partnerskaber bør benyttes som ekspertisecentre og tidligt inddrages i forberedelsen af EU- og national politik, og denne henstilling bør optages i retningslinje 11 i den europæiske beskæftigelsespolitik og i strukturfondsforordningen;

4.6. fleksibilitet, kombination og deregulering bør fremmes for at sikre lokale partnere rimelige vilkår i forbindelse med anvendelsen af EU-midler (mål 1, 2 og 3) med henblik på at åbne mulighed for lokal udvikling både hvad angår udnyttelse af potentialer og bekæmpelse af problemer. Kommissionen opfordres til at undersøge, hvordan fleksibiliteten og tanken om en »lump sum« kan realiseres. Hertil bør der nedsættes en interinstitutionel arbejdsgruppe. Strukturfondsreglerne for perioden 2007-2013 bør indrettes herefter;

4.7. socialøkonomiens foretagender er modeller på bæredygtig udvikling i kraft af deres principper om social ansvarlighed, lokal forvaltning og territorial udvikling. Derfor skal de inddrages i den territoriale udviklingspolitik både på europæisk, nationalt og lokalt plan;

4.8. god praksis vedrørende lokale partnerskaber, ikke mindst med socialøkonomiens organisationer, bør overføres til ansøgerlandene for at styrke social samhørighed, jobskabelse, forvaltning og demokrati;

4.9. Undervisningssektoren i medlemsstaterne bør interessere sig for socialøkonomiens og partnerskabernes principper. Konkret bør undervisning heri såvel som tilvejebringelse af

undervisningsmateriale og etablering af kurser kunne finansieres under temaet livslang uddannelse.

Bruxelles, den 14. marts 2002.

Albert BORE

Formand for

Regionsudvalget

Regionsudvalgets udtalelse om:

- **»Forslag til Rådets beslutning om på Det Europæiske Fællesskabs vegne at godkende Kyoto-protokollen til De Forenede Nationers rammekonvention om klimaændringer og den fælles opfyldelse af forpligtelserne i forbindelse hermed«,**
- **»Meddelelse fra Kommissionen »Om iværksættelse af det europæiske klimaændringprograms første fase«, og**
- **»Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om en ordning for handel med kvoter for drivhusgasemissioner i Fællesskabet og om ændring af Rådets direktiv 96/61/EF«**

(2002/C 192/14)

REGIONSUDVALGET har —

under henvisning til Forslag til Rådets beslutning om på Det Europæiske Fællesskabs vegne at godkende Kyoto-protokollen til De Forenede Nationers rammekonvention om klimaændringer og den fælles opfyldelse af forpligtelserne i forbindelse hermed (KOM(2001) 579 endelig), Meddelelse fra Kommissionen »Om iværksættelse af det europæiske klimaændringprograms første fase« (KOM(2001) 580 endelig) og Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om en ordning for handel med kvoter for drivhusgasemissioner i Fællesskabet og om ændring af Rådets direktiv 96/61/EF (KOM(2001) 581 endelig),

under henvisning til Rådets beslutning af 11. december 2001 om, under henvisning til EF-traktatens artikel 175, at anmode om Regionsudvalgets udtalelse,

under henvisning til præsidiets beslutning af 12. juni 2001 om at henvise det forberedende arbejde til Underudvalg 4, det nuværende Underudvalg for Bæredygtig Udvikling,

under henvisning til formandens beslutning af 11. marts om i henhold til forretningsordenens artikel 40, stk. 2, at udpege Susanna Rahkonen (FIN/PSE) til hovedordfører,

under henvisning til sin udtalelse af 18. september 1997 om »Klimaændringer og energi«, CdR 104/97 fin ⁽¹⁾,

under henvisning til den protokol om reduktion af drivhusgasemissioner, der blev vedtaget på FN's tredje partskonference (KP3) om en rammekonvention om klimaændringer i Kyoto den 1.-10. december 1997,

under henvisning til sin udtalelse af 16. juli 1998 om »Energi for fremtiden: Vedvarende energikilder«, hvidbog vedrørende en strategi- og handlingsplan på fællesskabsplan (KOM(97) 599 endelig udg.), CdR 57/98 fin ⁽²⁾,

under henvisning til sin udtalelse af 11. marts 1999 om »Transport og CO₂- En løsningsmodel for EU« (KOM(98) 204 endelig udg.), CdR 230/98 fin ⁽³⁾,

under henvisning til sin udtalelse af 18. november 1999 om »Forberedelser til gennemførelse af Kyoto-protokollen« (KOM(1999) 230 endelig udg.), CdR 295/1999 fin ⁽⁴⁾,

under henvisning til sin udtalelse af 21. september 2000 om »Grønbog om handel med emissioner af drivhusgasser inden for Den Europæiske Union og Meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet om EU's politikker og foranstaltninger til reduktion af drivhusgasemissionerne: Mod et europæisk klimaændringsprogram« (KOM(2000) 87 endelig og KOM(2000) 88 endelig), CdR 189/2000 fin ⁽⁵⁾,

under henvisning til sin udtalelse af 14. november 2001 om »Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet om 'Ti år efter Rio: Forberedelse af verdenskonferencen om bæredygtig udvikling i 2002'« (KOM(2001) 53 endelig), CdR 37/2001 fin ⁽⁶⁾ —

på sin 43. plenarforsamling af 13.-14. marts 2002 (mødet den 14. marts) enstemmigt vedtaget følgende udtalelse.

Regionsudvalgets synspunkter og henstillinger

1. Angående Forslag til Rådets beslutning om på Det Europæiske Fællesskabs vegne at godkende Kyoto-protokollen til De Forenede Nationers rammekonvention om klimaændringer og den fælles opfyldelse af forpligtelserne i forbindelse hermed ⁽⁷⁾

1.1. Regionsudvalget støtter stærkt en ratificering af Kyoto-protokollen i medlemsstaterne og i Rådet, og mener absolut, at de af Rådet foreslåede tidsplaner og teksternes øvrige indhold bør gøres retligt bindende.

1.2. Regionsudvalget håber, at ratificeringsprocessen kan erklæres for afsluttet på Rio+10 i Johannesburg i 2002. I denne forbindelse henviser Regionsudvalget til konklusionerne i sin udtalelse af 14. november 2001 om forberedelsen af Rio+10 ⁽⁸⁾.

1.3. Regionsudvalget konstaterer, at USA uden at ratificere Kyoto-protokollen har tiltrådt rammekonventionen om klimaændringer fra Rio. I Kyoto-protokollen kræves ingen emissionsbegrænsninger i udviklingslandene. Væksten i emissionerne er ikke desto mindre særlig markant netop her. FN bør fordomsfrit gå ud fra og arbejde for, at USA og alle andre lande, der står uden for Kyoto-protokollen, gennemfører en aktiv klimapolitik for så vidt angår emissionsreduktion.

1.4. Regionsudvalget ser Kyoto-protokollen som et grundlag for opstilling af nogle reelle emissionsbegrænsningsmålsætninger, der er endnu mere udfordrende. Man bør indlede arbejdet med at finde frem til sådanne målsætninger i god tid inden Kyoto-protokollens ikrafttræden.

2. Angående Meddelelse fra Kommissionen »Om iværksættelse af det europæiske klimaændringsprogrammes første fase« ⁽⁹⁾

2.1. Regionsudvalget konstaterer, at Kommissionen i sit arbejde med dette program i alt væsentligt har set bort fra de henstillinger vedrørende en dialog med regionerne og kommunerne, som Regionsudvalget fremførte i sin udtalelse af 21. september 2001. Dette afspejles også i sammensætningen af arbejdsgrupperne for de forskellige sektorer.

⁽¹⁾ EFT C 379 af 15.12.1997, s. 11.

⁽²⁾ EFT C 315 af 13.10.1998, s. 5.

⁽³⁾ EFT C 198 af 14.7.1999, s. 3.

⁽⁴⁾ EFT C 57 af 29.2.2000, s. 81.

⁽⁵⁾ EFT C 22 af 24.1.2001, s. 30.

⁽⁶⁾ EFT C 107 af 3.5.2002, s. 9.

⁽⁷⁾ KOM(2001) 579 endelig.

⁽⁸⁾ CdR 37/2001 fin — EFT C 107 af 3.5.2002, s. 9.

⁽⁹⁾ KOM(2001) 580 endelig.

2.2. Regionsudvalget understreger, at de foreslåede foranstaltninger og konsekvensanalyserne præger arbejdsgruppernes forskellige fremgangsmåder, tidsplaner og sammensætning.

2.3. Regionsudvalget konstaterer med skuffelse, at der i det foreslåede klimaændringsprogram ikke længere indgår et forslag om et harmoniseret minimumsniveau for energibeskatning, selv om dette uden tvivl kunne være et af de mest effektive elementer i en fælles indsats og en fælles politik.

2.4. Regionsudvalget bemærker, at der i programmet — om end forsigtigt — lægges op til en harmonisering af brændstofbeskatningen inden for erhvervstransport samt en relativt øget anvendelse af biobrændstoffer, som fritages for forbrugsafgifter. Der skulle også kunne opnås enighed om et minimumsniveau for beskatningen af brændsel til kommerciel civil luftfart.

2.5. Regionsudvalget støtter en fordobling af kraftvarmeproduktionens andel (herunder fjernkøling) samt en betydelig forøgelse af biobrændstofferne relative anvendelse inden for transport. Man bør fremme kombineret kraftvarmeproduktion baseret på biobrændsel.

2.6. Regionsudvalget mener, at man med henblik på fremme af og overgang til kombineret produktion bør give de myndigheder, der har ansvaret for den fysiske planlægning, beføjelse til at vælge de mest hensigtsmæssige opvarmningsmetoder.

2.7. Regionsudvalget mener, at bevidstgørelses- og iværksættelseskampagner, der kan fremme bevidsthed og interesse og bidrage til spredning af god praksis, er et vigtigt element i forbindelse med reduktion af drivhusgasser. Regionerne og kommunerne kunne i denne forbindelse spille en vigtig rolle som regionale og lokale igangsættere af klimabeskyttelseskampagner og energispareaktiviteter samt som selvstændige energiforbrugere og aktører med nær tilknytning til borgerne. Den nu foreslåede rammebevilling til SAVE-programmet kræver en betydelig ekstrainsats samt yderligere national finansiering. Disse kampagner bør også kunne bruges til at fremme vedvarende energi.

2.8. Regionsudvalget forholder sig tvivlende til hensigtsmæssigheden af et direktiv om styring af energiefterspørgslen på et frit marked. Allerede nu har visse energiuudbydere på det frie marked tilbudt forbrugerne energibesparende produkter som energisparepærer eller energisyn i bygninger og energikontrol af industrielle processer. Hensigten med denne foranstaltning er at kompensere for et faldende energisalg med nye produkter og tjenester. De såkaldte ESCO-tjenester et godt eksempel på en af de nye servicemuligheder på markedet. Det

er desuden positivt for energiuudbyderens virksomhedsimage at tilbyde kunderne besparelser og vedvarende, grøn energi. Regionsudvalget vil dog gøre opmærksom på, at energiefterspørgslen — trods EU's miljøpolitik — har været stigende. Der er behov for en større indsats på dette område.

2.9. Regionsudvalget mener, at offentlige indkøb af energibesparende og miljøvenlige produkter samt vedvarende energi skal fremmes ved at fjerne konkurrencepolitiske hindringer på såvel EU-niveau som nationalt niveau.

2.10. Regionsudvalget finder den skønnede stigning på 50 % i løbet af ca. 15 år i de transportrelaterede emissioner bekymrende og i modstrid med en bæredygtig udvikling. De mange biler på vejene og koncentrationen i byområderne øger den lokale luftforurening til skade for borgernes sundhed og trivsel.

2.11. Regionsudvalget understreger, at drivhusgasemissioner overvejende er lokale, og at en indsats fra alle aktørers side er nødvendig for at opnå en reduktion. De forskellige emissionskilders vægt varierer fra kommune til kommune og fra region til region. Alt efter geografiske og klimatiske forhold, erhvervsstruktur, miljøpolitik og samfundsopbygning er der også store forskelle fra land til land for så vidt angår emissioner og de sektorer, emissionerne hidrører fra. Kommissionen har valgt at anlægge en sektorspecifik indfaldsvinkel ved primært at gå efter emissionsreduktioner i de såkaldte tunge sektorer for at opnå størst mulig omkostningseffektivitet. Der er en risiko for, at mindre aktører og mindre emissionskilder lades ude af betragtning, når der træffes beslutning om, hvilke midler der skal tages i anvendelse.

2.12. Regionsudvalget støtter en revision af IFFB-direktivet i relation til drivhusgasemissioner. Også selv om emissionerne ikke har nogen direkte indvirkning på det lokale miljø, har man et moralsk ansvar over for såvel nulevende som kommende generationer med hensyn til emissionsudviklingen og klimaændringernes konsekvenser, hvorfor man bør basere sig på forsigtighedsprincippet. Ofte vil den valgte reduktionsforanstaltning — f.eks. et mindre energiforbrug — direkte medføre en forbedring af den lokale luftkvalitet.

3. **Angående Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om en ordning for handel med kvoter for drivhusgasemissioner i Fællesskabet og om ændring af Rådets direktiv 96/61/EF ⁽¹⁾**

3.1. Regionsudvalget mener, at ordningen for og forsøget med emissionshandel skal fungere på frivillig basis (som

⁽¹⁾ KOM(2001) 581 endelig.

handel altid gør) og omfatte juridiske personer med retsevne: kommuner, andelsforeninger, aktieselskaber o.l. Dermed behøver man heller ikke at anvende en enhedsspecifik tilgang. Regionsudvalget mener, at nye medlemsstater skal kunne deltage i ordningen for emissionshandel, hvis de ønsker det.

3.2. Regionsudvalget mener, at også forsøgsfasen skal være åben for alle, der på pålidelig vis kan føre regnskab med deres drivhusgasemissioner og tillader kontrol fra myndighedernes side, før og efter en handel finder sted. Andelen af de emissioner, der er omfattet af forsøgsfasen, kan begrænses nationalt til f.eks. højst halvdelen af landets drivhusgasemissioner. Som procedure kan anvendes tilmelding med frist.

3.3. Den første fordeling af emissionsrettigheder bør være gratis.

3.4. Regionsudvalget mener ikke, at det er hensigtsmæssigt at begrænse de omsættelige gasser til kun at omfatte den vigtigste, nemlig kuldioxid — heller ikke i forsøgsfasen. For at få en repræsentativ handel vil det efter Regionsudvalgets opfattelse tværtimod være en fordel at få affaldsbaseret metan og trafikbaseret dinitrogenoxid (lattergas) med blandt de gasser, der kan gøres til genstand for handel.

3.5. Regionsudvalget mener, at såvel de foreslåede sektorbegrænsninger som de størrelsesmæssige krav på energiområdet unødigt indskrænker mulighederne mht. potentielle aktører

inden for emissionshandelen. Regionsudvalget begrundet dette med, at virksomhederne på det nationale niveau hver især kan vælge de mest hensigtsmæssige midler til begrænsning af drivhusgasemissionerne.

3.6. Regionsudvalget tager det for givet, at overvågningen af emissionshandelen varetages af såvel nationale institutioner som kommende relativt »lette« institutioner på EU-niveau. Disse kan f.eks. oprettes i forbindelse med overvågningen af Kyoto-protokollen.

3.7. Regionsudvalget finder det bekymrende, at indholdet af alle de tre behandlede dokumenter, Kommissionens forberedelsesarbejde og løsningsforanstaltninger samt de nationale foranstaltninger kun sigter på medlemsstaterne, de tunge emissionssektorer og de største aktører samt på de største drivhusgasser og emissionstal. Hvordan vil Kommissionen senere inddrage de små, lokale og regionale aktører — kommunerne og amterne — med deres begrænsede gasemissioner samt få andre gasser med ind i de absolut nødvendige emissionsreduktionsforanstaltninger? På lang sigt skal alle aktører deltage i emissionsreduktionsarbejdet. Bør ikke også mindre aktører — for ikke at sige den enkelte borger — inddrages i emissionsreduktionsarbejdet, hvis det skal være effektivt? Sådant kunne det være i et samfund, der er baseret på nærdemokrati og på sunde etiske principper, og som til stadighed behøver reelle, langsigtede reduktioner i drivhusgasemissionerne for at sikre sin eksistens — også ud over den periode, som Kyoto-protokollen dækker.

Bruxelles, den 14. marts 2002.

Albert BORE
Formand for
Regionsudvalget

Regionsudvalgets udtalelse om »Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om bestemmelser og procedurer med henblik på indførelse af støjrelaterede driftsrestriktioner i Fællesskabets lufthavne«

(2002/C 192/15)

REGIONSUDVALGET har —

under henvisning til Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om bestemmelser og procedurer med henblik på indførelse af støjrelaterede driftsrestriktioner i Fællesskabets lufthavne (KOM(2001) 695 endelig),

under henvisning til Rådets beslutning af 29. januar 2002 om i henhold til EF-traktatens artikel 80, stk. 2, at anmode om Regionsudvalgets udtalelse herom,

under henvisning til præsidiets beslutning af 6. februar 2002 om at henvise det forberedende arbejde til Underudvalget for Bæredygtig Udvikling,

under henvisning til formandens beslutning af 13. marts 2002 om i henhold til forretningsordenens artikel 40, stk. 2, at udpege Wim van Gelder (NL, PPE) til hovedordfører i forbindelse med udtalelsen,

under henvisning til Regionsudvalgets udtalelse af 14. juni 2000 om Kommissionens meddelelse til Rådet, Europa-Parlamentet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om lufttransport og miljø: Frem mod en bæredygtig udvikling (CdR 14/2000 fin) ⁽¹⁾, der blev vedtaget enstemmigt,

under henvisning til Regionsudvalgets udtalelse af 14. februar 2001 om Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om vurdering og styring af ekstern støj (KOM(2000) 468 endelig — 2000/0194 (COD); CdR 271/2000 fin) ⁽²⁾ —

på den 43. plenarforsamling den 13.-14. marts 2002 (mødet den 14. marts) enstemmigt vedtaget følgende udtalelse.

Regionsudvalgets synspunkter og henstillinger

Regionsudvalget

1. konstaterer, at man skal have et godt generelt kendskab til luftfartens forskellige aspekter for at kunne bedømme direktivforslagets tekst;

2. mener på den baggrund og med den meget begrænsede tid, der er til rådighed, på indeværende stadium i beslutningsprocessen at måtte nøjes med at henvise til tidligere henstillinger i udtalelser om samme emne, som angivet i præambelen;

3. understreger, at ethvert forslag på området må søge af finde en balance mellem luftfartsindustriens interesser, de ofte omfattende sociale og økonomiske konsekvenser for regionen, forbrugernes interesser og miljøaspekterne i forbindelse med

den nødvendige, acceptable reduktion af støjen i omgivelserne. Sidstnævnte aspekt er navnlig af betydning for bestræbelserne for at bevare livskvaliteten for beboerne i lufthavnens direkte omgivelser;

4. for bedre at sikre afbalanceret varetagelse af de forskellige interesser inden for denne del af den samlede luftfartproblematik støtter Regionsudvalget varmt Kommissionens plan om at oprette en teknisk arbejdsgruppe, der skal hjælpe det berørte generaldirektorat med at tilvejebringe et solidt overblik over de forskellige konsekvenser af støj i lufthavnens omgivelser. Det skal foregå på grundlag af realistiske målsætninger og klart formulerede opgaver, og der skal tages udgangspunkt i begreberne specifik, målelig, acceptabel, realistisk, tidsbunden (såkaldte »smart options«);

5. gør i forbindelse med de europæiske regioners inddragelse i rådgivning om specielt den regionale luftfarts problemer opmærksom på, at der eksisterer et internationalt forum for diskussion og samråd, nemlig den såkaldte Airport Regions Conference. Dette forum, der omfatter 28 regioner i Europa, beskæftiger sig navnlig med behovet for en helhedsvurdering

⁽¹⁾ EFT C 317 af 6.11.2000, s. 31.

⁽²⁾ EFT C 148 af 18.5.2001, s. 7.

af de konsekvenser, som den fysiske planlægning må drage af støjen i lufthavnenes omgivelser, og vil kunne udføre nyttigt rådgivende arbejde for Kommissionen og Regionsudvalget.

Man kan i den forbindelse tænke på udveksling af information mellem sagkyndige og anvendelse i regionerne af eksempler på god praksis.

Bruxelles, den 14. marts 2002.

Albert BORE

Formand for

Regionsudvalget

Regionsudvalgets resolution om »Kommissionens arbejdsprogram«

(2002/C 192/16)

REGIONSUDVALGET har —

under henvisning til Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om Kommissionens arbejdsprogram for 2002 (KOM(2001) 620),

under henvisning til Europa-Parlamentets resolution om Kommissionens arbejdsprogram for 2002 (B5-0821/2001),

under henvisning til Regionsudvalgets årlige erklæring om sine prioriteter — 2001 (CdR 45/2001 fin),

under henvisning til Protokol om samarbejdsformer mellem Europa-Kommissionen og Regionsudvalget (DI CdR 81/2001 rev. 2),

og ud fra følgende betragtninger:

begivenhederne siden den 11. september har været en kraftig påmindelse om værdien af fred, demokrati og menneskerettigheder, og om at disse ikke kan tages for givet,

den europæiske integration har vist sig at være den klart bedste måde at opnå fred og velstand på; den forestående udvidelse af EU er en historisk fredsoperation, som bringer stabilitet, velstand og demokrati til næsten hele kontinentet,

støtte fra græsrodderne er ikke valgfrit, men en forudsætning for en vellykket europæisk integration, mens »top-down« og eksklusiv beslutningstagning fremmedgør borgerne og bringer det europæiske projekt i fare,

Regionsudvalget vil vedtage sine politiske prioriteter for perioden 2002-2006 i maj —

på den 43. plenarforsamling den 13.-14. marts 2002 (mødet den 13. marts) med flertal vedtaget følgende resolution.

Regionsudvalget

1. bifalder, at Kommissionen inden for de senere år har søgt at reducere mængden af lovforslag, og tilskynder Kommissionen til at være resolut i sin afvisning af krav om overflødig EU-lovgivning fra andre EU-organer, medlemsstaterne eller tredjeparter, og opfordrer alle EU-institutioner samt medlemsstaternes regeringer til at være mere tilbageholdende med at kræve EU-lovgivning;

2. anerkender Kommissionens initiativret, men vil gerne — som de europæiske græsrodders repræsentant — have mulighed for at bidrage til det forberedende arbejde inden for områder, der er relevante for de lokale og regionale myndigheder, og opfordrer til, at en vurdering af EU-politikkernes effekt på lokalt og regionalt niveau bliver et obligatorisk element i alle politikforslag;

Et fælles europæisk område for fred, sikkerhed og retfærdighed

3. er enig med Kommissionen i, at dette er et prioriteret spørgsmål, og bifalder Kommissionens brede tilgang til spørgsmålet om sikkerhed;

4. minder om, at den bedste garanti mod ekstremisme og vold er et demokratisk, åbent og stabilt samfund, som overholder de grundlæggende rettigheder, og henviser i den forbindelse til de fælles europæiske værdier, der er nedfældet i EU-charteret om Grundlæggende Rettigheder, som konkrete tiltag med sigte på at skabe et reelt snarere end rent teoretisk EU-borgerskab;

5. mener derfor, at politikker — udover de foreslåede sikkerhedsforanstaltninger — som sigter på at opnå økonomisk og social samhørighed, udbredelse af uddannelse og kultur, fair handel og bæredygtig udvikling, i lige grad bidrager til at skabe mere sikre livsvilkår for borgerne;

6. bifalder de fremskridt, der for nylig er blevet gjort i forbindelse med retfærdighed og sikkerhed, men understreger, at der må gøres endnu mere for at sikre en effektiv EU-beskyttelse af EU's borgere, navnlig når det gælder internationalt organiseret kriminalitet, menneskehandel, narkotika-handel og hvidvaskning af penge;

7. understreger, at de lokale og regionale myndigheder spiller en væsentlig rolle i kampen mod kriminalitet og terrorisme, og ønsker at få større indflydelse på alle forslag til EU-politik;

EU's fremtid og styreformer

8. er tilfreds med beslutningen på Laeken-topmødet om at oprette et konvent som et første skridt henimod en mere demokratisk, gennemsigtig og åben metode til at revidere traktaten og bifalder, at Regionsudvalget får mulighed for at bidrage;

9. vil aktivt arbejde på at få gennemført sine prioriteter: mere demokratiske og gennemsigtige arbejdsmetoder i EU-institutionerne, institutionelle reformer for at sikre, at et udvidet EU er effektivt og slagkraftigt, at beføjelser og EU-opgaver afgrænses og præciseres, styrkelse af Regionsudvalgets stilling, større anerkendelse af betydningen af regioner med lovgivningsbeføjelser, integration af Charteret for Grundlæggende Rettigheder i traktaterne og konstitutionalisering af disse;

10. ser frem til handlingsplanen og dens forslag til, hvordan hvidbogen om styreformer kan omsættes i praksis, herunder især forslagene om større inddragelse af lokale og regionale myndigheder i EU's beslutningsproces;

Udvidelsen

11. mener, at EU's udvidelse er en historisk chance for fred og velstand i Europa og hos dets naboer og bekræfter derfor sin forpligtelse over for Københavnskriterierne, men advarer samtidig mod unødige forsinkelser, da dette kan skabe skepsis i både nuværende og fremtidige medlemsstater;

12. det grundlæggende princip bag den europæiske integrationsproces er respekt for og fremme af kulturel mangfoldighed, en kilde til velstand, som det er nødvendigt at bevare;

13. advarer mod skabelsen af to klasser af EU-borgere og kræver derfor, at fællesskabsretten anvendes i fuld udstrækning, hvor dette er muligt, fra starten af landenes medlemskab;

14. beklager, at der ikke er sket fremskridt i forbindelse med reformen af den fælles landbrugspolitik, og opfordrer medlemsstaterne til at udvise mere mod og beslutsomhed på dette område; er af den opfattelse, at reformen af den fælles landbrugspolitik er nødvendig uanset udvidelsen af EU, selv om udvidelsen gør reformer mere presserende; samt slår til lyd for, at den fælles landbrugspolitik bliver en integreret politik for landbrugsudvikling, der gør det europæiske landbrug til en konkurrencedygtig, bæredygtig og forbrugerorienteret sektor, som støtter frodige og varierede landbrugsområder i Europa;

15. endvidere bør reformen af den fælles fiskeripolitik prioriteres i lyset af denne sektors socio-økonomiske indvirkning på bestemte regioner;

16. påpeger, at strukturpolitikkerne for perioden efter 2006 bør tages op til revision; henleder opmærksomheden på Regionsudvalgets indledende bidrag til debatten og mener, at den overordnede målsætning for regionalpolitikens fremtid bør være at styrke solidariteten og samhørigheden inden for et udvidet EU; understreger den vigtige rolle, som transeuropæiske netværk spiller i forbindelse med opfyldelsen af disse mål;

17. er bekymret over den utilstrækkelige inddragelse af lokale og regionale myndigheder og den deraf følgende mangel på bevidsthed om, hvad tiltrædelsen vil betyde for dem; opfordrer Kommissionen og ansøgerlandenes regeringer til at fremskynde høringen af og informationen til de lokale og regionale myndigheder i førtiltrædelsesfasen.

Den eksterne dimension

18. er tilfreds med den fornyede fokus på Euro-Middelhavs-partnerskabet under det spanske formandskab, navnlig konferencen, som er berammet til april, og henleder opmærksomheden på, at samarbejde mellem lokale og regionale myndigheder kan yde et meget positivt og vigtigt bidrag til processen;

19. understreger vigtigheden af tværregionale eller regionale samarbejdspartnerskaber, ikke kun af hensyn til samarbejdet, men også for at skabe dialog, fred og demokratisk vækst, og

mener, at regionale og lokale myndigheder bør inddrages i langt større grad;

Bæredygtig udvikling

20. mener, at bæredygtig udvikling bør sigte på målene om fuld beskæftigelse og social og territorial samhørighed; opfordrer derfor til, at principperne om bæredygtig udvikling integreres fuldt ud i alle EU-politikområder;

21. understreger vigtigheden af en integreret tilgang til miljøet og bekæmpelsen af klimaforandringer, og fremhæver især betydningen af Johannesburg-topmødet om bæredygtig udvikling og gennemførelse af Göteborg-strategien;

Lissabon-strategien

22. imødeser resultaterne fra Barcelona-topmødet såvel som en tilbundsående evaluering af beskæftigelsesstrategien i efteråret 2002, og understreger på ny, at de lokale og regionale myndigheder spiller en nøglerolle, når det gælder om at opfylde Lissabon-strategiens mål; betoner behovet for især at fokusere på udvikling af informations- og kommunikationsteknologi inden for uddannelsessystemerne, som er en forudsætning for, at vidensamfundet kan blive en succes;

23. giver sin formand instruks om at videresende denne resolution til Kommissionen, Europa-Parlamentet, Rådet og det belgiske, spanske og danske formandskab for EU.

Bruxelles, den 13. marts 2002.

Albert BORE

Formand for

Regionsudvalget